**Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis**

# ►B EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1307/2013

## 2013 m. gruodžio 17 d.

## kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009

(OL L 347, 2013 12 20, p. 608)

iš dalies keičiamas:

| | | Oficialusis leidinys | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Nr. | puslapis | data |
| ►M1 | 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1310/2013 | L 347 | 865 | 2013 12 20 |
| ►M2 | 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 639/2014 | L 181 | 1 | 2014 6 20 |
| ►M3 | 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 994/2014 | L 280 | 1 | 2014 9 24 |
| ►M4 | 2014 m. liepos 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1001/2014 | L 281 | 1 | 2014 9 25 |
| ►M5 | 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1378/2014 | L 367 | 16 | 2014 12 23 |
| ►M6 | 2015 m. kovo 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/851 | L 135 | 8 | 2015 6 2 |
| ►M7 | 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/142 | L 28 | 8 | 2016 2 4 |
| ►M8 | 2017 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/1155 | L 167 | 1 | 2017 6 30 |
| ►M9 | 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2393 | L 350 | 15 | 2017 12 29 |

pataisytas:

►C1 Klaidų ištaisymas, OL L 130, 2016 5 19, p. 13 (1307/2013)

▼B

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1307/2013

**2013 m. gruodžio 17 d.**

**kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009**

## I ANTRAŠTINĖ DALIS

## TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

*1 straipsnis*

### Taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatomos:

a) bendrosios taisyklės dėl išmokų, kurios tiesiogiai skiriamos ūkininkams pagal I priede išvardytas paramos sistemas (toliau – tiesioginės išmokos);

b) specialios taisyklės, susijusios su:

i) bazine išmoka ūkininkams (toliau – bazinės išmokos sistema) ir pereinamojo laikotarpio supaprastinta sistema (toliau – vienkartinės išmokos už plotus sistema);

ii) pereinamojo laikotarpio savanoriška nacionaline pagalba ūkininkams;

iii) savanoriška perskirstymo išmoka;

iv) išmoka ūkininkams, kurie laikosi klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos;

v) savanoriška išmoka ūkininkams vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių;

vi) išmoka žemės ūkio veiklą pradedantiems jauniesiems ūkininkams;

vii) savanoriškos susietosios paramos sistema;

viii) specialiąja išmoka už medvilnę;

ix) smulkiesiems ūkininkams skirta savanoriška supaprastinta sistema;

x) sistema, pagal kurią Bulgarija, Kroatija ir Rumunija gali papildyti tiesiogines išmokas.

*2 straipsnis*

### I priedo dalinis pakeitimas

Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl I priede pateikto paramos sistemų sąrašo dalinio pakeitimo, kiek tai būtina siekiant atsižvelgti į naujus teisėkūros procedūra priimamus aktus dėl paramos sistemų, kurie gali būti priimti priėmus šį reglamentą.

▼B

*3 straipsnis*

**Taikymas atokiausiems regionams ir mažosioms Egėjo jūros saloms**

11 straipsnis netaikomas SESV 349 straipsnyje nurodytiems Sąjungos regionams (toliau – atokiausi regionai) ir tiesioginėms išmokoms, kurios pagal Reglamentą (EB) Nr. 229/2013 skiriamos mažosiose Egėjo jūros salose.

Šio reglamento III, IV ir V antraštinės dalys atokiausiems regionams netaikomos.

*4 straipsnis*

**Terminų apibrėžtys ir susijusios nuostatos**

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

a) ūkininkas – fizinis ar juridinis asmuo arba fizinių ar juridinių asmenų grupė, neatsižvelgiant į tokios grupės ar jos narių juridinį statusą, suteikiamą pagal nacionalinę teisę, kurių valda yra teritorinėje Sutarčių taikymo srityje, kaip apibrėžta ES sutarties 52 straipsnyje kartu su SESV 349 ir 355 straipsniais, ir kurie verčiasi žemės ūkio veikla;

b) valda – visi žemės ūkio veiklai naudojami ir ūkininko valdomi vienetai vienos valstybės narės teritorijoje;

c) žemės ūkio veikla –

i) žemės ūkio produktų gamyba, kultivavimas arba auginimas, įskaitant derliaus nuėmimą, melžimą, gyvulių veisimą ir laikymą ūkininkavimo tikslais, arba

▼C1

ii) žemės ūkio paskirties žemės ploto išlaikymas tokios būklės, kad jis būtų tinkamas ganyti arba kultivuoti be parengiamosios veiklos, kurią vykdant nebūtų apsiribota įprastais žemės ūkio metodais ir įrenginiais, vadovaujantis kriterijais, kuriuos nustato valstybės, narės remdamosi Komisijos nustatyta sistema, arba

iii) minimalios veiklos, kurią apibrėžia valstybės narės, vykdymas ganyti arba kultivuoti tinkamos būklės natūraliai laikomame žemės ūkio paskirties žemės plote;

▼B

d) žemės ūkio produktai – Sutarčių I priede išvardyti produktai, išskyrus žvejybos produktus, ir medvilnė;

▼C1

e) žemės ūkio paskirties žemės plotas – bet koks žemės plotas, naudojamas kaip ariamoji žemė, daugiamečiai žolynai ir daugiametės ganyklos arba naudojamas daugiamečiams pasėliams auginti;

▼B

f) ariamoji žemė – pasėliams auginti naudojama žemė arba žemės plotai, kuriuose gali būti auginami pasėliai, bet kurie palikti pūdymui, įskaitant pagal Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 22, 23 ir 24 straipsnius, Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnį atidėtus plotus, nepaisant to, ar ant tos žemės pastatyta šiltnamių, ar ji uždengta pastovia arba nuimama danga;

g) daugiamečiai pasėliai – ne sėjomainos būdu auginami pasėliai (išskyrus daugiamečius žolynus ir daugiametes ganyklas), kuriais žemė apsėta penkerius metus ar ilgiau ir iš kurių pakartotinai gaunamas derlius, įskaitant daigynus ir trumpos rotacijos želdinius;

▼M9

h) daugiametis žolynas ir daugiametė ganykla (bendrai vadinami daugiamečiais žolynais) – žemė, kurioje natūraliai auga (t. y. nesėjama) arba specialiai auginama (t. y. pasėta) žolė ar kiti žoliniai pašarai ir kuri penkerius metus ar ilgiau nebuvo įtraukta į valdos sėjomainą, taip pat, kai taip nusprendžia valstybės narės, kuri penkerius metus ar ilgiau nebuvo ariama; joje gali augti ir kitos augalų rūšys, pavyzdžiui, krūmokšniai ir (arba) medžiai, kurie gali būti panaudoti ganymui, ir, kai taip nusprendžia valstybės narės, kitos augalų rūšys, kaip antai krūmokšniai ir (arba) medžiai, kurie gali būti panaudoti gyvūnams šerti, jeigu joje ir toliau vyrauja žolė ir kiti žoliniai pašarai. Valstybės narės taip pat gali nuspręsti, kad daugiamečiu žolynu būtų laikoma:

i) žemė, kurią galima panaudoti ganymui ir kurios atžvilgiu laikomasi nusistovėjusios vietos praktikos, kai žolė ir kiti žoliniai pašarai ganyklų plotuose tradiciškai nevyrauja, ir (arba)

ii) žemė, kurią galima panaudoti ganymui, kai žolė ir kiti žoliniai pašarai ganyklų plotuose nevyrauja arba neauga;

▼B

i) žolė ar kiti žoliniai pašarai – visi žoliniai augalai, kurie tradiciškai auga natūraliose ganyklose arba paprastai valstybėse narėse dedami į sėklų mišinius ganykloms ar pievoms, nepaisant to, ar jos skirtos gyvuliams ganyti;

j) daigynai – toliau išvardyti jaunų atvirame lauke auginamų sumedėjusių augalų, skirtų vėliau persodinti, plotai:

— vynmedžių ir šakniastiebių daigynai;

— vaismedžių ir uogakrūmių daigynai;

— dekoratyvinių augalų daigynai;

— komerciniai miško medžių medelynai, išskyrus auginamus miškingoje vietovėje pačios žemės ūkio valdos reikmėms;

— medžių ir krūmų, skirtų sodinti soduose, parkuose, šalikelėse ir krantinėse daigynai (pvz., gyvatvorių augalai, rožių krūmai bei kiti dekoratyviniai krūmai ir dekoratyviniai spygliuočiai), visais atvejais įskaitant jų poskiepius ir jaunus sodinukus;

▼B

k) trumpos rotacijos želdiniai – plotai, apsodinti tais KN kodu 0602 90 41 žymimų ir valstybių narių nustatytinų rūšių medžiais, kuriems priskiriami sumedėję daugiamečiai augalai, šakniastiebiai arba atžalos, likę žemėje po derliaus nuėmimo, ir kitą sezoną išdygstantys nauji daigai, ir kurie pasižymi ilgiausiu valstybių narių nustatytinu derliaus ciklu;

l) pardavimas – žemės nuosavybės teisių arba teisių į išmokas pardavimas arba kitoks galutinis perleidimas; šis terminas neapima žemės pardavimo, kai žemė yra perleidžiama viešosioms valdžios institucijoms arba viešajam interesui patenkinti, ir kai perleidžiama ne žemės ūkio reikmėms;

m) nuoma – nuomos sutartis arba panašios rūšies laikinas sandoris;

n) perleidimas – žemės ar teisių į išmokas nuoma arba pardavimas, arba faktinis ar numatomas paveldėjimas, arba bet koks kitas galutinis perleidimas; jis neapima teisių į išmokas grąžinimo pasibaigus nuomai.

▼M9

Nepaisant pirmos pastraipos f ir h punktų, valstybės narės, kurios anksčiau nei 2018 m. sausio 1 d. pūdymui paliktos žemės sklypus bus pripažinusios kaip ariamąją žemę, po tos datos juos gali ir toliau taip pripažinti. Nuo 2018 m. sausio 1 d. pūdymui paliktos žemės sklypai, kurie 2018 m. buvo pripažinti kaip ariamoji žemė pagal šią pastraipą, 2023 m. arba vėliau taps daugiamečiu žolynu, jei bus tenkinamos h punkte nustatytos sąlygos.

▼B

2. Valstybės narės:

▼C1

a) nustato kriterijus, kuriuos turi atitikti ūkininkai, kad jie būtų laikomi įvykdžiusiais pareigą išlaikyti ganyti ir kultivuoti tinkamą žemės ūkio paskirties žemės ploto būklę, kaip nurodyta 1 dalies c punkto ii papunktyje;

b) jei taikytina, valstybėje narėje apibrėžia minimalią veiklą, kuri turi būti vykdoma ganyti arba kultivuoti tinkamos būklės natūraliai laikomuose žemės ūkio paskirties žemės plotuose, kaip nurodyta 1 dalies c punkto iii papunktyje;

▼B

c) nustato medžių rūšis, kurios priskiriamos trumpos rotacijos želdiniams, ir nustato maksimalų tų medžių rūšių derliaus ciklą, kaip nurodyta 1 dalies k punkte.

Valstybės narės gali nuspręsti, kad žemė, kurią galima panaudoti ganymui ir kuri sudaro dalį nusistovėjusios vietos praktikos, kai žolė ir kiti žoliniai pašarai ganyklų plotuose tradiciškai nevyrauja, būtų laikoma daugiamečiais žolynais, kaip nurodyta 1 dalies h punkte.

▼M9

Valstybės narės gali nuspręsti, kad:

a) žemė, kuri penkerius metus ar ilgiau nebuvo ariama, būtų laikoma daugiamečiu žolynu, kaip nurodyta 1 dalies pirmos pastraipos h punkte su sąlyga, kad toje žemėje natūraliai auga (t. y. nesėjama) arba specialiai auginama (t. y. pasėta) žolė ar kiti žoliniai pašarai ir ji penkerius metus ar ilgiau nebuvo įtraukta į valdos sėjomainą;

▼M9

b) daugiamečiame žolyne gali augti ir kitos augalų rūšys kaip antai krūmokšniai ir (arba) medžiai, kurie gali būti panaudoti gyvūnams šerti, vietovėse, kuriose vyrauja žolė ir kiti žoliniai pašarai, ir (arba)

c) žemė, kurią galima panaudoti ganymui, kai žolė ir kiti žoliniai pašarai ganyklų plotuose nevyrauja arba neauga, būtų laikoma daugiamečiu žolynu, kaip nurodyta 1 dalies pirmos pastraipos h punkte.

Valstybės narės, remdamosi objektyviais ir nediskriminacinio pobūdžio kriterijais, gali nuspręsti savo sprendimą pagal šios dalies trečios pastraipos b ir (arba) c punktus taikyti visoje savo teritorijoje arba jos dalyje.

Valstybės narės apie visus sprendimus, priimtus pagal šios dalies trečią ir ketvirtą pastraipas, ne vėliau kaip 2018 m. kovo 31 d. praneša Komisijai.

▼B

3. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma:

▼C1

a) sistema, pagal kurią valstybės narės turi nustatyti kriterijus, kuriuos turi atitikti ūkininkai, kad jie būtų laikomi įvykdžiusiais pareigą išlaikyti ganyti ir kultivuoti tinkamą žemės ūkio paskirties žemės ploto būklę, kaip nurodyta 1 dalies c punkto ii papunktyje;

b) sistema, pagal kurią valstybės narės apibrėžia minimalią veiklą, kuri turi būti vykdoma ganyti arba kultivuoti tinkamos būklės natūraliai laikomuose žemės ūkio paskirties žemės plotuose, kaip nurodyta 1 dalies c punkto iii papunktyje;

▼B

c) kriterijai, skirti žolės ir kitų žolinių pašarų vyravimui apibrėžti, ir kriterijai, skirti 1 dalies h punkte nurodytai nusistovėjusiai vietos praktikai apibrėžti.

## II ANTRAŠTINĖ DALIS

## BENDROSIOS NUOSTATOS DĖL TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ

### *1 SKYRIUS*

### *Bendros taisyklės dėl tiesioginių išmokų*

#### *5 straipsnis*

#### Bendros žemės ūkio politikos bendrosios nuostatos

Šiame reglamente numatytoms sistemoms taikomas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 ir pagal jį priimtos nuostatos.

#### *6 straipsnis*

#### Nacionalinės viršutinės ribos

1. II priede nustatoma kiekvienai valstybei narei kiekvienais metais taikoma nacionalinė viršutinė riba, kurią sudaro bendra visų skirtų teisių į išmokas, nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų ir pagal 42, 47, 49, 51 ir 53 straipsnius nustatytų viršutinių ribų vertė.

▼B

Kai valstybė pasinaudoja 22 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybe, tai valstybei narei atitinkamiems metams II priede nustatyta viršutinė nacionalinė riba gali būti padidinta suma, kuri apskaičiuojama pagal tą pastraipą.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, II priede kiekvienai valstybei narei, kuri taiko vienkartinės išmokos už plotus sistemą, nustatoma kiekvienų metų nacionalinė viršutinė riba, kurią sudaro pagal 36, 42, 47, 49, 51 ir 53 straipsnius nustatytos viršutinės ribos.

▼M9

Kai valstybė narė pasinaudoja 36 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje numatyta galimybe, tai valstybei narei atitinkamiems metams II priede nustatyta viršutinė nacionalinė riba gali būti padidinta suma, kuri apskaičiuojama pagal tą pastraipą.

▼M1

3. Siekiant atsižvelgti į pokyčius, susijusius su bendromis didžiausiomis tiesioginių išmokų sumomis, kurios gali būti skirtos, įskaitant pokyčius dėl valstybių narių priimtų sprendimų pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 136a straipsnį ir šio reglamento 14 straipsnį, ir pokyčius dėl šio reglamento 20 straipsnio 2 dalies taikymo, Komisijai pagal šio reglamento 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant patikslinti šio reglamento II priede nustatytas nacionalines viršutines ribas.

▼B

*7 straipsnis*

**Grynosios viršutinės ribos**

1. Nedarant poveikio 8 straipsniui, bendra tiesioginių išmokų suma, kuri gali būti skirta valstybėje narėje pagal III, IV ir V antraštines dalis konkrečiais kalendoriniais, pritaikius 11 straipsnį, metais, neturi viršyti III priede nustatytų atitinkamų viršutinių ribų.

Jeigu bendra tiesioginių išmokų suma, kuri turi būti skirta valstybėje narėje, viršytų III priede nustatytas viršutines ribas, ta valstybė narė visoms tiesioginių išmokų sumoms, išskyrus pagal Reglamentą (ES) Nr. 228/2013 ir Reglamentą (ES) Nr. 229/2013 skiriamas tiesiogines išmokas, taiko linijinį sumažinimą.

2. Kiekvienai valstybei narei ir kiekvienais kalendoriniais metais sumažinus išmokas numatomos gauti lėšos, nurodytos 11 straipsnyje (kurių suma lygi II priede nustatytų nacionalinių viršutinių ribų, pridėjus pagal 58 straipsnį skiriamą sumą, ir III priede nustatytų grynųjų viršutinių ribų skirtumui), skiriamos kaip Sąjungos parama priemonėms pagal kaimo plėtros programas, finansuojamas iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1305/2013.

▼B

3. Siekiant atsižvelgti į pokyčius, susijusius su bendromis didžiausiomis tiesioginių išmokų sumomis, kurios gali būti skirtos, įskaitant sumas, kurios susidarys valstybėms narėms priėmus sprendimus pagal 14 straipsnį, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl III priede nustatytos viršutinės ribos patikslinimo.

*8 straipsnis*

**Finansinė drausmė**

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnį nustatytas koregavimo koeficientas taikomas tik 2 000 EUR viršijančioms tiesioginėms išmokoms, kurios turi būti skiriamos ūkininkams atitinkamais kalendoriniais metais.

2. Dėl 16 straipsnyje numatyto laipsniško tiesioginių išmokų įvedimo, šio straipsnio 1 dalis Bulgarijai ir Rumunijai taikoma nuo 2016 m. sausio 1 d.

Dėl 17 straipsnyje numatyto laipsniško tiesioginių išmokų įvedimo šio straipsnio 1 dalis Kroatijai taikoma nuo 2022 m. sausio 1 d.

3. Siekiant užtikrinti teisingą tiesioginių išmokų koregavimo taikymą finansinės drausmės požiūriu, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl išmokų sumažinimo apskaičiavimo pagrindo, kurį valstybės narės taikytų ūkininkams pagal šio straipsnio 1 dalį.

4. Juridinio asmens arba fizinių ar juridinių asmenų grupės atveju valstybės narės gali taikyti 1 dalyje nurodytą koregavimo koeficientą šių juridinių asmenų ar grupių lygiu, kai nacionalinėje teisėje numatyta, kad atskiri nariai gali prisiimti teises ir pareigas, kurios yra panašios į atskirų ūkininkų, turinčių valdos valdytojo statusą, teises ir pareigas, visų pirma jų ekonominio, socialinio ir mokestinio statuso atžvilgiu, su sąlyga, kad jie prisidėjo prie atitinkamų juridinių asmenų ar grupių žemės ūkio struktūrų stiprinimo.

*9 straipsnis*

**Aktyvus ūkininkas**

►C1 1. Tiesioginės išmokos neskiriamos fiziniams ar juridiniams asmenims arba fizinių ar juridinių asmenų grupėms, kurių žemės ūkio paskirties žemės plotus sudaro ◄ daugiausia ganyti ar kultivuoti tinkamos būklės natūraliai laikomi plotai ir kurie tuose plotuose nevykdo minimalios valstybių narių 4 straipsnio 2 dalies b punkte apibrėžtos veiklos.

2. Tiesioginės išmokos neskiriamos fiziniams ar juridiniams asmenims arba fizinių ar juridinių asmenų grupėms, kurie eksploatuoja oro uostus, teikia geležinkelio paslaugas, eksploatuoja vandens valymo įrenginius, teikia nekilnojamojo turto paslaugas, eksploatuoja nuolatines sporto ir pramogų aikšteles.

Atitinkamais atvejais valstybės narės, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, gali nuspręsti į pirmoje pastraipoje nurodytą sąrašą įtraukti kitų panašių ne žemės ūkio veiklos rūšių ir gali vėliau nuspręsti bet kuriuos tokius papildymus išbraukti.

▼B

Asmuo ar asmenų grupė, patenkantys į pirmos arba antros pastraipos į taikymo sritį, vis dėlto yra laikomi aktyviais ūkininkais, jei jie pateikia valstybių narių nustatytos formos patikrinamų įrodymų, kuriais įrodomas kuris nors iš šių aspektų:

a) tai, kad metinė tiesioginių išmokų suma sudaro bent 5 % visų pajamų, kurių jie gavo iš ne žemės ūkio veiklos naujausiais fiskaliniais metais, apie kuriuos turima tokių duomenų;

b) tai, kad jų vykdoma žemės ūkio veikla nėra nereikšminga;

c) tai, kad jų pagrindinė veikla ar įmonės tikslas yra žemės ūkio veiklos vykdymas.

3. Be to, kas numatyta 1 ir 2 dalyse, valstybės narės, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, gali nuspręsti, kad tiesioginės išmokos nebūtų skiriamos tiems fiziniams ar juridiniams asmenims arba fizinių ar juridinių asmenų grupėms:

a) kurių vykdoma žemės ūkio veikla sudaro tik nedidelę visos jų ekonominės veiklos dalį; ir (arba)

b) kurių pagrindinė veikla ar įmonės tikslas nėra žemės ūkio veikla.

▼M9

3a. Valstybės narės ne tik taiko 1, 2 ir 3 dalis, bet taip pat gali nuspręsti, kad ūkininkams, kurie pagal savo vykdomą žemės ūkio veiklą nėra užregistruoti nacionaliniame mokesčių arba socialinio draudimo registre, nebūtų skiriama jokių tiesioginių išmokų.

4. 2, 3 ir 3a dalys netaikomos ūkininkams, kurie gavo tik tokias tiesiogines išmokas, kurios ankstesniais metais neviršijo tam tikros sumos. Dėl tokios sumos sprendžia valstybės narės, remdamosi objektyviais kriterijais, pavyzdžiui, savo nacionaliniais ar regioniniais ypatumais, ir ji neturi būti didesnė nei 5 000 EUR.

▼B

5. Siekiant užtikrinti ūkininkų teisių apsaugą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi:

▼C1

a) kriterijai, pagal kuriuos apibrėžiami atvejai, kai ūkininko turimas žemės ūkio paskirties žemės plotas turi būti laikomas daugiausia ganyti ar kultivuoti tinkamos būklės natūraliai laikomu plotu;

▼B

b) kriterijai, pagal kuriuos atskiriamos iš žemės ūkio veiklos ir ne žemės ūkio veiklos gautos pajamos;

c) kriterijai, pagal kuriuos apskaičiuojamos 2 ir 4 dalyse nurodytų tiesioginių išmokų sumos, visų pirma pirmaisiais teisių į atitinkamas tiesiogines išmokas paskirstymo metais, kai dar nėra galutinai nustatyta teisių į išmokas vertė, taip pat atitinkamos tiesioginės išmokos naujiesiems ūkininkams;

▼B

d) kriterijai, kuriuos ūkininkai turi atitikti, kad 2 ir 3 dalių tikslais įrodytų, jog jų vykdoma žemės ūkio veikla nėra nereikšminga ir kad jų pagrindinė veikla ar įmonės tikslas yra žemės ūkio veiklos vykdymas.

▼M9

6. Valstybės narės ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. praneša Komisijai apie visus 2, 3 ar 4 dalyje nurodytus sprendimus, o ne vėliau kaip 2018 m. kovo 31 d. – apie visus 3a dalyje nurodytus sprendimus. Jei daromi tokių sprendimų pakeitimai, valstybės narės apie juos Komisijai praneša per dvi savaites nuo tos dienos, kurią priimamas sprendimas iš dalies pakeisti tuos sprendimus.

7. Valstybės narės gali nuo 2018 m. arba bet kurių vėlesnių metų nuspręsti, kad asmenys ar asmenų grupės, kuriems taikoma 2 dalies pirma ir antra pastraipos, siekdami įrodyti, kad jie yra aktyvūs ūkininkai, gali remtis tik vienu ar dviem iš trijų 2 dalies trečioje pastraipoje išvardytų kriterijų. Valstybės narės Komisijai apie tokį sprendimą, jei jis taikomas nuo 2018 m., praneša ne vėliau kaip 2018 m. kovo 31 d., arba, jei jis taikomas nuo vėlesnių metų, ne vėliau kaip metų, einančių prieš tokio sprendimo taikymo metus, rugpjūčio 1 d.

8. Valstybės narės gali nuspręsti nuo 2018 m. arba bet kurių vėlesnių metų sustabdyti 2 dalies taikymą. Valstybės narės Komisijai apie tokį sprendimą, jei jis taikomas nuo 2018 m., praneša ne vėliau kaip 2018 m. kovo 31 d., arba, jei jis taikomas nuo vėlesnių metų, ne vėliau kaip metų, einančių prieš tokio sprendimo taikymo metus, rugpjūčio 1 d.

▼B

*10 straipsnis*

**Būtiniausi reikalavimai tiesioginėms išmokoms gauti**

1. Valstybės narės nusprendžia neskirti tiesioginių išmokų ūkininkui vienu iš šių atvejų:

a) jeigu bendra prašoma ar skirtina tiesioginių išmokų suma prieš taikant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnį konkrečiais kalendoriniais metais yra mažesnė kaip 100 EUR;

b) jeigu reikalavimus atitinkantis valdos plotas, už kurį prašomos arba skirtinos tiesioginės išmokos prieš taikant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnį, yra mažesnis kaip vienas hektaras.

2. Siekdamos atsižvelgti į savo žemės ūkio ekonomikos struktūrą, valstybės narės gali koreguoti 1 dalies a ir b punktuose nustatytas ribas laikydamosi IV priede nustatytų apribojimų.

3. Kai valstybė narė nusprendžia taikyti ploto ribą pagal 1 dalies b punktą, ji nepaisydama to taiko tos dalies a punktą tiems ūkininkams, kurie gauna IV antraštinėje dalyje nurodytą su gyvuliais susijusią susietąją paramą, kurių turimų hektarų skaičius yra mažesnis už ploto ribą.

▼B

4. Atitinkamos valstybės narės gali nuspręsti 1 dalies netaikyti atokiausiuose regionuose ir mažosiose Egėjo jūros salose.

5. 2015 m. Bulgarijoje ir Rumunijoje prašoma arba skirtina suma, nurodyta 1 dalies a punkte, apskaičiuojama remiantis V priedo A punkte nustatyta susijusi suma.

2015–2021 m. Kroatijoje prašoma arba skirtina suma, nurodyta 1 dalies a punkte, apskaičiuojama remiantis VI priedo A punkte nustatyta suma.

*11 straipsnis*

**Išmokų sumažinimas**

1. Valstybės narės ūkininkams pagal III antraštinės dalies 1 skyrių konkrečiais kalendoriniais metais skirtinų tiesioginių išmokų sumos dalį, viršijančią 150 000 EUR, sumažina bent 5 %.

2. Prieš pradėdamos taikyti 1 dalį, valstybės narės gali iš tiesioginių išmokų, kurios turi būti skiriamos ūkininkui pagal III antraštinės dalies 1 skyrių konkrečiais kalendoriniais metais, sumos, atimti ūkininko ankstesniais kalendoriniais metais už žemės ūkio veiklą faktiškai išmokėtus ir deklaruotus atlyginimus, įskaitant su darbo užmokesčiu susijusius mokesčius ir socialinio draudimo įmokas. Tais atvejais, kai nėra duomenų apie ankstesniais kalendoriniais metais ūkininko faktiškai išmokėtus ir deklaruotus atlyginimus, naudojami naujausi turimi duomenys.

3. Jei valstybė narės nusprendžia ūkininkams skirti perskirstymo išmoką pagal III antraštinės dalies 2 skyrių ir panaudoti daugiau kaip 5 % metinės nacionalinės viršutinės ribos, nustatytos II priede ji gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio.

Jei valstybė narės nusprendžia ūkininkams skirti perskirstymo išmoką pagal III antraštinės dalies 2 skyrių ir kai dėl 41 straipsnio 4 dalyje nustatytų didžiausių ribų taikymo tai valstybei narei užkertamas kelias panaudoti daugiau kaip 5 % metinės nacionalinės viršutinės ribos, nustatytos II priede, ta valstybė narė gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio.

4. Ūkininkams, kurie, kaip nustatyta, dirbtinai sukūrė sąlygas po 2011 m. spalio 18 d., kad išvengtų šio straipsnio taikymo poveikio, nesuteikiama jokios dėl išmokų mažinimo vengimo gautos naudos.

5. Juridinio asmens arba fizinių ar juridinių asmenų grupės atveju valstybės narės gali taikyti 1 dalyje nurodytą sumažinimą šių juridinių asmenų ar grupių lygiu, kai nacionalinėje teisėje numatyta, kad atskiri nariai gali prisiimti teises ir pareigas, kurios yra panašios į atskirų ūkininkų, turinčių valdos valdytojo statusą, teises ir pareigas, visų pirma jų ekonominio, socialinio ir mokestinio statuso atžvilgiu, su sąlyga, kad jie prisidėjo prie atitinkamų juridinių asmenų ar grupių žemės ūkio struktūrų stiprinimo.

▼M9

6. Valstybės narės gali kasmet peržiūrėti savo sprendimus dėl išmokų sumažinimo pagal šį straipsnį, jei dėl tokios peržiūros nesumažinamos kaimo plėtrai skiriamos sumos.

Valstybės narės praneša Komisijai apie sprendimus, priimtus pagal šį straipsnį, ir apie visus numatomus sumažinimus gauti lėšas visais metais iki 2019 m. ne vėliau kaip metų, einančių prieš tokių sprendimų taikymo metus, rugpjūčio 1 d.; paskutinė galima tokio pranešimo diena yra 2018 m. rugpjūčio 1 d.

▼B

*12 straipsnis*

**Paraiškos dėl kelių rūšių paramos**

Plotas, atitinkantis reikalavimus atitinkančių hektarų skaičių, dėl kurio ūkininkas pagal III antraštinės dalies 1 skyrių pateikė paraišką gauti bazinę išmoką, gali būti nurodomas paraiškoje gauti bet kurią kitą tiesioginę išmoką ir kitos rūšies paramą, kuriai netaikomas šis reglamentas, jei šiame reglamente aiškiai nenumatyta kitaip.

*13 straipsnis*

**Valstybės pagalba**

Nukrypstant nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ([1]) 211 straipsnio 1 dalies, SESV 107, 108 ir 109 straipsniai netaikomi valstybių narių išmokoms, skiriamoms laikantis šio reglamento.

*14 straipsnis*

**Lankstus lėšų pervedimas tarp ramsčių**

1. Iki 2013 m. gruodžio 31 d. valstybės narės gali nuspręsti skirti papildomą paramą priemonėms pagal kaimo plėtros programas, finansuojamas iš EŽŪFKP, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1305/2013, iki 15 % jų metinių nacionalinių viršutinių ribų 2014 kalendoriniais metais, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 VIII priede, ir jų metinių nacionalinių viršutinių ribų 2015–2019 kalendoriniais metais, kaip nustatyta šio reglamento II priede. Todėl atitinkama suma nebegali būti naudojama tiesioginėms išmokoms skirti.

Apie pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. pranešama Komisijai. Tuo sprendimu nustatoma toje pastraipoje nurodyta procentinė dalis, kuri gali skirtis įvairiais kalendoriniais metais.

([1]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 992/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB0 Nr. 1601/96, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2001 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 671).

▼B

Valstybės narės, kurios nepriima sprendimo, nurodyto pirmoje pastraipoje, 2014 kalendorinių metų atžvilgiu iki 2014 m. rugpjūčio 1 d. gali priimti tą sprendimą dėl 2015–2019 kalendorinių metų. Apie bet kurį tokį sprendimą jos praneša Komisijai vėliau kaip iki tos datos.

Valstybės narės gali nuspręsti peržiūrėti šioje dalyje nurodytus sprendimus; tie peržiūrėti sprendimai būtų taikomi nuo 2018 kalendorinių metų. Remiantis tokia peržiūra priimtas sprendimas negali sumažinti procentinės dalies, apie kurią pagal pirmą, antrą ir trečią pastraipas buvo pranešta Komisijai. Valstybės narės apie bet kuriuos remiantis tokia peržiūra priimtus sprendimus praneša Komisijai ne vėliau kaip 2017 m. rugpjūčio 1 d.

▼M9

Valstybės narės gali nuspręsti nuo 2019 kalendorinių metų peržiūrėti šioje dalyje nurodytus sprendimus ir apie visus tokia peržiūra grindžiamus sprendimus ne vėliau kaip 2018 m. rugpjūčio 1 d. praneša Komisijai. Tokia peržiūra grindžiamais sprendimais negali būti sumažinama procentinė dalis, apie kurią pagal pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą pastraipas buvo pranešta Komisijai.

▼B

2. Iki 2013 m. gruodžio 31 d. valstybės narės nepriima sprendimo, nurodyto 1 dalyje, gali nuspręsti tiesioginėms išmokoms skirti iki 15 % sumos arba, Bulgarijos, Estijos, Ispanijos, Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Portugalijos, Rumunijos, Slovakijos, Suomijos ir Švedijos atveju – iki 25 % sumos, skirtos priemonėms pagal kaimo plėtros programas, finansuojamas iš EŽŪFKP 2015–2020 m. laikotarpiu, remti, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1305/2013. Todėl atitinkama suma nebegali būti naudojama paramos priemonėms pagal kaimo plėtros programas.

Apie pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. pranešama Komisijai. Tuo sprendimu nustatoma toje pastraipoje nurodyta procentinė dalis, kuri gali skirtis įvairiais kalendoriniais metais.

Valstybės narės, kurios nepriima sprendimo, nurodyto pirmoje pastraipoje, 2015 finansinių metų atžvilgiu iki 2014 m. rugpjūčio 1 d. gali priimti tokį sprendimą dėl 2016–2020 m. laikotarpio. Apie bet kurį tokį sprendimą jos praneša Komisijai vėliau kaip iki tos datos.

Valstybės narės gali nuspręsti peržiūrėti šioje dalyje nurodytus sprendimus; tie peržiūrėti sprendimai būtų taikomi 2019 ir 2020 finansiniais metais. Bet kuris remiantis tokia peržiūra priimtas sprendimas negali sumažinti procentinės dalies, apie kurią pagal pirmą, antrą ir trečią pastraipas buvo pranešta Komisijai. Valstybės narės apie bet kuriuos remiantis tokia peržiūra priimtus sprendimus, praneša Komisijai ne vėliau kaip 2017 m. rugpjūčio 1 d.

▼M9

Valstybės narės gali nuspręsti nuo 2019 kalendorinių metų peržiūrėti šioje dalyje nurodytus sprendimus ir apie visus tokia peržiūra grindžiamus spendimus ne vėliau kaip 2018 m. rugpjūčio 1 d. praneša Komisijai. Tokia peržiūra grindžiamais sprendimais negali būti padidinama procentinė dalis, apie kurią pagal pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą pastraipas buvo pranešta Komisijai.

▼B

*15 straipsnis*

**Peržiūra**

I priede išvardytos paramos sistemos taikomos nedarant poveikio galimybei bet kuriuo metu atlikti jų peržiūrą atsižvelgiant į ekonominius pokyčius ir biudžeto padėtį. Atlikus tą peržiūrą, gali būti priimti teisėkūros procedūra priimami aktai, deleguotieji aktai pagal SESV 290 straipsnį arba įgyvendinimo aktai pagal SESV 291 straipsnį.

*2 SKYRIUS*

***Bulgarijai, Kroatijai ir Rumunijai taikomos nuostatos***

*16 straipsnis*

**Laipsniškas tiesioginių išmokų įvedimas Bulgarijoje ir Rumunijoje**

Bulgarijoje ir Rumunijoje išmokų viršutinės ribos nustatomos pagal 42, 47, 49, 51, 53 ir 65 straipsnius, o 2015 m. nustatomos remiantis V priedo A punkte nustatyta suma.

*17 straipsnis*

**Laipsniškas tiesioginių išmokų įvedimas Kroatijoje**

Kroatijoje tiesioginės išmokos įvedamos pagal toliau nurodytą išmokų didinimo tvarkaraštį, kuriame išmokos išreikštos nuo 2022 m. taikytinų tiesioginių išmokų atitinkamo dydžio procentine dalimi:

2013 m. – 25 %,

2014 m. – 30 %,

2015 m. – 35 %,

2016 m. – 40 %,

2017 m. – 50 %,

2018 m. – 60 %,

2019 m. – 70 %,

2020 m. – 80 %,

2021 m. – 90 %,

nuo 2022 m. – 100 %.

*18 straipsnis*

**Papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos ir tiesioginės išmokos Bulgarijoje ir Rumunijoje**

1. 2015 m. Bulgarija ir Rumunija, norėdamos papildyti pagal III antraštinės dalies 1 skyriaus 1, 2 ir 3 skirsniuose nurodytą bazinės išmokos sistemą skiriamas išmokas, gali pasinaudoti nacionalinėmis tiesioginėmis išmokomis. Bendra tų išmokų suma neturi viršyti V priedo B punkte nustatytos atitinkamos sumos.

▼B

2. 2015 m. Bulgarija gali pasinaudoti nacionalinėmis tiesioginėmis išmokomis, norėdamos papildyti IV antraštinės dalies 2 skyriuje nurodytą specialiąją išmoką už medvilnę. Bendra tų išmokų suma neturi viršyti V priedo C punkte nustatytos sumos.

3. Papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos skiriamos remiantis objektyviais kriterijais ir tokiu būdu, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ūkininkams ir išvengta rinkos bei konkurencijos iškraipymų.

*19 straipsnis*

**Papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos Kroatijoje**

1. Gavusi Komisijos leidimą, Kroatija prireikus gali papildyti bet kurią iš I priede išvardytų paramos sistemų.

2. Papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų suma, kuri konkrečiais metais gali būti skiriama atitinkamai paramos sistemai, neviršija konkretaus finansinio paketo. Šis paketas nustatomas kaip skirtumas tarp:

a) tiesioginės paramos sumos, kuri pagal atitinkamą paramos sistemą galutinai įvedus tiesiogines išmokas pagal 17 straipsnį gali būti skiriama už 2022 kalendorinius metus ir

b) tiesioginės paramos sumos, kuri pagal atitinkamą paramos sistemą pritaikius išmokų didinimo tvarkaraštį pagal 17 straipsnį gali būti skiriama atitinkamais kalendoriniais metais.

3. Bendra skiriamų papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų suma neturi viršyti atitinkamiems kalendoriniams metams VI priedo B punkte nustatytos viršutinės ribos.

4. Remdamasi objektyviais kriterijais ir gavusi Komisijos leidimą, Kroatija gali nustatyti skirtinos papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų sumos.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais suteikiamas leidimas mokėti išmokas pagal šį straipsnį, nurodomos atitinkamos paramos sistemos ir nustatomas dydis, kurio neturi viršyti mokamos papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos.

Įgyvendinimo aktuose, susijusiuose su papildomomis nacionalinėmis tiesioginėmis išmokomis, kuriomis siekiama papildyti IV antraštinės dalies 1 skyriuje nurodytą savanorišką susietąją paramą, taip pat nurodomi 52 straipsnio 3 dalyje nurodyti konkretūs ūkininkavimo būdai arba konkretūs žemės ūkio sektoriai, su kuriais gali būti susijusios papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami netaikant 71 straipsnio 2 arba 3 dalyje nurodytos procedūros.

6. Kroatijos atveju papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų skyrimo atitikties sąlygos yra tokios pat kaip šiame reglamente nustatytos paramos pagal atitinkamas paramos sistemas skyrimo sąlygos.

▼B

7. Kroatijos atveju papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos koreguojamos, jei tai būtina padaryti atsižvelgiant į BŽŪP pokyčius. Jos skiriamos remiantis objektyviais kriterijais ir tokiu būdu, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ūkininkams ir būtų išvengta rinkos bei konkurencijos iškraipymų.

8. Kroatija pateikia ataskaitą, kurioje pateikia informacijos apie papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų sistemos įgyvendinimo priemones, iki metų, einančių po tų priemonių įgyvendinimo, ne vėliau kaip birželio 30 d. Ataskaitoje pateikiama bent ši informacija:

a) visi padėties pokyčiai, turintys įtakos papildomoms nacionalinėms tiesioginėms išmokoms;

b) apie kiekvieną papildomą nacionalinę tiesioginę išmoką – paramos gavėjų skaičius, bendra skirtos papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos suma, taip pat hektarų skaičius, gyvulių arba kitų vienetų, už kuriuos skirta ta papildoma nacionalinė tiesioginė išmoka, skaičius;

c) ataskaita apie skirtoms papildomoms nacionalinėms tiesioginėms išmokoms taikytas kontrolės priemones.

*20 straipsnis*

**Specialus nacionalinis išminavimo rezervas Kroatijoje**

1. Nuo 2015 m., ne vėliau kaip kiekvienų metų sausio 31 d., Kroatija praneša Komisijai apie pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 57a straipsnio 10 dalį nustatytus plotus, kurie ankstesniais kalendoriniais metais vėl buvo pradėti naudoti žemės ūkio veiklai.

Kroatija taip pat praneša Komisijai teisių į išmokas, kuriomis ūkininkai galėjo pasinaudoti ankstesnių kalendorinių metų gruodžio 31 d., skaičių ir nepanaudotų specialaus nacionalinio išminavimo rezervo lėšų sumą tą pačią dieną.

Jei taikytina, pirmoje ir antroje pastraipose numatyti pranešimai pateikiami pagal regionus, nustatytus pagal šio reglamento 23 straipsnio 1 dalį.

2. Komisija, peržiūrėdama II priedą pagal 6 straipsnio 3 dalį, kasmet apskaičiuoja sumą, kuri turi būti pridėta prie tame priede Kroatijai nustatytų sumų, kad būtų finansuojama pagal I priede išvardytas sistemas už šio straipsnio 1 dalyje nurodytus plotus skirtina parama. Ši suma apskaičiuojama remiantis Kroatijos pagal šio straipsnio 1 dalį pateiktais duomenimis ir atitinkamais metais Kroatijoje numatomomis vidutinėmis tiesioginėmis išmokomis už hektarą.

Didžiausia suma, kuri turi būti pridėta pagal pirmą pastraipą remiantis visais plotais, apie kuriuos Kroatija pranešė pagal šio straipsnio 1 dalį iki 2022 m., yra 9 600 000 EUR ir, laikantis 17 straipsnyje nustatyto tiesioginių išmokų įvedimo tvarkaraščio. Didžiausios metinės sumos nustatomos VII priede.

▼B

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato sumos, kuri turi būti pridėta pagal 2 dalį, dalį, kurią Kroatija įtraukia į specialų nacionalinį išminavimo rezervą, kad galėtų paskirstyti teises į išmokas už 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytus plotus. Ta dalis apskaičiuojama remiantis bazinės išmokos sistemos viršutinės ribos ir II priede nustatytos nacionalinės viršutinės ribos prieš nacionalines viršutines ribas padidinant pagal 2 dalį santykiu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. 2015–2022 m. Kroatija naudoja specialų nacionalinį išminavimo rezervą ūkininkų teisėms į išmokas už išminuotą žemę, kurią ūkininkai deklaravo atitinkamais metais, paskirstyti, jei:

a) tokia žemė atitinka hektarus atitinkančius reikalavimus, kaip apibrėžta 32 straipsnio 2–5 dalyse;

b) ta žemė ankstesniais kalendoriniais metais buvo vėl pradėta naudoti žemės ūkio veiklai; ir

c) apie tą žemę pranešta Komisijai pagal šio straipsnio 1 dalį.

5. Pagal šį straipsnį nustatyta teisių į išmokas vertė yra nacionalinio arba regionų lygio vidutinė teisių į išmokas vertė teisių į išmokas paskirstymo metais, neviršijant specialiame nacionaliniame išminavimo rezerve numatytos sumos.

6. Siekiant atsižvelgti į pasekmes, susijusias su tuo, kad išminuota žemė buvo vėl pradėta naudoti žemės ūkio veiklai, kaip pagal šį straipsnį pranešė Kroatija, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl VI priede nustatytų sumų patikslinimo.

## III ANTRAŠTINĖ DALIS

## BAZINĖS IŠMOKOS SISTEMA, VIENKARTINĖS IŠMOKOS UŽ PLOTUS SISTEMA IR SUSIJUSIOS IŠMOKOS

### *1 SKYRIUS*

### *Bazinės išmokos sistema ir vienkartinės išmokos už plotus sistema*

#### 1 skirsnis

#### Bazinės išmokos sistemos sukūrimas

*21 straipsnis*

**Teisės į išmokas**

1. Parama pagal bazinės išmokos sistemą skiriama ūkininkams:

a) kurie įgyja teises į išmokas pagal šį reglamentą, pasinaudodami paskirstymu pagal 20 straipsnio 4 dalį, pirmuoju paskirstymu pagal 24 arba 39 straipsnį, paskirstymu iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų pagal 30 straipsnį arba jas perleidus pagal 34 straipsnį; arba

▼B

b) kurie laikosi 9 straipsnio reikalavimų ir nuosavybės teise arba nuomos pagrindais turi teisių į išmokas valstybėje narėje, kuri nusprendė pagal 3 dalį išlaikyti savo turimas teises į išmokas.

2. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 ir Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 taikant bendrosios išmokos sistemą įgytos teisės į išmokas baigia galioti 2014 m. gruodžio 31 d.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, valstybės narės, kurios sukūrė bendrosios išmokos sistemą pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 5 skyriaus I skirsnį arba III antraštinės dalies 6 skyrių, arba Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III antraštinės dalies 3 skyrių, ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. gali nuspręsti išlaikyti esamas teises į išmokas. Apie bet kurį tokį sprendimą jos praneša Komisijai ne vėliau kaip iki tos dienos.

4. Valstybėse narėse, kurios priėmė 3 dalyje nurodytą sprendimą, tais atvejais, kai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 ir Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 nustatytų nuosavybės arba nuomos pagrindais teisių į išmokas, kurias ūkininkas turi galutinę dieną pateikti paraiškas, kuri turi būti nustatyta pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 78 straipsnio pirmos pastraipos b punktą, skaičius viršija reikalavimus atitinkančių hektarų, kuriuos ūkininkas deklaruoja 2015 m. pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą savo paraiškoje gauti pagalbą ir kuriuos jis turi valstybės narės nustatytą dieną, kuri turi būti ne vėlesnė kaip tos valstybės narės nustatyta diena, iki kurios gali būti keičiama tokia paraiška gauti pagalbą, skaičių, teisių į išmokas skaičius, kuriuo viršijamas reikalavimus atitinkančių hektarų skaičius, nustoja galioti pastarąją dieną.

*22 straipsnis*

**Bazinės išmokos sistemos viršutinė riba**

1. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais kiekvienai valstybei narei nustato bazinės išmokos sistemos metinę nacionalinę viršutinę ribą, iš II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos atimdama pagal 42, 47, 49, 51 ir 53 straipsnius nustatytas viršutines ribas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Kiekvienai valstybei narei pagal šio straipsnio 1 dalį apskaičiuota suma gali būti padidinama ne daugiau kaip 3 % II priede nurodytos atitinkamos metinės nacionalinės viršutinės ribos, atėmus sumą, kuri gaunama atitinkamais metais pritaikius 47 straipsnio 1 dalyje nurodytą procentinę dalį. Jeigu valstybė narė taiko tokį padidinimą, Komisija atsižvelgia į tą padidinimą nustatydama bazinės išmokos sistemos metinę nacionalinę viršutinę ribą pagal šio straipsnio 1 dalį. Tuo tikslu valstybės narės ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. praneša Komisijai apie metines procentines dalis, kuriomis turi būti padidinta pagal šio straipsnio 1 dalį apskaičiuota suma.

3. Valstybės narės gali kasmet peržiūrėti 2 dalyje nurodytą jų sprendimą ir apie bet kurį sprendimą, grindžiamą tokia peržiūra, praneša Komisijai ne vėliau kaip metų, einančių prieš jo taikymą, rugpjūčio 1 d.

▼B

4. Kiekvienais metais kiekvienos valstybės narės bendra visų teisių į išmokas ir nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų vertė turi būti lygi Komisijos pagal 1 dalį nustatytai atitinkamai metinei nacionalinei viršutinei ribai.

5. Jei Komisijos pagal 1 dalį nustatyta valstybės narės viršutinė riba skiriasi nuo ankstesniais metais nustatytos viršutinės ribos dėl bet kurio tos valstybės narės sprendimo, priimto remiantis šio straipsnio 3 dalimi, 14 straipsnio 1 dalies trečia ir ketvirta pastraipomis, 14 straipsnio 2 dalies trečia ir ketvirta pastraipomis, 42 straipsnio 1 dalimi, 49 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, 51 straipsnio 1 dalies antra pastraipa arba 53 straipsniu, ta valstybė narė linijiniu būdu sumažina arba padidina visų teisių į išmokas vertę, kad užtikrintų šio straipsnio 4 dalies laikymąsi.

*23 straipsnis*

**Nacionalinių viršutinių ribų paskirstymas regionų lygiu**

1. Ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. valstybės narės gali nuspręsti bazinės išmokos sistemą taikyti regionų lygiu. Tokiais atvejais jos nustato regionus remdamosi tokiais objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais kaip jų agronominės ir socialinės bei ekonominės savybės, regioninis žemės ūkio potencialas arba jų institucinė ir administracinė struktūra.

Valstybės narės, kurios taiko 36 straipsnį, gali priimti pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą ne vėliau kaip metų, einančių prieš pirmuosius bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metus, rugpjūčio 1 d.

2. Valstybės narės 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą bazinės išmokos sistemos nacionalinę metinę viršutinę ribą paskirsto regionams remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais.

Valstybės narės, kurios netaiko 30 straipsnio 2 dalies, tą paskirstymą atlieka pirma pritaikiusios 30 straipsnio 1 dalyje numatytą linijinį sumažinimą.

3. Valstybės narės gali nuspręsti, kad regioninės viršutinės ribos būtų kasmet laipsniškai keičiamos iš anksto nustatytais metiniais etapais ir remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, pavyzdžiui, žemės ūkio potencialu arba aplinkosaugos kriterijais.

4. Valstybės narės kiekvieno atitinkamo regiono teisių į išmokas vertę linijiniu būdu sumažina arba padidina tiek, kiek būtina, kad būtų laikomasi pagal 2 arba 3 dalį nustatytų taikytinų regioninių viršutinių ribų.

5. 1 dalį taikančios valstybės narės gali nuspręsti nebetaikyti bazinės išmokos sistemos regionų lygiu nuo dienos, kurią jos nustato.

▼B

6. Valstybės narės, kurios taiko 1 dalies pirmą pastraipą, ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. praneša Komisijai apie toje pastraipoje nurodytą sprendimą ir priemones, kurių buvo imtasi 2 ir 3 dalims taikyti.

Valstybės narės, kurios taiko 1 dalies antrą pastraipą, ne vėliau kaip atitinkamų metų rugpjūčio 1 d. praneša Komisijai apie toje pastraipoje nurodytą bet kurį sprendimą ir priemones, kurių buvo imtasi 2 ir 3 dalims taikyti.

Valstybės narės, kurios taiko 1 dalį, apie 5 dalyje nurodytą bet kurį sprendimą praneša Komisijai ne vėliau kaip metų, einančių prieš pirmuosius to sprendimo įgyvendinimo metus, rugpjūčio 1 d.

*24 straipsnis*

**Pirmasis teisių į išmokas paskirstymas**

1. Teisės į išmokas paskirstomos ūkininkams, kurie turi teisę gauti tiesiogines išmokas pagal šio reglamento 9 straipsnį, jei:

a) paraišką dėl teisių į išmokas pagal bazinės išmokos sistemą skyrimo jie pateikia ne vėliau kaip konkrečią 2015 metų galutinę dieną, skirtą paraiškų pateikimui, kuri turi būti nustatyta pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 78 straipsnio pirmos pastraipos b punktą, išskyrus *force majeure* atvejus arba išimtines aplinkybes; ir

b) jie turėjo teisę gauti išmokas prieš bet kokį Reglamento (EB) Nr. 73/2009 II antraštinės dalies 4 skyriuje numatytą sumažinimą arba išmokų neskyrimą pagal paraišką gauti pagalbą dėl tiesioginių išmokų arba pereinamojo laikotarpio nacionalinės pagalbos, arba papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 2013 m.

Pirma pastraipa netaikoma valstybėse narėse, kurios taiko šio reglamento 21 straipsnio 3 dalį.

Valstybės narės gali paskirstyti teises į išmokas ūkininkams, kurie turi teisę gauti tiesiogines išmokas pagal šio reglamento 9 straipsnį, kurie įvykdo pirmos pastraipos a punkte nurodytą sąlygą ir:

a) kurie negavo išmokų 2013 m. pagal šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą paraišką gauti pagalbą ir kurie atitinkamos valstybės narės pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1122/2009 ([1]) 11 straipsnio 2 dalį nustatytą dieną 2013 m. paraiškų pateikimo metais:

([1]) 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1122/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su kompleksiniu paramos susiejimu, moduliavimu ir integruota administravimo ir kontrolės sistema pagal tame reglamente numatytas ūkininkams skirtas tiesioginės paramos sistemas, ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su kompleksiniu paramos susiejimu pagal vyno sektoriui numatytą paramos sistemą (OL L 316, 2009 12 2, p. 65).

▼B

i) valstybėse narėse, kuriose taikoma bendrosios išmokos sistema:

— augino vaisius, daržoves, maistines bulves, sėklines bulves ar dekoratyvinius augalus, ir darė tai mažiausiame plote, išreikštame hektarais, jei atitinkama valstybė narė nusprendžia priimti tokį reikalavimą, arba

— kurie veisė vynmedžius; ar

ii) valstybėse narėse, kuriose taikoma vienkartinės išmokos už plotus sistema, turėjo vien tik žemės ūkio paskirties žemės, kuri 2003 m. birželio 30 d. nebuvo geros agrarinės būklės, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 124 straipsnio 1 dalyje;

b) kuriems 2014 m. buvo paskirstytos teisės į išmokas iš nacionalinio rezervo pagal bendrosios išmokos sistemą vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 73/2009 41 ar 57 straipsniu; arba

c) kurie niekada neturėjo pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 arba Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 nustatytų nuosavybės arba nuomos pagrindais teisių į išmokas ir kurie pateikia patikrinamų įrodymų, kad iki valstybės narės pagal Reglamento (EB) Nr. 1122/2009 11 straipsnio 2 dalį nustatytos dienos 2013 paraiškų pateikimo metais jie gamino, kultivavo ar augino žemės ūkio produktus, įskaitant derliaus nuėmimą, melžimą, gyvulių veisimą ir laikymą ūkininkavimo tikslais. Valstybės narės gali nustatyti savo pačių papildomus objektyvius ir nediskriminacinius šios kategorijos ūkininkams keliamų reikalavimų atitikimo kriterijus dėl atitinkamų gebėjimų, patirties ir išsilavinimo.

2. Išskyrus *force majeure* atvejus arba išimtines aplinkybes, vienam ūkininkui 2015 m. skiriamų teisių į išmokas skaičius lygus reikalavimus atitinkančių hektarų, kuriuos ūkininkas deklaruoja savo paraiškoje gauti pagalbą pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą už 2015 m. ir kuriuos jis turi valstybės narės nustatytą dieną. Ta diena turi būti ne vėlesnė kaip toje valstybėje narėje nustatyta diena, iki kurios gali būti keičiama tokia paraiška gauti pagalbą.

3. Valstybės narės teisių į išmokas, kurios turi būti paskirstytos pagal 2 dalį, skaičiui gali taikyti vieną ar daugiau apribojimų, nustatytų 4–7 dalyse.

4. Valstybės narės gali nuspręsti, kad skiriamų teisių į išmokas skaičius turi būti lygus mažiausiam iš šių skaičių: 2013 m. ūkininko pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 34 straipsnio 2 dalį deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų, skaičiui arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytam reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiui, atsižvelgiant į tai, kuris yra mažesnis. Kroatijos atveju ši galimybė naudojama nedarant poveikio išminuotų hektarų, už kuriuos turi būti paskirstytos teisės į išmokas pagal šio reglamento 20 straipsnio 4 dalį, skaičiui.

▼B

5. Tais atvejais, kai valstybėje narėje deklaruotas šio straipsnio 2 dalyje nurodytas bendras reikalavimus atitinkančių hektarų skaičius būtų daugiau kaip 35 % didesnis už bendrą pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 35 straipsnį 2009 m., o Kroatijos atveju – 2013 m. deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičių, valstybės narės gali apriboti teisių į išmokas, kurios turi būti paskirstytos 2015 m., skaičių, kad jis neviršytų mažiausio 135 % arba 145 % bendro pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 35 straipsnį 2009 m., o Kroatijos atveju – 2013 m. deklaruotų hektarų skaičiaus.

Naudodamosi šia galimybe, valstybės narės ūkininkams paskirsto sumažintą teisių į išmokas skaičių. Tas skaičius apskaičiuojamas proporcingai sumažinant papildomą 2015 m. kiekvieno ūkininko deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičių, palyginti su reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiumi, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 34 straipsnio 2 dalyje, kurį jis nurodė paraiškoje gauti pagalbą 2011 m., o Kroatijos atveju – 2013 m., nedarant poveikio išminuotų hektarų, už kuriuos turi būti paskirstytos teisės į išmokas pagal šio reglamento 20 straipsnio 4 dalį, skaičiui.

6. Siekdamos nustatyti teisių į išmokas, kurias turi gauti ūkininkas, skaičių, valstybės narės gali nuspręsti taikyti sumažinimo koeficientą tiems 2 dalyje nurodytiems reikalavimus atitinkantiems hektarams, kurie apima daugiamečius žolynus, esančius vietovėse, kuriose esama sudėtingų klimato sąlygų, ypač dėl aukščio, ir kitų gamtinių kliūčių, pavyzdžiui, prasta dirvožemio kokybė, statumas ir prastas vandens tiekimas.

7. Valstybės narės gali nuspręsti, kad teisių į išmokas, kurios turi būti skirtos ūkininkui, skaičius turi būti lygus šio straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimus atitinkančių hektarų, kuriuose valstybės narės pagal Reglamento (EB) Nr. 1122/2009 11 straipsnio 2 dalį 2013 paraiškų pateikimo metams nustatytą dieną nebuvo vynuogynų, skaičiui arba ariamosios žemės, ant kurios pastatyta nuolatinių šiltnamių, hektarų skaičiui.

8. Jei fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie atitinka šio straipsnio 1 dalies reikalavimus, parduoda ar išnuomoja savo valdą arba jos dalį, jie gali pagal sutartį, pasirašytą iki galutinės paraiškų pateikimo dienos 2015 metais, kuri turi būti nustatyta remiantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 78 straipsnio pirmos pastraipos b punktu, perleisti teisę gauti teises į išmokas pagal šio straipsnio 1 dalį vienam ar keliems ūkininkams su sąlyga, kad pastarasis (-ieji) atitinka šio reglamento 9 straipsnyje nustatytas sąlygas.

9. Valstybė narė gali nuspręsti nustatyti mažiausią valdos, už kurią ūkininkas gali prašyti skirti teisių į išmokas, dydį, išreikštą reikalavimus atitinkančiais hektarais. Tas mažiausias dydis neviršija 10 straipsnio 1 dalies b punkte ir to straipsnio 2 dalyje nustatytų ribų.

10. Valstybės narės atitinkamais atvejais ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. praneša Komisijai apie šiame straipsnyje nurodytus sprendimus.

▼B

11. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato taisykles dėl paraiškų dėl teisių į išmokas paskirstymo, pateikiamų teisių į išmokas paskirstymo metais, kai tos teisės į išmokas dar negali būti galutinai nustatytos ir kai tam paskirstymui turi įtakos konkrečios aplinkybės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*25 straipsnis*

**Teisių į išmokas vertė ir konvergencija**

1. 2015 m. valstybės narės apskaičiuoja teisių į išmokas vieneto vertę II dalyje nurodytos kiekvienų atitinkamų metų nacionalinės viršutinės ribos nekintamą procentinę dalį padalydamos iš teisių į išmokas nacionaliniu arba regionų lygiu skaičiaus 2015 m., išskyrus iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų 2015 m. paskirstytas teises į išmokas.

Pirmoje pastraipoje nurodyta nekintama bazinės išmokos sistemos, kuri nustatoma atitinkamai pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį ar 23 straipsnio 2 dalį, procentinė dalis apskaičiuojama nacionalinę arba regioninę viršutinę ribą, pritaikius 30 straipsnio 1 dalyje arba, jei taikoma, 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, padalijant iš II priede nurodytos 2015 m. nacionalinės viršutinės ribos. Teisės į išmokas išreiškiamos skaičiumi, kuris atitinka hektarų skaičių.

2. Nukrypstant nuo 1 dalyje nurodyto apskaičiavimo metodo, valstybės narės 2015 m. gali nuspręsti diferencijuoti teisių į išmokas, išskyrus 2015 m. iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų paskirstytas teises, vertę remdamosi jų pradine vieneto verte, kaip apskaičiuota pagal 26 straipsnį.

3. Ne vėliau kaip 2019 m. paraiškų pateikimo metais visų teisių į išmokas vieneto vertė valstybėje narėje, o jei taikomas 23 straipsnis – regione turi būti vienoda.

4. Nukrypstant nuo 5 dalies valstybė narė gali nuspręsti, kad teisių į išmokas, kurių pradinė vieneto vertė, apskaičiuota pagal 26 straipsnį, yra mažesnė nei 90 % nacionalinės arba regioninės vieneto vertės 2019 m., vieneto vertė ne vėliau kaip 2019 paraiškų pateikimo metais būtų padidinta ne mažiau kaip vienu trečdaliu jų pradinės vieneto vertės ir 90 % nacionalinės arba regioninės vieneto vertės 2019 m. skirtumo.

Valstybės narės gali nuspręsti nustatyti, kad pirmoje pastraipoje nurodyta procentinė dalis būtų didesnė nei 90 %, tačiau neviršytų 100 %.

Be to, valstybės narės gali nustatyti, kad ne vėliau kaip 2019 paraiškų pateikimo metais nė vienos teisės į išmokas vieneto vertė nebūtų mažesnė nei 60 % nacionalinės arba regioninės vieneto vertės 2019 m., išskyrus atvejus, kai valstybėse narėse, kurios taiko 7 dalyje nurodytą ribą, tai nulemia maksimalų sumažėjimą, kuris viršija tą procentinės dalies ribą. Tokiais atvejais nustatoma tokio dydžio minimali vieneto vertė, kokio reikia, kad būtų laikomasi tos ribos.

▼B

5. 4 dalyje nurodyta nacionalinė arba regioninė vieneto vertė 2019 m. apskaičiuojama II priede nustatytos 2019 kalendorinių metų nacionalinės viršutinės ribos arba regioninės viršutinės ribos nekintamą procentinę dalį padalijant iš teisių į išmokas 2015 m. atitinkamoje valstybėje narėje ar regione, išskyrus 2015 m. iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų paskirstytas teises, skaičiaus. Ta nekintama procentinė dalis atitinkamai apskaičiuojama bazinės išmokos sistemos nacionalinę ar regioninę viršutinę ribą, kuri 2015 metams turi būti nustatyta pagal 22 straipsnio 1 dalį arba 23 straipsnio 2 dalį, pritaikius 30 straipsnio 1 dalyje arba, jei taikoma, 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, padalijant iš II priede nurodytos 2015 m. nacionalinės arba regioninės viršutinės ribos.

6. 5 dalyje nurodytos regioninės viršutinės ribos apskaičiuojamos nekintamą procentinę dalį taikant II priede nustatytai 2019 m. nacionalinei viršutinei ribai. Ta nekintama procentinė dalis apskaičiuojama atitinkamą regioninę viršutinę ribą, nustatytą pagal 23 straipsnio 2 dalį 2015 m., padalijant iš nacionalinės viršutinės ribos, kuri turi būti nustatyta pagal 22 straipsnio 1 dalį 2015 m., pritaikius 30 straipsnio 1 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, jei taikoma 23 straipsnio 2 dalies antra pastraipa.

7. Siekiant finansuoti 4 dalyje nurodytus teisių į išmokas vertės padidinimus, tų teisių į išmokas, kurių pradinė vieneto vertė yra didesnė už 2019 m. nacionalinę arba regioninę vieneto vertę, pradinės vieneto vertės ir nacionalinės arba regioninės vieneto vertės skirtumas 2019 m. sumažinamas remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriuos turi nustatyti valstybės narės. Tokiuose kriterijuose gali būti nustatyta, kad pradinė vieneto vertė gali būti sumažinta ne daugiau kaip 30 %.

8. Taikant šio straipsnio 2 dalį, perėjimas nuo teisių į išmokas pradinės vieneto vertės, apskaičiuojamos pagal 26 straipsnį, prie jų galutinės vieneto vertės 2019 m., nustatytos pagal šio straipsnio 3 dalį arba 4–7 dalis, atliekamas vienodais etapais, pradedant 2015 m.,

Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi kiekvienais metais nekintamos procentinės dalies, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, suderinama teisių į išmokas vertė, kurios pradinė vieneto vertė yra didesnė už nacionalinę arba regioninę vieneto vertę 2019 m.

9. Nukrypstant nuo šio straipsnio 8 dalies, kai valstybės narės kurios, vadovaujantis 21 straipsnio 3 dalimi, nusprendžia išlaikyti jų turimas teises, taiko šio straipsnio 2 dalį, perėjimas nuo teisių į išmokas pradinės vieneto vertės, nustatytos pagal 26 straipsnio 5 dalį, prie jų galutinės vieneto vertės 2019 m., nustatytos pagal šio straipsnio 3 dalį arba – 4 – 7 dalis, jei taikoma, atliekamas etapais dėl kurių buvo priimtas sprendimas nacionaliniu lygiu pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 63 straipsnio 3 dalį.

Siekiant užtikrinti atitikimą šio straipsnio 1 dalyje nurodytam nustatytam procentui kiekvieniems metams, visų teisių į išmokas vertė patikslinama linijiniu būdu.

▼B

10. 2015 m. valstybės narės informuoja ūkininkus apie jų teisių į išmokas vertę, apskaičiuotą pagal šį straipsnį ir 26 bei 27 straipsnius kiekvieniems laikotarpio, kuriam taikomas šis reglamentas, metams.

*26 straipsnis*

**Pradinės vieneto vertės apskaičiavimas**

1. Valstybėse narėse, taikančiose bendrosios išmokos sistemą 2014 kalendoriniais metais ir kurios nusprendė neišlaikyti jų esamų pagal 21 straipsnio 3 dalį teisių į išmokas, 25 straipsnio 2 dalyje nurodyta teisių į išmokas pradinė vieneto vertė nustatoma taikant kurį nors iš šių metodų, nustatytų 2 ar 3 dalyse.

2. 2014 m. pagal bendrosios išmokos už plotus sistemą pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 ūkininko prieš to reglamento II antraštinės dalies 4 skyriuje numatytą sumažinimą arba išmokų neskyrimą gautų išmokų nekintamoji procentinė dalis padalijama iš jam 2015 m. paskirtų teisių į išmokas, išskyrus 2015 m. iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų paskirstytas teises, skaičiaus.

Ta nekintama procentinė dalis atitinkamai apskaičiuojama bazinės išmokos sistemos nacionalinę ar regioninę viršutinę ribą, kuri 2015 metams turi būti nustatyta pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį arba 23 straipsnio 2 dalį, pritaikius šio reglamento 30 straipsnio 1 dalyje arba, jei taikoma, 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, padalijant iš išmokų pagal bendrosios išmokos sistemą valstybėje narėje arba atitinkame regione sumos 2014 m., prieš sumažinimo ir neskyrimo atvejus, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 II antraštinės dalies 4 skyriuje.

3. Teisių į išmokas, įskaitant specialiąsias teises į išmokas, kurias ūkininkas turėjo jo 2014 metų paraiškos pagal bendrosios išmokos sistemą pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 pateikimo dieną, vertės nekintamoji procentinė dalis padalijama iš 2015 m. jam paskirtų teisių į išmokas, išskyrus 2015 m. iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų paskirstytas teises, skaičiaus.

Ta nekintama procentinė dalis atitinkamai apskaičiuojama bazinės išmokos sistemos nacionalinę ar regioninę viršutinę ribą, kuri 2015 metams turi būti nustatyta pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį arba 23 straipsnio 2 dalį, pritaikius šio reglamento 30 straipsnio 1 dalyje arba, jei taikoma, 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, padalijant iš visų teisių į išmokas, įskaitant specialiąsias teises į išmokas, pagal bendrosios išmokos sistemą bendros vertės valstybėje narėje arba atitinkamame regione 2014 m.

Taikant šią dalį, laikoma, kad ūkininkas turi teisių į išmokas jo paraiškos dėl 2014 m. pateikimo dieną, kai teisės į išmokas buvo paskirtos arba galutinai jam perleistos iki tos dienos.

▼B

4. Valstybės narės, taikančios vienkartinės išmokos už plotus sistemą, šio reglamento 25 straipsnio 2 dalyje nurodytų teisių į išmokas pradinę vieneto vertę apskaičiuoja paramos, gautos 2014 m. pagal vienkartinės išmokos už plotus sistemą pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 ir to reglamento 132 ir 133a straipsnius ūkininko prieš to reglamento II antraštinės dalies 4 skyriuje numatytą sumažinimą arba išmokų neskyrimą, bendros vertės nekintamą procentinę dalį padalindamos iš ūkininkui 2015 m. paskirtų teisių į išmokas, išskyrus 2015 m. iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų paskirstytas teises, skaičiaus.

Ta nekintama procentinė dalis atitinkamai apskaičiuojama bazinės išmokos sistemos nacionalinę ar regioninę viršutinę ribą, kuri 2015 metams turi būti nustatyta pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį arba 23 straipsnio 2 dalį, pritaikius šio reglamento 30 straipsnio 1 dalyje arba, jei taikoma, 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, padalijant iš pagal vienkartinės išmokos už plotus sistemą pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 ir ►C1 pagal to reglamento 132 ir 133a straipsnius atitinkamoje valstybėje narėje arba regione 2014 metams skirtos paramos bendros vertės, ◄ neatsižvelgiant į sumažinimo ir neskyrimo atvejus, kaip nustatyta to reglamento II antraštinės dalies 4 skyriuje.

5. Valstybės narės, kurios taiko bendrąją išmokos sistemą 2014 kalendoriniais metais ir kurios pagal šio reglamento 21 straipsnio 3 dalį nusprendžia išsaugoti savo turimas teises į išmokas, teisių į išmokas, nurodytas šio reglamento 25 straipsnio 2 dalyje, pradinę vieneto vertę apskaičiuoja teisių į išmokas vieneto vertę padaugindamos iš nekintamos procentinės dalies. Ta nekintama procentinė dalis atitinkamai apskaičiuojama bazinės išmokos sistemos nacionalinę ar regioninę viršutinę ribą, kuri 2015 metams turi būti nustatyta pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį arba 23 straipsnio 2 dalį, pritaikius šio reglamento 30 straipsnio 1 dalyje arba, jei taikoma, 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, padalijant iš išmokų pagal bendrosios išmokos sistemą valstybėje narėje ar atitinkamame regione sumos 2014 m., neatsižvelgus į sumažinimo ir neskyrimo atvejus kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 II antraštinės dalies 4 skyriuje.

6. Šiame straipsnyje nurodytiems apskaičiavimo metodams atlikti, jei savanoriška susietoji parama pagal šio reglamento IV antraštinę dalį atitinkamiems sektoriams nėra skiriama, valstybės narės taip pat gali atsižvelgti į paramą, suteiktą 2014 kalendoriais metais pagal vieną ar kelias sistemas pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 52 straipsnį, 53 straipsnio 1 dalį, 68 straipsnio 1 dalies a ir b punktus, ir tų valstybių narių, kurios taikė Reglamente (EB) Nr. 73/2009 numatytą vienkartinės išmokos už plotus sistemą atveju pagal to reglamento 68 straipsnio 1 dalies c punktą, 126, 127 ir 129 straipsnius.

Valstybė narė, kuri nusprendė taikyti savanorišką susietąją paramą pagal šio reglamento IV antraštinę dalį, apskaičiuodama pagal šiame straipsnyje nurodytus metodus, gali atsižvelgti į 2014 kalendoriniais metais suteiktos paramos dydžio ir paramos, kuri turi būti skirta pagal šio reglamento IV antraštinę dalį, dydžio skirtumus, jei:

▼B

a) savanoriška susietoji parama pagal šio reglamento IV antraštinę dalį suteikiama sektoriui, kuriam buvo suteikta paramos 2014 kalendoriniais metais pagal 52 straipsnį, 53 straipsnio 1 dalį, 68 straipsnio 1 dalies a ir b punktus, ir valstybėms narėms, kurios taikė vienkartinės išmokos už plotus sistemą pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 68 straipsnio 1 dalies c punktą, 126, 127 ir 129 straipsnius; ir

b) savanoriškos susietosios paramos vieneto suma yra žemesnė, palyginti su 2014 m. paramos vieneto suma.

▼M1

Šiame straipsnyje nurodytiems apskaičiavimams atlikti su sąlyga, kad netaikoma perskirstymo išmoka pagal 41 straipsnį, valstybės narės visapusiškai atsižvelgia į 2014 kalendoriniais metais suteiktą paramą pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 72a ir 125a straipsnius.

▼B

*27 straipsnis*

**Specialaus nacionalinio išminavimo rezervo įtraukimas**

Kroatijos atveju laikoma, kad visos 25 ir 26 straipsniuose pateiktos nuorodos į nacionalinį rezervą, apima 20 straipsnyje nurodytą specialų nacionalinį išminavimo rezervą.

Be to, suma, susidaranti dėl specialiojo nacionalinio išminavimo rezervo, atimama iš 25 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, to straipsnio 5 ir 6 dalyse ir 26 straipsnyje nurodytų bazinės išmokos sistemos viršutinių ribų.

*28 straipsnis*

**Nenumatytas pelnas**

►C1 Taikydama 25 straipsnio 4–7 dalis ir 26 straipsnį valstybė narė, remdamasi objektyviais kriterijais, gali nustatyti, kad tais atvejais, kai žemės ūkio paskirties žemės plotai parduodami ar perduodami, arba pasibaigia žemės ūkio paskirties žemės plotų visos ar dalies nuomos sutarties galiojimas po dienos, nustatytos pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 35 straipsnį arba 124 straipsnio 2 dalį, ir iki dienos, nustatytos pagal šio reglamento 33 straipsnio 1 dalį, ◄ teisių į išmokas, kurios būtų paskirtos atitinkamam ūkininkui, padidinta vertė arba jos padidinta dalis grąžinama į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus, jei dėl padidinimo atitinkamas ūkininkas gautų nenumatyto pelno.

Tie objektyvūs kriterijai nustatomi tokiu būdu, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ūkininkams ir išvengta rinkos ir konkurencijos iškraipymų, ir jie apima bent:

a) trumpiausią nuomos sutarties laikotarpį; ir

b) į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus grąžinamą gautų išmokų dalį.

▼B

*29 straipsnis*

**Pranešimai dėl teisių į išmokas vertės ir konvergencijos**

Valstybės narės ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. praneša Komisijai apie 25, 26 ir 28 straipsniuose nurodytus bet kuriuos sprendimus.

2 skirsnis

**Nacionalinis rezervas ir regioniniai rezervai**

*30 straipsnis*

**Nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų sudarymas ir naudojimas**

1. Kiekviena valstybė narė sudaro nacionalinį rezervą. Tuo tikslu valstybės narės pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais bazinės išmokos sistemos viršutinei ribai nacionaliniu lygiu taiko linijinį procentinės dalies sumažinimą.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės, kurios pasinaudoja galimybe, nurodyta 23 straipsnio 1 dalyje, gali sudaryti regioninius rezervus. Tuo tikslu valstybės narės pirmaisiais atitinkamos bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais bazinės išmokos sistemos viršutinei ribai regionų lygiu taiko linijinį procentinės dalies sumažinimą, nurodytą 23 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytas sumažinimas neturi viršyti 3 %, išskyrus atvejus, kai reikia didesnio procento patenkinti 6 dalyje ir 7 dalies a ir b punktuose nustatytus 2015 m. bet kuriuos išmokų paskirstymo valstybėms narėms, kurios taiko 36 straipsnį, poreikius pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais.

4. Valstybės narės teises į išmokas iš savo nacionalinių arba regioninių rezervų paskirsto remdamosi objektyviais kriterijais ir tokiu būdu, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ūkininkams ir išvengta rinkos bei konkurencijos iškraipymų.

5. 4 dalyje nurodytos teisės į išmokas paskirstomos tik tiems ūkininkams, kurie turi teisę gauti tiesiogines išmokas pagal 9 straipsnį.

6. Valstybės narės savo nacionalinį arba regioninius rezervus naudoja siekdamos teises į išmokas pirmiausia paskirstyti jauniesiems ūkininkams ir žemės ūkio veiklą pradedantiems ūkininkams.

7. Valstybės narės savo nacionalinius arba regioninius rezervus gali naudoti siekdamos:

a) paskirstyti teises į išmokas ūkininkams siekiant užtikrinti, kad žemė nebūtų apleista, įskaitant vietovėse, kuriose vykdomos restruktūrizavimo arba vystymo programos, susijusios su tam tikra valstybės intervencijos forma

▼B

b) paskirstyti teises į išmokas ūkininkams, siekiant kompensuoti jų nuostolius dėl konkrečių sunkumų;

c) paskirstyti teises į išmokas ūkininkams, kuriems teisės į išmokas pagal šį skyrių nebuvo paskirstytos dėl *force majeure* ar išimtinių aplinkybių;

d) paskirstyti, jei jos taiko šio reglamento 21 straipsnio 3 dalį, teises į išmokas ūkininkams, ►C1 kurių 2015 m. pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies a punkto pirmą pastraipą jų deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų ◄, kuriuos jie turi valstybės narės nustatytą dieną, kuri turi būti ne vėlesnė kaip tos valstybės narės nustatyta diena, iki kurios gali būti keičiama tokia paraiška gauti pagalbą, skaičius yra didesnis už pagal Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 ir Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 nustatytą nuosavybės arba nuomos pagrindais teisių į išmokas, kurias jie turi paraiškų pateikimo paskutinę dieną, kuri turi būti nustatyta pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 78 straipsnio pirmos pastraipos b punktą, skaičių;

e) nuolat vykdyti linijinį visų teisių į išmokas pagal bazinės išmokos sistemą vertės didinimą nacionaliniu ar regionų lygiu, jei atitinkamas nacionalinis arba regioninis rezervas 0,5 % viršija bazinės išmokos sistemos metinę nacionalinę arba regioninę viršutinę ribą, su sąlyga, kad liktų pakankamai sumų, kurias būtų galima paskirstyti pagal 6 dalį, šios dalies a ir b punktus ir šio straipsnio 9 dalį;

▼C1

f) padengti metinius išmokų, numatytų pagal šio reglamento 51 straipsnio 2 dalį ir 65 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis, skyrimo poreikius.

▼B

Šios dalies tikslais valstybės narės priima sprendimą dėl šioje dalyje nurodytų įvairių naudojimo paskirčių eiliškumo.

8. Taikydamos 6 dalį ir 7 dalies a, b ir d punktus, valstybės narės ūkininkams paskirstomų teisių į išmokas vertę nustato remdamosi teisių į išmokas nacionaline arba regionine vidutine verte teisių į išmokas paskirstymo metais.

Nacionalinis arba regioninis vertės vidurkis apskaičiuojamas nacionalinę arba regioninę viršutinę ribą dėl bazinės išmokos sistemos, nustatytą pagal atitinkamai 22 straipsnio 1 dalį arba 23 straipsnio 2 dalį teisių į išmokas paskirstymo metais, išskyrus nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų sumą, ir Kroatijos atveju, specialusis išminavimo rezervas, padalijant iš paskirstytų teisių į išmokas skaičiaus.

Valstybės narės nustato iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų paskirstomų teisių į išmokas vertės metinio laipsniško keitimo etapus, atsižvelgdamos į atitinkamai 22 straipsnio 1 dalyje ir 23 straipsnio 2 dalyje nurodytus bazinės išmokos sistemos nacionalinės ar regioninės viršutinės ribos pakeitimus, kurie atsiranda dėl II priede nustatytų nacionalinių viršutinių ribų dydžio svyravimų.

▼B

9. Jeigu pagal galutinį teismo sprendimą arba pagal galutinį valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos administracinį aktą ūkininkas turi teisę gauti teises į išmokas arba teisę į tai, kad būtų padidinta jo jau turimų teisių į išmokas vertė, ūkininkas gauna tiek ir tokios vertės teisių į išmokas, kaip nustatyta tame sprendime ar akte valstybės narės nustatytiną dieną. Tačiau ši diena turi būti ne vėlesnė nei paskutinė paraiškos pagal bazinės išmokos sistemą pateikimo diena po teismo sprendimo ar administracinio akto priėmimo dienos, atsižvelgiant į 32 ir 33 straipsnių taikymą.

10. Taikydamos 6 dalį, 7 dalies a ir b punktus ir 9 dalį, valstybės narės ūkininkui gali skirti naujų teisių į išmokas arba padidinti visų jo turimų teisių į išmokas vieneto vertę neviršydamos nacionalinio arba regioninio vidurkio vertės.

11. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) jaunieji ūkininkai – ūkininkai, kurie atitinka 50 straipsnio 2 dalyje, o atitinkamais atvejais – 50 straipsnio 3 ir 11 dalyse nustatytas sąlygas;

b) žemės ūkio veiklą pradedantys ūkininkai – fiziniai arba juridiniai asmenys, kurie penkerių metų laikotarpiu prieš pradėdami vykdyti žemės ūkio veiklą savo vardu ir savo rizika nevykdė jokios žemės ūkio veiklos ir nekontroliavo žemės ūkio veiklą vykdančio juridinio asmens. Juridinio asmens atveju juridinį asmenį kontroliuojantis fizinis) asmuo arba fiziniai arba juridiniai asmenys savo vardu ir savo rizika negali būti vykdęs (-ę) jokios žemės ūkio veiklos arba penkerius metus prieš tam juridiniam asmeniu pradedant vykdyti žemės ūkio veiklą negali būti kontroliavęs (-ę) žemės ūkio veiklą vykdančio juridinio asmens; šios ūkininkų kategorijos atveju valstybės narės gali nustatyti savo pačių papildomus objektyvius ir nediskriminacinius atitikties reikalavimams kriterijus dėl atitinkamų gebėjimų, patirties arba išsilavinimo.

*31 straipsnis*

**Nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų papildymas**

1. Nacionalinis rezervas arba regioniniai rezervai papildomi sumomis, kurios susidaro dėl:

a) teisių į išmokas, pagal kurias dvejus metus iš eilės neskiriama teisė gauti išmokas, taikant:

i) šio reglamento 9 straipsnį,

ii) 10 straipsnio 1 dalį, arba

iii) 11 straipsnio 4 dalį;

▼B

b) teisių į išmokas skaičiaus, atitinkančio bendrą teisių į išmokas, kuriomis ūkininkas nepasinaudojo pagal šio reglamento 32 straipsnį per dvejų iš eilės einančių metų laikotarpį, išskyrus kai jų panaudojimas neįvyko dėl *force majeure* arba išimtinių aplinkybių, skaičių;. nustatant ūkininko turimas nuosavybės arba nuomos pagrindais teises į išmokas, kurios turi būti grąžintos į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus, pirmenybė teikiama toms teisėms į išmokas, kurios turi mažiausią vertę;

c) savanoriškai ūkininkų grąžintų teisių į išmokas;

d) šio reglamento 28 straipsnio taikymo;

e) nepagrįstai pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnį paskirtų teisių į išmokas;

f) teisių į išmokas pagal bazinės išmokos sistemą nacionaliniu ar regionų lygiu vertės linijinio sumažinimo, kai nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų nepakanka šio reglamento 30 straipsnio 9 dalyje nurodytiems atvejams padengti;

▼M9

g) kai valstybės narės mano, kad tai būtina, teisių į išmokas pagal bazinės išmokos sistemą nacionaliniu ar regionų lygiu vertės linijinio sumažinimo šio reglamento 30 straipsnio 6 dalyje nurodytiems atvejams apimti. Be to, valstybės narės, kurios jau naudojasi šia galimybe, tais pačiais metais taip pat gali taikyti teisių į išmokas pagal bazinės išmokos sistemą nacionaliniu ar regionų lygiu vertės linijinį sumažinimą šio reglamento 30 straipsnio 7 dalies a ir b punktuose nurodytiems atvejams apimti;

▼B

h) šio reglamento 34 straipsnio 4 dalies taikymo.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos reikiamos priemonės, susijusios su nepanaudotų teisių į išmokas grąžinimu į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3 skirsnis

**Bazinės išmokos sistemos įgyvendinimas**

*32 straipsnis*

**Pasinaudojimas teisėmis į išmokas**

1. Parama pagal bazinės išmokos sistemą teikiama ūkininkams, kai jie, pateikdami deklaraciją pagal 33 straipsnio 1 dalį, paprašo leisti pasinaudoti teise į išmoką už reikalavimus atitinkantį hektarą toje valstybėje narėje, kurioje ji jiems skiriama. Paprašius leisti pasinaudoti teisėmis į išmokas, įgyjama teisė kasmet gauti jose nustatytas sumas, nedarant poveikio pagal šio reglamento 7 straipsnį, 51 straipsnio 2 dalį ir 65 straipsnio 2 dalies c punktą taikomai finansinei drausmei, pagal 11 straipsnį numatytam išmokų sumažinimui ir linijiniams sumažinimams, taip pat Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnio taikymui.

▼B

2. Šioje antraštinėje dalyje „reikalavimus atitinkantis hektaras“ – tai:

a) valdos žemės ūkio paskirties žemės plotas, įskaitant plotus, kurių agrarinė būklė valstybėse narėse, kurios 2004 m. gegužės 1 d. įstojo į Sąjungą ir kurios pasirinko taikyti vienkartinės išmokos už plotus sistemą, 2003 m. birželio 30 d. nebuvo gera, naudojamas žemės ūkio veiklai arba daugiausia naudojamas žemės ūkio veiklai (jei plotas naudojamas ir ne žemės ūkio veiklai); arba

b) bet kuris plotas, už kurį turima teisė gauti 2008 m. išmokas pagal bendrosios išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą, atitinkamai nustatytas Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 III ir IVA antraštinėse dalyse, ir:

   i) kuris po to, kai buvo įgyvendinta Direktyva 92/43/EEB, Direktyva 2000/60/EB ir Direktyva 2009/147/EB, nebeatitinka a punkte pateiktos termino „reikalavimus atitinkantis hektaras“ apibrėžties;

   ii) kuriame tam tikro ūkininko atitinkamo įsipareigojimo galiojimo laikotarpiu yra įveisiamas miškas pagal Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 31 straipsnį, arba Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnį, arba Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 22 straipsnį, arba nacionalinę sistemą, kurios sąlygos atitinka Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis ar Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 22 straipsnį; arba

   iii) kuris tam tikro ūkininko atitinkamo įsipareigojimo galiojimo laikotarpiu yra atidedamas pagal Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 22, 23 ir 24 straipsnius, Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnį ar Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnį.

3. 2 dalies a punkto tikslais:

a) jei valdos žemės ūkio paskirties žemės plotas yra naudojamas ir ne žemės ūkio veiklai, laikoma, kad tas plotas daugiausia naudojamas žemės ūkio veiklai, jeigu ne žemės ūkio veiklos intensyvumas, pobūdis, trukmė ir pasirinktas laikas labai netrukdo vykdyti minėtą žemės ūkio veiklą;

b) valstybės narės gali sudaryti plotų, kurie daugiausia naudojami ne žemės ūkio veiklai, sąrašą.

Valstybės narės nustato šios pastraipos taikymo jų teritorijoje kriterijus.

4. Plotai laikomi reikalavimus atitinkančiais hektarais, jei jie visus kalendorinius metus, išskyrus *force majeure* atvejus arba išimtines aplinkybes, turi atitikti termino „reikalavimus atitinkantis hektaras“ apibrėžtį.

5. Apibrėždamos terminą „reikalavimus atitinkantis hektaras“, valstybės narės, priimdamos sprendimą kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, gali taikyti sumažinimo koeficientą atitinkamus hektarus pertvarkydamos į „reikalavimus atitinkančius hektarus“.

▼B

6. Plotai, naudojami kanapėms auginti, laikomi reikalavimus atitinkančiais hektarais tik tuo atveju, jei auginamų veislių kanapėse tetrahidrokanabinolio kiekis sudaro ne daugiau kaip 0,2 %.

*33 straipsnis*

**Reikalavimus atitinkančių hektarų deklaravimas**

1. ►C1 Siekdamas pasinaudoti teisėmis į išmokas, kaip numatyta 32 straipsnio 1 dalyje, ◄ ūkininkas deklaruoja sklypus, kurie atitinka reikalavimus atitinkančius hektarus, susietus su teisėmis į išmokas. Išskyrus *force majeure* atvejus arba išimtines aplinkybes, deklaruoti sklypai yra ties sklypai, kuriuos ūkininkas turi valstybės narės nustatytą dieną, kuri turi būti ne vėlesnė kaip tos valstybės narės nustatyta diena, iki kurios gali būti keičiama paraiška gauti pagalbą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalyje.

2. Tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis valstybės narės gali leisti ūkininkui keisti savo deklaraciją, jei jis išlaiko bent turimas teises į išmokas atitinkančių hektarų skaičių ir laikosi išmokų už atitinkamą plotą skyrimo pagal bazinės išmokos sistemą reikalavimų.

*34 straipsnis*

**Teisių į išmokas perleidimas**

1. Teisės į išmokas gali būti perleidžiamos tik toje pačioje valstybėje narėje įsisteigusiam ir teisę gauti tiesiogines išmokas pagal 9 straipsnį turinčiam ūkininkui.

Teisėmis į išmokas, įskaitant faktinio ar numatyto paveldėjimo atveju, gali būti pasinaudota tik toje valstybėje narėje, kurioje buvo jos paskirtos.

2. Kai valstybės narės pasinaudoja 23 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybe, teisės į išmokas gali būti perleistos arba jomis gali būti pasinaudota tik tame pačiame regione.

Teisėmis į išmokas, įskaitant faktinio ar numatyto paveldėjimo atveju, galima pasinaudoti tik tame regione, kuriame jos buvo paskirtos.

3. ►C1 Valstybės narės, kurios nepasinaudoja 23 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybe, gali nuspręsti, kad teisės ◄ į išmokas gali būti perleistos arba jomis gali būti pasinaudota tik tame pačiame regione, išskyrus faktinio ar numatyto paveldėjimo atvejį.

Tokie regionai apibrėžiami atitinkamu teritoriniu lygiu vadovaujantis objektyviais kriterijais ir užtikrinant vienodas sąlygas ūkininkams bei vengiant rinkos ir konkurencijos iškraipymų.

▼B

4. Jei teisės į išmokas perleidžiamos be žemės, valstybės narės, vadovaudamosi bendrais Sąjungos teisės principais, gali nuspręsti, kad dalis perleistų teisių į išmokas būtų grąžinama nacionaliniam rezervui ar regioniniams rezervams arba kad jų vieneto vertė būtų sumažinama nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų naudai. Toks sumažinimas gali būti taikomas vienos ar kelių rūšių perleidimams.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato išsamias taisykles apie teisių į išmokas perleidimą, kuriuos ūkininkai turi pateikti nacionalinėms valdžios institucijoms, teikimo sąlygas ir tokių pranešimų pateikimo terminus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*35 straipsnis*

**Deleguotieji įgaliojimai**

1. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir patikslinti konkrečias situacijas, kurios gali susidaryti taikant bazinės išmokos sistemą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl:

a) taisyklių dėl ūkininkų atitikties pagal bazinės išmokos sistemą taikomiems reikalavimams ir galimybių pasinaudoti šia sistema paveldėjimo ar numatomo paveldėjimo, nuomos paveldėjimo, juridinio statuso arba pavadinimo pasikeitimo, teisių į išmokas perleidimo ir valdos sujungimo ar jos padalijimo, ir 24 straipsnio 8 dalyje nurodytos sutarties sąlygos taikymo;

b) taisyklių dėl teisių į išmokas vertės apskaičiavimo ir skaičiaus nustatymo arba teisių į išmokas vertės padidinimo ar sumažinimo teisių į išmokas paskirstymo pagal bet kurią šios antraštinės dalies nuostatą atveju, įskaitant taisykles:

   i) dėl galimybės nustatyti teisių į išmokas, skirtų remiantis ūkininko paraiška, preliminarią vertę ir skaičių arba preliminarų teisių į išmokas padidinimą,

   ii) dėl teisių į išmokas preliminarios ir galutinės vertės ir skaičiaus nustatymo sąlygų,

   iii) dėl tų atvejų, kai pardavimas arba nuomos sutartis gali turėti įtakos teisių į išmokas paskirstymui;

c) taisyklių dėl teisių į išmokas, gaunamas iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų, vertės bei skaičiaus nustatymo ir apskaičiavimo;

d) taisyklių dėl teisių į išmokas vieneto vertės pakeitimo teisių į išmokas padalijimo atveju ir 34 straipsnio 4 dalyje nurodyto teisių į išmokas perleidimo atveju;

e) 24 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos a, b ir c punktuose nurodytų alternatyvų taikymo kriterijų;

▼B

f) 24 straipsnio 4–7 dalyse nurodytų skirtinų teisių į išmokas skaičiaus apribojimų taikymo kriterijų;

g) teisių į išmokas paskirstymo pagal 30 straipsnio 6 ir 7 dalis kriterijų;

h) sumažinimo koeficiento, nurodyto 32 straipsnio 5 dalyje, nustatymo kriterijų.

2. Siekiant užtikrinti tinkamą teisių į išmokas administravimą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl deklaracijos turinio taisyklių ir pasinaudojimui teisėmis į išmokas keliamų reikalavimų.

3. Siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl išmokų skyrimo nustatant reikalavimą, kad būtų naudojama tam tikrų kanapių veislių sertifikuota sėkla, ir kanapių veislių nustatymo bei 32 straipsnio 6 dalyje nurodyto jose esančio tetrahidrokanabinolio kiekio tikrinimo tvarkos nustatymo taisyklių;

4 skirsnis

**Vienkartinės išmokos už plotus sistema**

*36 straipsnis*

**Vienkartinės išmokos už plotus sistema**

1. Valstybės narės, 2014 m. taikančios Reglamento (EB) Nr. 73/2009 V antraštinės dalies 2 skyriuje nustatytą vienkartinės išmokos už plotus sistemą, laikydamosi šiame reglamente išdėstytų sąlygų gali nuspręsti toliau taikyti tą sistemą ne ilgiau kaip iki 2020 m. gruodžio 31 d. Ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. jos apie savo sprendimą ir tos sistemos taikymo pabaigos dieną praneša Komisijai.

Vienkartinės išmokos už plotus sistemos taikymo laikotarpiu šio skyriaus 1, 2 ir 3 skirsniai, ►C1 išskyrus 23 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 23 straipsnio 6 dalį, taip pat 32 straipsnio 2–6 dalis, šioms valstybėms narėms netaikomi. ◄

2. Vienkartinė išmoka už plotus skiriama kasmet už kiekvieną ūkininko pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą deklaruotą reikalavimus atitinkantį hektarą. Ji apskaičiuojama kasmet pagal šio straipsnio 4 dalį nustatytą metinio finansinio paketo dydį padalijant iš bendro atitinkamoje valstybėje narėje pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiaus.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, tos valstybės narės, kurios nusprendžia šio reglamento 38 straipsnį taikyti ne vėliau kaip nuo 2018 m. sausio 1 d., gali laikotarpiu, kuriuo jos taiko šį straipsnį, panaudoti iki 20 % šio straipsnio 2 dalyje nurodyto metinio finansinio paketo dydžio už hektarą skiriamoms vienkartinėms išmokoms už plotus diferencijuoti.

▼B

Tai darydamos, jos atsižvelgia į pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 68 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktus ir 126, 127 bei 129 straipsnius 2014 kalendoriniais metais suteiktą paramą, taikant vieną ar kelias sistemas.

Kipras gali diferencijuoti paramą atsižvelgiant į konkretiems sektoriams skirtus finansinius paketus, nurodytus Reglamento (EB) Nr. 73/2009 XVIIa priede, atėmus bet kurią pagalbą, skirtą tam pačiam sektoriui pagal šio reglamento 37 straipsnį.

▼M1

Siekdamos diferencijuoti vienkartinės išmokos už plotus schemą, ir su sąlyga, kad netaikoma perskirstymo išmoka pagal 41 straipsnį, valstybės narės visapusiškai atsižvelgia į 2014 kalendoriniais metais suteiktą paramą pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 125a straipsnį.

▼B

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato kiekvienai valstybei narei vienkartinės išmokos už plotus sistemos metinę nacionalinę viršutinę ribą, iš II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos atimdama pagal 42, 47, 49, 51 ir 53 straipsnius nustatytinas viršutines ribas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼M9

Kiekvienai valstybei narei pagal šios dalies pirmą pastraipą apskaičiuota suma gali būti padidinama ne daugiau kaip 3 % II priede nurodytos atitinkamos metinės nacionalinės viršutinės ribos, atėmus sumą, kuri gaunama atitinkamais metais pritaikius 47 straipsnio 1 dalyje nurodytą procentinę dalį. Jeigu valstybė narė taiko tokį padidinimą, Komisija atsižvelgia į tą padidinimą nustatydama vienkartinės išmokos už plotus sistemos metinę nacionalinę viršutinę ribą pagal šios dalies pirmą pastraipą. Tuo tikslu valstybės narės ne vėliau kaip 2018 m. sausio 31 d. praneša Komisijai apie metines procentines dalis, kuriomis kiekvienais kalendoriniais metais nuo 2018 m. turi būti padidinta pagal šio straipsnio 1 dalį apskaičiuota suma.

Valstybės narės gali kasmet peržiūrėti šios dalies antroje pastraipoje nurodytą savo sprendimą ir apie visus tokia peržiūra grindžiamus sprendimus praneša Komisijai ne vėliau kaip metų, einančių prieš jų taikymo metus, rugpjūčio 1 d.

▼B

5. Išskyrus *force majeure* atvejus arba išimtines aplinkybes, 2 dalyje nurodyti hektarai gali būti deklaruoti, jei ūkininkas juos turėjo valstybės narės nustatytą dieną, kuri turi būti ne vėlesnė kaip tos valstybės narės nustatyta diena, iki kurios gali būti keičiama paraiška gauti pagalbą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalyje.

6. Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl taisyklių, reglamentuojančių ūkininkų atitiktį pagal vienkartinės išmokos už plotus sistemą taikomiems reikalavimams ir jų galimybes pasinaudoti šia sistema.

▼B

*37 straipsnis*

**Pereinamojo laikotarpio nacionalinė pagalba**

1. Pagal 36 straipsnį valstybės narės, taikančios vienkartinės išmokos už plotus sistemą, gali nuspręsti skirti pereinamojo laikotarpio nacionalinę pagalbą 2015–2020 m. laikotarpiu.

2. Pereinamojo laikotarpio nacionalinė pagalba gali būti skiriama ūkininkams tuose sektoriuose, kuriuose ši pagalba, o Bulgarijos ir Rumunijos atveju – papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos buvo skirtos 2013 m.

3. Pereinamojo laikotarpio nacionalinės pagalbos skyrimo sąlygos yra tokios pačios kaip sąlygos, kurias leista taikyti išmokų skyrimui pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 132 straipsnio 7 dalį arba 133a straipsnį 2013 m., išskyrus išmokų sumažinimą, atsirandantį taikant 132 straipsnio 2 dalį kartu su to reglamento 7 ir 10 straipsniais.

4. Pereinamojo laikotarpio nacionalinės pagalbos, kurią galima skirti ūkininkams bet kuriame iš 2 dalyje išvardytų sektorių, bendra suma neturi viršyti toliau nurodytų sektoriams skirtų konkrečių finansinių paketų, kuriuos nustatė Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 132 straipsnio 7 dalį arba 133a straipsnio 5 dalį 2013 m., procentinių dalių:

— 2015 m. – 75 %,

— 2016 m. – 70 %,

— 2017 m. – 65 %,

— 2018 m. – 60 %,

— 2019 m. – 55 %,

— 2020 m. – 50 %.

Kipro atveju procentinė dalis apskaičiuojama remiantis konkretiems sektoriams skirtų finansinių paketų dydžiais, kaip išdėstyta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 XVIIa priede.

5. 2 ir 3 dalys Kiprui netaikomos.

6. Valstybės narės kasmet ne vėliau kaip kovo 31 d. apie 1 dalyje nurodytus bet kuriuos sprendimus praneša Komisijai. Pranešime nurodoma ši informacija:

a) sektoriams skirti konkretūs finansiniai paketai;

b) atitinkamais atvejais – maksimalus pereinamojo laikotarpio nacionalinės pagalbos dydis.

7. Remdamosi objektyviais kriterijais ir laikydamosi 4 dalyje nustatytų apribojimų, valstybės narės gali nuspręsti dėl skirtinos pereinamojo laikotarpio nacionalinės pagalbos sumų.

▼B

5 skirsnis

**Bazinės išmokos sistemos įgyvendinimas valstybėse narėse, kurios taikė vienkartinės išmokos už plotus sistemą**

*38 straipsnis*

**Bazinės išmokos sistemos įvedimas valstybėse narėse, kurios taikė vienkartinės išmokos už plotus sistemą**

Išskyrus atvejus, kai šiame skirsnyje numatyta kitaip, ši antraštinė dalis taikoma toms valstybėms narėms, kurios taikė šio skyriaus 4 skirsnyje numatytą vienkartinės išmokos už plotus sistemą.

24–29 straipsniai netaikomi toms valstybėms narėms.

*39 straipsnis*

**Pirmasis teisių į išmokas paskirstymas**

1. Teisės į išmokas skiriamos ūkininkams, kurie turi teisę gauti tiesiogines išmokas pagal šio reglamento 9 straipsnį, jei:

a) paraišką dėl teisių į išmokas pagal bazinės išmokos sistemą skyrimo jie pateikia iki paraiškai pateikti galutinės dienos, kuri nustatoma pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 78 straipsnio pirmos pastraipos b punktą pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais, išskyrus *force majeure* atvejus arba išimtines aplinkybes; ir

b) jie iki Reglamento (EB) Nr. 73/2009 II antraštinės dalies 4 skyriuje numatyto bet kokio išmokų sumažinimo arba neskyrimo turėjo teisę gauti išmokas pagal paraišką gauti pagalbą dėl tiesioginių išmokų, pereinamojo laikotarpio nacionalinę pagalbą arba papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 2013 m.

Valstybės narės gali skirti teises į išmokas ūkininkams, kurie turi teisę gauti tiesiogines išmokas pagal šio reglamento 9 straipsnį ir kurie įvykdo primos pastraipos a punkte nurodytą sąlygą bei kurie 2013 m. negavo išmokų pagal šios dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą paraišką gauti pagalbą, ir atitinkamos valstybės narės pagal Reglamento (EB) Nr. 1122/2009 11 straipsnio 2 dalį nustatytą dieną 2013 m. paraiškų pateikimo metais turėjo tik žemės ūkio paskirties žemės, kuri 2003 m. birželio 30 d. nebuvo geros agrarinės būklės, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 124 straipsnio 1 dalyje.

2. Išskyrus *force majeure* atvejus arba išimtines aplinkybes, vienam ūkininkui pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais skiriamų teisių į išmokas skaičius lygus reikalavimus atitinkančių hektarų, kuriuos ūkininkas deklaruoja savo paraiškoje gauti pagalbą pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos

▼B

pastraipos a punktą už pirmuosius bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metus ir kuriuos jis turi valstybės narės nustatytą dieną. Ta data negali būti vėlesnė už toje valstybėje narėje nustatytą dieną, iki kurios gali būti keičiama tokia paramos paraiška, skaičiui.

3. Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatytos bazinės išmokos sistemos įvedimo valstybėse narėse, kurios taikė vienkartinės išmokos už plotus sistemą, papildomos taisyklės.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato taisykles dėl paraiškų dėl teisių į išmokas skyrimo, pateiktų teisių į išmokas paskirstymo metais, kai tos teisės į išmokas dar negali būti galutinai nustatytos ir kai tam paskirstymui turi įtakos konkrečios aplinkybės.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*40 straipsnis*

**Teisių į išmokas vertė**

1. Pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais valstybės narės teisių į išmokas vieneto vertę apskaičiuoja II priede nustatytos kiekvienų atitinkamų metų nacionalinės viršutinės ribos nekintamą procentinę dalį padalydamos iš teisių į išmokas pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais, išskyrus iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų paskirstytas teises, skaičiaus.

Pirmoje pastraipoje nurodyta bazinės išmokos sistemos, kuri nustatoma atitinkamai pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį arba 23 straipsnio 2 dalį, nekintama procentinė dalis apskaičiuojama nacionalinę arba regioninę viršutinę ribą, nustatytą pirmiesiems bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metams, pritaikius 30 straipsnio 1 dalyje arba, jei taikoma, 30 straipsnio 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, padalijant iš II priede nustatytos nacionalinės viršutinės ribos pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais. Teisės į išmokas išreiškiamos skaičiumi, kuris atitinka hektarų skaičių.

2. Nukrypstant nuo 1 dalyje nurodyto apskaičiavimo metodo, valstybės narės pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais gali nuspręsti diferencijuoti teisių į išmokas, išskyrus iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų paskirstytas teises, vertę remdamosi jų pradine vieneto verte.

3. 2 dalyje nurodyta teisių į išmokas pradinė vieneto vertė nustatoma paramos, išskyrus paramą pagal šio reglamento 41, 43, 48 ir 50 straipsnius bei IV antraštinę dalį, kurią gavo ūkininkas pagal šį reglamentą už kalendorinius metus, einančius prieš bazinės išmokos sistemos įgyvendinimą, prieš taikant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnį, bendros vertės nekintamą procentinę dalį padalijant iš teisių į išmokas,

▼B

kurios tam ūkininkui skiriamos pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais, išskyrus iš nacionalinio rezervo arba regioninių rezervų skirtas teises, skaičiaus.

Ta nekintama procentinė dalis atitinkamai apskaičiuojama bazinės išmokos sistemos nacionalinę ar regioninę viršutinę ribą, kuri pirmiesiems bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metams turi būti nustatyta pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį arba 23 straipsnio 2 dalį, pritaikius 1 dalyje arba, jei taikoma, 30 straipsnio 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, padalijant iš skirtos bendros paramos vertės, išskyrus paramą, suteiktą pagal šio reglamento 41, 43, 48 ir 50 straipsnius bei IV antraštinę dalį už kalendorinius metus, einančius prieš bazinės išmokos sistemos įgyvendinimą atitinkamoje valstybėje narėje arba regione, prieš taikant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnį.

4. Taikydamos 2 dalį, valstybės narės, vadovaudamosi Sąjungos teisės bendraisiais principais, siekia nacionaliniu arba regionų lygiu suderinti teisių į išmokas vertę. Šiuo tikslu valstybės narės nustato veiksmus, kurių turi būti imamasi, ir apskaičiavimo metodą, kuris turi būti taikomas, ir ne vėliau kaip prieš bazinės išmokos sistemos įgyvendinimą einančių metų rugpjūčio 1 d. apie juos praneša Komisijai. Šie veiksmai apima metinius laipsniškus 3 dalyje nurodytos teisių į išmokas pradinės vertės pakeitimus vadovaujantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriuos pradedama daryti pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais.

Pirmaisiais bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metais valstybės narės informuoja ūkininkus apie jų teisių į išmokas vertę, apskaičiuotą pagal šį straipsnį už kiekvienus laikotarpio, kuriam taikomas šis reglamentas, metus.

5. Taikydama 3 dalį, valstybė narė, remdamasi objektyviais kriterijais, gali nustatyti, kad tais atvejais, kai visas žemės ūkio paskirties žemės plotas ar jo dalis parduodamas ar perduodamas, arba nuomos sutarties galiojimo terminas pasibaigia po dienos, nustatytos pagal 36 straipsnio 5 dalį, ir iki dienos, nustatytos pagal 33 straipsnio 1 dalį, teisių į išmokas, kurios būtų suteiktos atitinkamam ūkininkui, padidinta vertė arba jos dalis grąžinama į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus, jei dėl padidinimo atitinkamas ūkininkas gautų nenumatyto pelno.

Tie objektyvūs kriterijai nustatomi tokiu būdu, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ūkininkams ir išvengta rinkos ir konkurencijos iškraipymų, ir jie apima bent:

a) trumpiausią nuomos sutarties laikotarpį,

b) į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus grąžinamą gautų išmokų dalį.

▼B

*2 SKYRIUS*

***Perskirstymo išmoka***

*41 straipsnis*

**Bendrosios taisyklės**

1. Valstybės narės gali iki bet kurių konkrečių metų rugpjūčio 1 d. nuspręsti nuo kitų metų skirti metines išmokas ūkininkams, kurie turi teisę į išmoką pagal 1 skyriaus 1, 2, 3 ir 5 skirsniuose nurodytą bazinės išmokos sistemą arba pagal 1 skyriaus 4 skirsnyje nurodytą vienkartinės išmokos už plotus sistemą (toliau – perskirstymo išmoka).

Valstybės narės praneša Komisijai apie bet kurį tokį sprendimą iki pirmoje pastraipoje nurodytos datos.

2. Valstybės narės, kurios nusprendė taikyti bazinės išmokos sistemą regionų lygiu pagal 23 straipsnį, gali perskirstymo išmoką taikyti regionų lygiu.

3. Nedarant poveikio finansinės drausmės, 11 straipsnyje nurodytų išmokų mažinimo ir linijinių sumažinimų, kaip nurodyta šio reglamento 7 straipsnyje, ir Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnio taikymui, perskirstymo išmoka skiriama kasmet, kai ūkininkas pasinaudoja teisėmis į išmokas arba valstybėse narėse, kai taikomas šio reglamento 36 straipsnis, kai ūkininkas deklaruoja reikalavimus atitinkančius hektarus.

4. Perskirstymo išmoką valstybės narės apskaičiuoja kasmet, dydį, kurį turi nustatyti valstybė narė ir kuris neturi būti didesnis nei 65 % nacionalinės ar regioninės vidutinės išmokos už hektarą, padaugindamos iš teisių į išmokas, kuriomis ūkininkas pasinaudojo pagal 33 straipsnio 1 dalį, skaičiaus arba iš ūkininko deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų pagal 36 straipsnio 2 dalį, skaičiaus. Tokių teisių į išmokas ar hektarų skaičius neturi viršyti didžiausio skaičiaus, kurį nustato valstybės narės, kuris neturi būti didesnis negu 30 hektarų arba vidutinio žemės ūkio valdos dydžio, kaip nustatyta VIII priede, jei atitinkamoje valstybėje narėje tas vidutinis dydis yra didesnis nei 30 hektarų.

5. Jei laikomasi 4 dalyje nustatytų didžiausių ribų, valstybės narės gali nacionaliniu lygiu nustatyti gradaciją tam tikram hektarų skaičiui, nustatytam pagal tą pastraipą; ji vienodai taikoma visiems ūkininkams.

6. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytą vidutinę nacionalinę išmoką už hektarą nustato valstybės narės, remdamosi II priede nustatyta 2019 kalendorinių metų nacionaline viršutine riba ir pagal 33 straipsnio 1 dalį arba pagal 36 straipsnio 2 dalį 2015 m. deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiumi.

▼B

Šio straipsnio 4 dalyje nurodytą vidutinę regioninę išmoką už hektarą nustato valstybės narės, naudodamos II priede nustatytos 2019 kalendorinių metų nacionalinės viršutinės ribos dalį ir pagal 33 straipsnio 1 dalį 2015 m. atitinkamame regione deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičių. Kiekvienam regionui ši dalis apskaičiuojama atitinkamą pagal 23 straipsnio 2 dalį nustatytą regioninę viršutinę ribą padalijant iš pagal 22 straipsnio 1 dalį nustatytos nacionalinės viršutinės ribos, pritaikius 30 straipsnio 1 dalyje numatytą linijinį sumažinimą, jei to straipsnio 2 dalis nėra taikoma.

7. Valstybės narės užtikrina, kad jokio pranašumo, numatyto pagal šį skyrių, neįgytų tie ūkininkai, kurių atžvilgiu nustatyta, kad po 2011 m. spalio 18 d. jie padalijo savo valdą siekdami vienintelio tikslo – pasinaudoti perskirstymo išmoka. Tai taikoma ir ūkininkams, kurių valda yra šio padalijimo pasekmė.

8. Juridinio asmens arba fizinių ar juridinių asmenų grupės atveju valstybės narės gali taikyti 4 dalyje nurodytą didžiausią teisių į išmokas arba hektarų skaičių šių juridinių asmenų ar grupių lygiu, kai nacionalinėje teisėje numatyta, kad atskiri nariai gali prisiimti teises ir pareigas, kurios yra panašios į atskirų ūkininkų, turinčių valdos valdytojo statusą, teises ir pareigas, visų pirma jų ekonominio, socialinio ir mokestinio statuso atžvilgiu, su sąlyga, kad jie prisidėjo prie atitinkamų juridinių asmenų ar grupių žemės ūkio struktūrų stiprinimo.

*42 straipsnis*

**Finansinės nuostatos**

1. Perskirstymo išmokai finansuoti valstybės narės gali nuspręsti iki 41 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos panaudoti ne daugiau kaip 30 % II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos. Jos iki tos dienos apie bet kurį tokį sprendimą praneša Komisijai.

2. Remdamasi nacionalinės viršutinės ribos, kurią pagal šio straipsnio 1 dalį turės taikyti valstybės narės, procentine dalimi, priimdama įgyvendinimo aktus Komisija kasmet nustato tos perskirstymo išmokos atitinkamas viršutines ribas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*3 SKYRIUS*

***Išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką***

*43 straipsnis*

**Bendrosios taisyklės**

1. Ūkininkai, turintys teisę į išmoką pagal bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą, visuose savo reikalavimus atitinkančiuose hektaruose, kaip apibrėžta 32 straipsnio 2–5 dalyse, laikosi klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos, nurodytos šio straipsnio 2 dalyje, arba lygiavertės praktikos, nurodytos šio straipsnio 3 dalyje.

▼B

2. Klimatui ir aplinkai naudinga žemės ūkio praktika yra:

a) pasėlių įvairinimas;

b) esamų daugiamečių žolynų išlaikymas; ir

c) ekologiniu požiūriu svarbios vietovės turėjimas žemės ūkio paskirties žemės plote.

3. Lygiavertė praktika yra praktika, apimanti panašaus pobūdžio veiklą, kuria užtikrinama lygiavertė arba didesnė nauda klimatui ir aplinkai, palyginti su 2 dalyje nurodyta vienos ar kelių rūšių praktika. Ta lygiavertė praktika ir 2 dalyje nurodytos rūšies (-ių) praktika, kuriai ji yra lygiavertė, išvardytos IX priede ir joms taikomas bet kuris iš nurodytų atvejų:

a) pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 2 dalį arba Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 2 dalį prisiimti įsipareigojimai;

b) nacionalinės arba regioninės aplinkosaugos sertifikavimo sistemos, įskaitant atitikties nacionalinės aplinkosaugos teisės aktams, kuriuose neapsiribojama atitinkamais pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyrių nustatytais privalomais standartais ir kuriais siekiama įgyvendinti su dirvožemio ir vandens kokybe, biologine įvairove, kraštovaizdžio išsaugojimu, klimato kaitos švelninimu bei prisitaikymu prie jos susijusius tikslus, sertifikavimą. Tos sertifikavimo sistemos gali apimti šio reglamento IX priede išvardytą praktiką, šio straipsnio 2 dalyje nurodytą praktiką, arba tų praktikos rūšių derinį.

4. 3 dalyje nurodytai lygiavertei praktikai netaikomas dvigubas finansavimas.

5. Valstybės narės gali, įskaitant, tam tikrais atvejais, regionų lygiu, nuspręsti apriboti ūkininkų galimybes pasirinkti 3 dalies a ir b punktuose nurodytas alternatyvas.

6. Valstybės narės gali, įskaitant, tam tikrais atvejais, regionų lygiu, nuspręsti, kad ūkininkai vykdytų visas atitinkamas savo pareigas pagal 1 dalį vadovaudamiesi 3 dalies b punkte nurodytomis nacionalinėmis arba regioninėmis aplinkos sertifikavimo sistemomis.

7. Jei valstybės narės priimtų 5 ir 6 dalyse nurodytus sprendimus, ūkininkas gali laikytis vienos (arba kelių) rūšių praktikos, nurodytos 3 dalies a punkte, tik tuo atveju, jei šia praktika visiškai pakeičiama 2 dalyje nurodyta susijusios rūšies (-ių) praktika. Ūkininkas gali naudotis 3 dalies b punkte nurodytomis sertifikavimo sistemomis tik tuo atveju, jei jos apima visą 1 dalyje nurodytą pareigą.

▼B

8. Valstybės narės praneša Komisijai apie 5 ir 6 dalyse nurodytus sprendimus ir konkrečius įsipareigojimus arba sertifikavimo sistemas, kuriuos jos ketina laikytis kaip lygiavertės praktikos, kaip apibrėžta 3 dalyje.

Komisija įvertina, ar praktika, kuriai taikomi konkretūs įsipareigojimai ar sertifikavimo sistemos, yra įtraukta į IX priede pateiktą sąrašą, o jei, jos nuomone, į tą sąrašą ji nėra įtraukta, ji apie tai atitinkamai praneša valstybėms narėms priimdama įgyvendinimo aktus nesilaikydama 71 straipsnio 2 arba 3 dalyje nurodytos procedūros. Jei Komisija praneša valstybei narei, kad ta praktika nėra įtraukta į IX priede pateiktą sąrašą, tada ta valstybė narė netaiko konkrečių įsipareigojimų ar sertifikavimo sistemų, dėl kurių pateiktas Komisijos pranešimas, kaip lygiavertės praktikos, kaip apibrėžta šio straipsnio 3 dalyje.

9. Nedarant poveikio šio straipsnio 10 bei 11 dalims, finansinės drausmės ir linijinių sumažinimų pagal šio reglamento 7 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnio taikymui, valstybės narės šiame skyriuje nurodytą išmoką skiria ūkininkams, kurie laikosi tos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos praktikos, kuri tiems ūkininkams yra aktuali, laikydamiesi šio reglamento 44, 45 ir 46 straipsnių.

Ši išmoka skiriama kaip metinė išmoka už reikalavimus atitinkantį hektarą, deklaruotą pagal 33 straipsnio 1 dalį arba pagal 36 straipsnio 2 dalį, kurios suma kasmet apskaičiuojama sumą, gautą pritaikius 47 straipsnį, padalijus iš bendro atitinkamoje valstybėje narėje arba regione pagal 33 straipsnio 1 dalį ar 36 straipsnio 2 dalį deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiaus,.

Nukrypstant nuo antros pastraipos, valstybės narės, kurios nusprendžia taikyti 25 straipsnio 2 dalį, gali nuspręsti kiekvienais atitinkamais metais šioje dalyje nurodytą išmoką skirti kaip teisių į išmokas, kuriomis ūkininkas pasinaudojo pagal 33 straipsnio 1 dalį, bendros vertės procentinę dalį.

Kiekvienais metais ir kiekvienos valstybės narės ar regiono atžvilgiu ta procentinė dalis apskaičiuojama sumą, gautą pritaikius 47 straipsnį, padalijant iš visų teisių į išmokas, kuriomis toje valstybėje narėje arba tame regione buvo pasinaudota pagal 33 straipsnio 1 dalį, bendros vertės.

10. Ūkininkai, kurių visa valda arba jos dalis yra vietovėse, kurioms taikomos direktyvos 92/43/EEB, 2000/60/EB arba 2009/147/EB, turi teisę gauti šiame skyriuje nurodytą išmoką, jeigu jie šiame skyriuje nurodytos praktikos laikosi taip, kad ta atitinkamoje valdoje vykdoma veikla atitinka tų direktyvų tikslus.

11. Ūkininkai, kurie laikosi Reglamento (EB) Nr. 834/2007 29 straipsnio 1 dalyje nustatytų ekologinio ūkininkavimo reikalavimų, *ipso facto* turi teisę gauti šiame skyriuje nurodytą išmoką.

▼B

Pirma pastraipa taikoma tik tiems valdos vienetams, kuriuose pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007 11 straipsnį vykdoma ekologinė gamyba.

12. Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

a) lygiavertės praktikos rūšys įtraukiamos į IX priede išdėstytą sąrašą;

b) nustatomi atitinkami reikalavimai, taikytini šio straipsnio 3 dalies b punkte nurodytoms nacionalinėms ar regioninėms sertifikavimo sistemoms, įskaitant šiomis sistemomis užtikrintino patikimumo lygį;

c) nustatomos išsamios taisyklės, skirtos Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 6 dalyje nurodytai sumai, susijusiai su šio reglamento IX priedo I skirsnio 3 bei 4 punktuose ir III skirsnio 7 punkte nurodyta praktika, ir bet kuria papildoma lygiaverte praktika, kuri įtraukiama į tą priedą pagal šios dalies a punktą, kuriai reikia konkretaus apskaičiavimo, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo, apskaičiuoti.

13. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato taisykles dėl pranešimų teikimo, įskaitant jų teikimo terminus, ir 8 dalyje nurodyto Komisijos atliekamo vertinimo tvarkos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*44 straipsnis*

**Pasėlių įvairinimas**

1. Tais atvejais, kai ūkininko ariamoji žemė užima 10–30 hektarų ir ji didžiąją metų dalį arba didžiąją pasėlių auginimo ciklo dalį nėra naudojama vien tik pasėliams vandenyje auginti, toje ariamojoje žemėje turi būti auginami bent dviejų skirtingų rūšių pasėliai. Pagrindiniams pasėliams neturi būti skirta daugiau kaip 75 % tos ariamosios žemės.

Jeigu ūkininko ariamoji žemė užima daugiau kaip 30 hektarų ir ji didžiąją metų dalį arba didžiąją pasėlių auginimo ciklo dalį nėra naudojama vien tik pasėliams vandenyje auginti, toje ariamojoje žemėje turi būti auginami bent trijų skirtingų rūšių pasėliai. Pagrindiniams pasėliams neturi būti skirta daugiau kaip 75 % tos ariamosios žemės ploto, o dviejų rūšių pagrindiniams pasėliams kartu neturi būti skirta daugiau kaip 95 % tos ariamosios žemės ploto.

▼M9

2. Nedarant poveikio pasėlių, kurių reikalaujama pagal 1 dalį, kiekiui, toje dalyje nustatytos didžiausios ribos netaikomos valdoms, kuriose žolė ar kiti žoliniai pašarai arba pūdymui palikta žemė, arba žemė, naudojama augalams po vandeniu auginti, didžiąją metų dalį arba didžiąją pasėlių auginimo ciklo dalį sudaro daugiau kaip 75 % ariamosios žemės ploto. Tokiais atvejais pagrindiniam pasėliui likusioje ariamojoje žemėje skiriama ne daugiau kaip 75 % tos likusios ariamosios žemės ploto, išskyrus atvejus, kai ši likusi žemė yra skirta žolei ar kitiems žoliniams pašarams arba pūdymui paliktai žemei.

▼B

3. 1 ir 2 dalys netaikomos valdoms:

▼M9

a) kuriose daugiau kaip 75 % ariamosios žemės ploto naudojami žolei ar kitiems žoliniams pašarams auginti, naudojami ankštiniams augalams auginti, yra pūdymui palikta žemė arba naudojami kelioms minėtoms paskirtims;

b) kuriose daugiau kaip 75 % reikalavimus atitinkančios žemės ūkio paskirties žemės ploto yra daugiametis žolynas, naudojami žolei ar kitiems žoliniams pašarams auginti arba augalams po vandeniu auginti didžiąją metų dalį arba didžiąją pasėlių auginimo ciklo dalį, arba naudojami kelioms minėtoms paskirtims;

▼B

c) kuriose daugiau kaip 50 % deklaruotos ariamosios žemės ploto ūkininkas nedeklaravo savo ankstesnių metų paraiškoje gauti pagalbą ir kai, remiantis geoerdvinės paramos paraiškų palyginimu, visa ariamoji žemė yra skirta kitam pasėliui auginti, palyginti su ankstesniais kalendoriniais metais augintu pasėliu;

d) kurios yra į šiaurę nuo 62 lygiagretės esančiose vietovėse ar tam tikrose gretimose vietovėse. Jeigu tokiose valdose ariamoji žemė užima daugiau kaip 10 hektarų, toje ariamojoje žemėje turi būti auginami bent dviejų rūšių pasėliai ir nė vienai iš šių pasėlių rūšių neturi būti skirta daugiau kaip 75 % tos ariamosios žemės ploto, išskyrus tuos atvejus, kai pagrindiniai pasėliai yra žolė arba kiti žoliniai pašarai, arba pūdymui paliktą žemę.

4. Šiame straipsnyje terminas „pasėliai“ reiškia bet kurį iš toliau pateikiamų atvejų:

a) iš botaninėje pasėlių klasifikacijoje nustatytų skirtingų genčių kultūrą;

b) bet kurios iš rūšių, jei auginamos *Brassicaceae*, *Solonaceae* ir *Cucurbitaceae* rūšys, kultūrą,

c) pūdymui paliktą žemę,

d) žolę bei kitus žolinius pašarus.

▼M9

Žieminiai pasėliai ir pavasariniai pasėliai laikomi skirtingais pasėliais, net jeigu jie priklauso tai pačiai genčiai. *Triticum spelta* ir tai pačiai genčiai priklausantys pasėliai laikomi skirtingais pasėliais.

▼B

5. Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

a) pripažįstamos kitos nei šio straipsnio 4 dalyje nurodytos gentys ir rūšys ir

b) nustatomos skirtingų pasėlių dalių tikslaus apskaičiavimo taikymo taisyklės.

▼B

*45 straipsnis*

**Daugiamečiai žolynai**

1. Valstybės narės nurodo daugiamečius žolynus, kurie yra pažeidžiami aplinkos požiūriu, vietovėse, įskaitant tose vietovėse esančius durpynus ir šlapynes, kurioms taikoma direktyva 92/43/EEB arba 2009/147/EB, ir kuriems būtina griežta apsauga, kad būtų pasiekti tų direktyvų tikslai.

Siekdamos užtikrinti aplinkosaugos požiūriu vertingų daugiamečių žolynų apsaugą, valstybės narės gali nuspręsti nustatyti papildomas pažeidžiamas vietoves, esančias už vietovių, kurioms taikomos direktyvos 92/43/EEB arba 2009/147/EB, ribų, įskaitant daug anglies turinčiuose dirvožemiuose augančius daugiamečius žolynus.

Valstybių narių pagal pirmą pastraipą ir atitinkamais atvejais – antrą pastraipą nurodytose vietovėse ūkininkai nekeičia daugiamečių žolynų paskirties ir jų nesuaria.

2. Valstybės narės užtikrina, kad daugiamečiais žolynais užsėtų plotų ir bendro žemės ūkio paskirties žemės ploto, kurį ūkininkai deklaravo pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą, santykis nesumažėtų daugiau kaip 5 %, palyginti su referencine santykine dalimi, kurią nustato valstybės narės 2015 m., daugiamečiais žolynais užsėtus plotus, kaip nurodyta šios dalies antros pastraipos a punkte, padalydamos iš bendro žemės ūkio paskirties žemės ploto, kaip nurodyta tos pastraipos b punkte.

Siekiant nustatyti pirmoje pastraipoje nurodytą referencinį santykį:

a) daugiamečiais žolynais užsėti plotai – 2012 m. arba Kroatijos atveju – 2013 m. pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 ūkininkų, kuriems taikomos šiame skyriuje nustatytos pareigos, deklaruotas daugiametės ganyklos plotas ir 2015 m. pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą ūkininkų, kuriems taikomos šiame skyriuje nustatytos pareigos deklaruotas daugiamečiais žolynais užsėtas plotas, kuris 2012 m., o Kroatijos atveju – 2013 m. nebuvo deklaruotas kaip daugiametė ganyklos žemė;

b) bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas – 2015 m. pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą ūkininkų, kuriems taikomos šiame skyriuje nustatytos pareigos, deklaruotas žemės ūkio paskirties žemės plotas.

Daugiamečių žolynų referencinė santykinė dalis perskaičiuojama tais atvejais, kai ūkininkai, kuriems taikomos šiame skyriuje nustatytos pareigos, yra įpareigoti 2015 m. arba 2016 m. žemės plotą pertvarkyti į daugiamečius žolynus pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 93 straipsnį. Tokiais atvejais šie plotai pridedami prie daugiamečiais žolynais užsėtos žemės ploto, kaip nurodyta šios dalies antros pastraipos a punkte.

Daugiamečių žolynų santykinė dalis nustatoma kasmet, remiantis ūkininkų, kuriems taikomos šiame skyriuje nustatytos pareigos, atitinkamais metais pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą deklaruotais plotais.

▼B

Šioje dalyje nustatyta pareiga taikoma nacionaliniu, regionų arba atitinkamu subregionų lygiu. Siekdamos užtikrinti, kad daugiamečių žolynų santykinė dalis nesumažėtų daugiau kaip 5 %, valstybės narės gali nuspręsti pareigą išlaikyti daugiamečius žolynus taikyti žemės ūkio valdos lygiu. Valstybės narės ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. apie bet kurį tokį sprendimą praneša Komisijai.

Valstybės narės apie referencinę santykinę dalį ir šioje dalyje nurodytą santykinę dalį praneša Komisijai.

3. Kai nustatoma, kad 2 dalyje nurodyta santykinė dalis sumažėjo daugiau kaip 5 % regionų arba subregionų lygiu, arba atitinkamais atvejais nacionaliniu lygiu, atitinkama valstybė narė valdų lygiu nustato pareigas, susijusias su žemės pertvarkymu į daugiamečiais žolynais užsėtą žemę, tiems ūkininkams, kurie turi žemės, kuri buvo pertvarkyta iš daugiamečių ganyklų arba daugiamečiais žolynais užsėtos žemės į kitos paskirties žemę ankstesniu laikotarpiu.

Vis dėlto, jei išlaikomas tam tikrų ribų daugiamečiais žolynais užsėtų plotų dydis absoliučia verte, nustatyta pagal 2 dalies antros pastraipos a punktą, laikoma, kad 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta pareiga yra įvykdyta.

4. 3 dalis netaikoma tais atvejais, kai sumažėjimas žemiau šios ribos atsiranda dėl miško įveisimo, su sąlyga, kad tai yra suderinama su aplinka ir neapima trumpos rotacijos želdinių, kalėdinių eglučių ar greito augimo medžių, skirtų energijai gaminti, auginimo.

5. Siekiant užtikrinti, kad būtų išlaikyta daugiamečių žolynų santykinė dalis, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos išsamios daugiamečių žolynų ploto išlaikymo taisyklės, įskaitant žemės pertvarkymo šio straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos nesilaikymo atveju taisykles, valstybėms narėms taikomos pareigų išlaikyti daugiamečius žolynus, kaip nurodyta 2 ir 3 dalyse, nustatymo valdų lygiu ir 2 dalyje nurodytos referencinės santykinės dalies koregavimo, kurio gali prireikti, taisyklės.

6. Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

a) nustatoma sistema, pagal kurią turi būti nustatytos papildomos pažeidžiamos vietovės, nurodytos šio straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje;

b) nustatomi išsamūs daugiamečių žolynų ir bendro žemės ūkio paskirties žemės ploto santykio, kuris turi būti išlaikytas pagal šio straipsnio 2 dalį, apskaičiavimo metodai;

c) nustatomas šio straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas ankstesnis laikotarpis.

7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šio straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytas ribas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

*46 straipsnis*

**Ekologiniu požiūriu svarbi vietovė**

▼M9

1. Jei valdos ariamoji žemė užima daugiau nei 15 hektarų, ūkininkas užtikrina, kad nuo 2015 m. sausio 1 d. plotas, atitinkantis bent 5 % tos valdos ariamosios žemės, kurią ūkininkas deklaravo pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą, ir, jei jos valstybės narės laikomos ekologiniu požiūriu svarbios vietovės pagal šio straipsnio 2 dalį, įskaitant tos dalies c, d, g, h, k ir l punktuose nurodytus plotus, yra ekologiniu požiūriu svarbios vietovės.

▼B

Atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos teisėkūros procedūra priimamą aktą, priimtą pagal SESV 43 straipsnio 2 dalį, šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytas procentas gali būti padidinamas nuo 5 % iki 7 %.

Ne vėliau kaip 2017 m. kovo 31 d. Komisija pateikia įvertinimo ataskaitą dėl šios dalies pirmos pastraipos įgyvendinimo, prie kurios prireikus prideda pasiūlymą dėl antroje pastraipoje nurodyto teisėkūros procedūra priimamo akto.

2. Valstybės narės ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. nusprendžia, ar vienas ar keli iš toliau nurodytų plotų laikomi ekologiniu požiūriu svarbia vietove:

a) pūdymui palikta žemė;

b) žemės pylimai;

c) kraštovaizdžio elementai, įskaitant valdos ariamajai žemei gretimus elementus; nukrypstant nuo šio reglamento 43 straipsnio 1 dalies, ypatumai gali apimti kraštovaizdžio elementus, kurie nėra įtraukti į reikalavimus atitinkantį plotą pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 76 straipsnio 2 dalies c punktą;

d) apsauginės juostos, įskaitant apsaugines juostas, kurios užsėtos daugiamečiais žolynais, jei juos galima atskirti nuo gretimo reikalavimus atitinkančio žemės ūkio paskirties žemės ploto;

e) žemės ūkio ir miškininkystės sistemų hektarai, už kuriuos skiriama ar buvo paskirta parama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 44 straipsnį ir (arba) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 23 straipsnį,

f) prie miško pakraščių esančių reikalavimus atitinkančių hektarų juostos;

g) plotai, kuriuose auga trumpos rotacijos želdiniai, kuriuose nenaudojamos mineralinės trąšos ir (arba) augalų apsaugos produktai;

h) šio reglamento 32 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktyje nurodyti plotai, kuriuose įveistas miškas;

i) tarpinių pasėlių arba žaliosios dangos plotai, suformuoti sodinant ir daiginant sėklas, kuriems taikomi šio straipsnio 3 dalyje nurodyti svoriniai koeficientai;

j) plotai, užsodinti azotą fiksuojančiais pasėliais;

▼M9

k) plotai, kuriuose yra *Miscanthus*;

l) plotai, kuriuose yra *Silphium perfoliatum*;

m) pūdymui paliktos žemės plotai, skirti medingiesiems augalams (kuriuose auga daug žiedadulkių ir nektaro turinčių augalų rūšys).

Išskyrus šios dalies pirmos pastraipos g, h, k ir l punktuose nurodytus valdos plotus, ekologiniu požiūriu svarbios vietovės turi būti valdos ariamojoje žemėje. Šios dalies pirmos pastraipos c ir d punktuose nurodytų plotų atveju ekologiniu požiūriu svarbios vietovės taip pat gali būti prijungtos prie valdos ariamosios žemės, kurią ūkininkas deklaravo pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą.

▼B

3. Siekdamos supaprastinti administravimą, atsižvelgti į 2 dalies pirmoje pastraipoje išvardytų rūšių ekologiniu požiūriu svarbių vietovių požymius ir sudaryti palankesnes sąlygas joms išmatuoti, apskaičiuodamos bendrą hektarų, priskiriamų valdos ekologiniu požiūriu svarbioms vietovėms, skaičių, valstybės narės gali taikyti X priede nustatytus perskaičiavimo ir (arba) svorinius koeficientus. Jei valstybė narė nusprendžia ekologiniu požiūriu svarbia vietove laikyti 2 dalies pirmos pastraipos i punkte nurodytą plotą arba bet kurį kitą plotą, kuriam taikomas svorinis koeficientas yra mažesnis nei 1, taikyti X priede nurodytus svorinius koeficientus yra privaloma.

4. 1 dalis netaikoma valdoms:

▼M9

a) kuriose daugiau kaip 75 % ariamosios žemės ploto naudojami žolei ar kitiems žoliniams pašarams auginti, yra pūdymui palikta žemė arba yra naudojami ankštiniams augalams auginti, arba naudojama kelioms minėtoms paskirtims;

b) kuriose daugiau kaip 75 % reikalavimus atitinkančios žemės ūkio paskirties žemės ploto yra daugiametis žolynas, naudojami žolei ar kitiems žoliniams pašarams auginti arba augalams po vandeniu auginti didžiąją metų dalį arba didžiąją pasėlių auginimo ciklo dalį, arba naudojami kelioms minėtoms paskirtims.

▼B

5. Valstybės narės gali nuspręsti iki pusės ekologiniu požiūriu svarbių vietovių, nurodytų 1 dalyje, pasiekti regionų lygiu, kad būtų nustatytos gretimos ekologiniu požiūriu svarbios vietovės. Valstybės narės nustato vietoves ir pareigas dalyvaujantiems ūkininkams ar ūkininkų grupėms. Nustatant vietoves ir pareigas siekiama stiprinti Sąjungos aplinkos, klimato ir biologinės įvairovės politikos įgyvendinimą.

6. Valstybės narės gali nuspręsti leisti ūkininkams, kurių valdos yra šalia, bendrai įvykdyti 1 dalyje nurodytą pareigą (toliau – bendras įgyvendinimas), jei ekologiniu požiūriu svarbios vietovės yra vienos šalia kitų. Siekdamos stiprinti Sąjungos aplinkosaugos, klimato ir

▼B

biologinės įvairovės politikos įgyvendinimą, valstybės narės gali nustatyti vietoves, kuriose bendras įgyvendinimas yra įmanomas, taip pat gali nustatyti papildomų pareigų tokiame procese dalyvaujantiems ūkininkams ar ūkininkų grupėms.

Kiekvienas bendrame įgyvendinime dalyvaujantis ūkininkas užtikrina, kad bent 50 % vietovės, kuriai taikoma 1 dalyje nurodyta pareiga, ploto būtų jo valdos žemės plote ir atitiktų 2 dalies antros pastraipos reikalavimus. Tokiame bendrame įgyvendinime gali dalyvauti ne daugiau kaip dešimt ūkininkų.

7. Valstybės narės, kuriose daugiau kaip 50 % bendro žemės paviršiaus ploto dengia miškai, gali nuspręsti, kad šio straipsnio 1 dalis nebūtų taikoma valdoms, esančioms vietovėse, kurias tos valstybės narės pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 32 straipsnio 1 dalies a arba b punktą nurodė kaip plotus, kuriuose esama gamtinių kliūčių, jei daugiau kaip 50 % šios dalies antroje pastraipoje nurodyto vieneto žemės paviršiaus ploto dengia miškas, o miško žemės ir žemės ūkio paskirties žemės santykis yra didesnis nei 3:1.

Mišku padengtas plotas ir miško bei žemės ūkio paskirties žemės santykis apskaičiuojamas vietovės lygiu, atitinkančiu LAU2 lygį, arba aiškiai apibrėžtos kitos vietos vieneto, apimančio vieną aiškią gretimą geografinę vietovę, kuriai būdingos panašios žemės ūkio sąlygos, lygiu.

8. Valstybės narės apie 2 dalyje nurodytus sprendimus Komisijai praneša ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d., o apie bet kuriuos 3, 5, 6 ar 7 nurodytus sprendimus – iki metų, einančių prieš jų taikymą, rugpjūčio 1 d.

9. Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

a) nustatomi papildomi kriterijai, kuriuos turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytų rūšių plotai, kad juos būtų galima laikyti ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis;

b) įtraukiami kitų rūšių nei nurodytos 2 dalyje plotai, į kuriuos būtų galima atsižvelgti siekiant laikytis 1 dalyje nurodytos procentinės dalies;

c) pritaikomas X priedas siekiant nustatyti 3 dalyje nurodytus perskaičiavimo ir svorinius koeficientus bei atsižvelgti į kriterijus ir (arba) vietovių rūšis, kuriuos turės nustatyti Komisija pagal šios dalies a ir b punktus;

d) nustatomos 5 ir 6 dalyje nurodytos taisyklės dėl įgyvendinimo nustatymo, įskaitant būtiniausius tokio įgyvendinimo reikalavimus;

e) nustatoma sistema, pagal kurią valstybės narės apibrėžia kriterijus, kuriuos turi atitikti valdos, kad jas būtų galima laikyti esančiomis šalia viena kitos 6 dalies tikslais;

f) apibrėžiami metodai, kuriais nustatomas bendro žemės ploto, padengto mišku, procentas ir 7 dalyje nurodytas miško ir žemės ūkio paskirties žemės ploto santykis.

▼B

*47 straipsnis*

**Finansinės nuostatos**

1. Šiame skyriuje nurodytai išmokai finansuoti valstybės narės naudoja 30 % II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos.

2. Šiame skyriuje nurodytą išmoką valstybės narės taiko nacionaliniu lygiu.

Valstybės narės, taikydamos 23 straipsnį, gali nuspręsti taikyti išmoką regioniniu lygiu. Tokiu atveju jos kiekvienam regionui naudoja pagal šio straipsnio 3 dalį nustatytos viršutinės ribos dalį. Kiekvienam regionui tenkanti dalis apskaičiuojama atitinkamą regioninę viršutinę ribą, nustatytą pagal 23 straipsnio 2 dalį, padalijant iš nacionalinės viršutinės ribos, nustatytos pagal 22 straipsnio 1 dalį, pritaikius linijinį sumažinimą pagal 30 straipsnio 1 dalį, kai netaikoma to straipsnio 2 dalis.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais kasmet nustato atitinkamą šiame skyriuje nurodytos išmokos viršutinę ribą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*4 SKYRIUS*

***Išmoka už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių***

*48 straipsnis*

**Bendrosios taisyklės**

1. Valstybės narės gali skirti išmoką ūkininkams, kurie turi teisę į išmoką pagal 1 skyriuje nurodytą bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą ir kurių visa valda arba jos dalis yra vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių, kuriuos valstybės narės nustatė pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 32 straipsnio 1 dalį (toliau – išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių).

2. Valstybės narės gali nuspręsti išmoką už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių, skirti už visus plotus, kuriems taikoma 1 dalis, arba apriboti išmoką kai kurioms iš tų vietovių, vadovaudamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais.

3. Nedarant poveikio šio straipsnio 2 daliai, ir finansinės drausmės, 11 dalyje nurodytų išmokų mažinimo ir linijinio sumažinimo pagal šio reglamento 7 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnio taikymui, išmoka už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių, skiriama kasmet už plotuose, už kuriuos valstybė narė pagal šio straipsnio 2 dalį yra nusprendusi skirti išmoką, esantį reikalavimus atitinkantį hektarą. Ji išmokama, kai atitinkamas ūkininkas pasinaudoja su tais hektarais susijusiomis turimomis teisėmis į išmokas, arba valstybėse narėse, kurios taiko šio reglamento 36 straipsnį, atitinkamam ūkininkui deklaravus reikalavimus atitinkančius hektarus.

▼B

4. Apskaičiuojant išmoką už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių, už hektarą suma, gauta pritaikius 49 straipsnį, padalijama iš pagal 33 straipsnio 1 dalį arba 36 straipsnio 2 dalį deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų, kurie yra plotuose, už kuriuos valstybė narė pagal šio straipsnio 2 dalį yra nusprendusi skirti išmoką, skaičiaus.

Be to, valstybės narės, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, gali nustatyti didžiausią valdos hektarų skaičių, už kurį pagal šį skyrių gali būti skiriama parama.

5. Valstybės narės išmoką už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių, gali taikyti regionų lygiu šioje dalyje nustatytomis sąlygomis, jei remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, visų pirma su gamtinėmis kliūtimis susijusiais jų ypatumais, įskaitant kliūčių mastą ir jų agronomines sąlygas, jos nustatė atitinkamus regionus.

Valstybės narės 49 straipsnio 1 dalyje nurodytą nacionalinę viršutinę ribą paskirsto regionams remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais.

Išmoka už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių, regionų lygiu apskaičiuojama regioninę viršutinę ribą, apskaičiuotą pagal šios dalies antrą pastraipą, padalijant iš reikalavimus atitinkančių hektarų, deklaruotų pagal 33 straipsnio 1 dalį atitinkamame regione, arba 36 straipsnio 2 dalį,, kurie yra plotuose, už kuriuos valstybė narė pagal šio straipsnio 2 dalį yra nusprendusi skirti išmoką, skaičiaus.

*49 straipsnis*

**Finansinės nuostatos**

1. Išmokai už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių, finansuoti valstybės narės iki 2014 m. rugpjūčio 1 d. gali nuspręsti panaudoti iki 5 % II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos. Jos iki tos dienos apie bet kurį tokį sprendimą praneša Komisijai.

Valstybės narės savo sprendimą, kuris įsigalios nuo 2017 m. sausio 1 d., gali peržiūrėti ir iš dalies jį pakeisti ne vėliau kaip 2016 m. rugpjūčio 1 d. Apie bet kuri tokį sprendimą jos praneša Komisijai ne vėliau kaip 2016 m. rugpjūčio 1 d.

2. Remdamasi nacionalinės viršutinės ribos, kurią pagal 1 dalį turės taikyti valstybės narės, procentine dalimi, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais kasmet nustato atitinkamas išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių, viršutines ribas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

*5 SKYRIUS*

***Išmokos jauniesiems ūkininkams***

*50 straipsnis*

**Bendrosios taisyklės**

1. Valstybės narės skiria metinę išmoką jauniesiems ūkininkams, kurie turi teisę gauti išmoką pagal 1 skyriuje nurodytą bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą (toliau – išmoka jauniesiems ūkininkams).

2. Šiame skyriuje „jaunieji ūkininkai“ – tai fiziniai asmenys:

a) kurie žemės ūkio valdą kaip valdos valdytojai kuria pirmą kartą arba kurie tokią valdą jau įkūrė per penkerius metus iki pirmosios paraiškos pagal bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą pateikimo dienos, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalyje, ir

b) kurie a punkte nurodytos paraiškos teikimo metais yra ne vyresni nei 40 metų amžiaus.

3. Valstybės narės jauniesiems ūkininkams, kurie teikia paraiškas išmokoms jauniesiems ūkininkams gauti, gali nustatyti daugiau objektyvių ir nediskriminacinių atitikties reikalavimams kriterijų, susijusių su atitinkamais gebėjimais ir (arba) mokymo reikalavimais.

4. Nedarant poveikio finansinės drausmės, 11 straipsnyje nurodytų išmokų mažinimo ir linijinio sumažinimo pagal šio reglamento 7 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnio taikymui, išmoka jauniesiems ūkininkams skiriama kasmet, kai ūkininkas pasinaudoja teisėmis į išmokas, arba valstybėse narėse, kurios taiko šio reglamento 36 straipsnį, kai ūkininkas deklaruoja reikalavimus atitinkančius hektarus.

▼M9

5. Išmoka jauniesiems ūkininkams kiekvienam ūkininkui skiriama penkerių metų laikotarpiui, kuris prasideda nuo pirmosios paraiškos dėl išmokos jauniems ūkininkams pateikimo, jei tokia paraiška pateikiama per penkerius metus po įsikūrimo, nurodyto 2 dalies a punkte. Tas penkerių metų laikotarpis taip pat taikomas ūkininkams, kurie gavo išmoką jauniesiems ūkininkams, kurios jie paprašė iki 2018 paraiškų teikimo metų.

Nukrypdamos nuo pirmos pastraipos antro sakinio, valstybės narės gali nuspręsti, kad tiems jauniesiems ūkininkams, kurie įsikūrė pagal 2 dalies a punktą 2010–2013 m. laikotarpiu, penkerių metų laikotarpis būtų sumažintas metų, praėjusių nuo 2 dalies a punkte nurodyto įsikūrimo iki pirmosios paraiškos dėl išmokos jauniems ūkininkams pateikimo, skaičiumi.

▼B

6. Kiekvienais metais, valstybės narės, kurios netaiko 36 straipsnio, išmokos jauniesiems ūkininkams sumą kasmet apskaičiuoja teisių į išmokas, kuriomis ūkininkas pasinaudojo pagal 32 straipsnio 1 dalį, skaičių padaugindamos iš dydžio, atitinkančio:

▼M9

a) 25–50 % vidutinės ūkininko nuosavybės arba nuomos pagrindais turimų teisių į išmokas vertės arba

b) 25–50 % sumos, apskaičiuotos II priede nustatytą 2019 kalendorinių metų nacionalinės viršutinės ribos nekintamą procentinę dalį padalijus iš visų pagal 33 straipsnio 1 dalį 2015 m. deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiaus. Ta nekintama procentinė dalis yra lygi nacionalinės viršutinės ribos daliai, pagal 22 straipsnio 1 dalį nustatytai bazinės išmokos sistemai 2015 m.

7. Valstybės narės, kurios taiko 36 straipsnį, išmokos jauniesiems ūkininkams sumą apskaičiuoja kasmet, 25–50 % vienkartinės išmokos už plotus, apskaičiuotos pagal 36 straipsnį, vertės atitinkantį dydį padaugindamos iš reikalavimus atitinkančių hektarų, kuriuos ūkininkas deklaravo pagal 36 straipsnio 2 dalį, skaičiaus.

8. Nukrypdamos nuo šio straipsnio 6 ir 7 dalių, valstybės narės gali kasmet apskaičiuoti išmokos jauniesiems ūkininkams sumą 25–50 % nacionalinės vidutinės išmokos už hektarą vertės atitinkantį dydį padaugindamos iš ūkininko teisių į išmokas, kuriomis jis pasinaudojo pagal 32 straipsnio 1 dalį, skaičiaus arba iš reikalavimus atitinkančių hektarų, kuriuos ūkininkas deklaravo pagal 36 straipsnio 2 dalį, skaičiaus.

▼B

Nacionalinė vidutinė išmoka už hektarą apskaičiuojama II priede nustatytą 2019 kalendorinių metų nacionalinę viršutinę ribą padalijant iš 2015 m. pagal 33 straipsnio 1 dalį arba pagal 36 straipsnio 2 dalį deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiaus.

9. Valstybės narės nustato vieną bendrą didžiausią ribą, taikytiną teisių į išmokas, kuriomis ūkininkas pasinaudojo, skaičiui arba ūkininko deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiui. Tos ribos vertė yra ne mažesnė kaip 25 ir neviršija 90. Taikydamos 6, 7 ir 8 dalys, valstybės narės laikosi tos ribos.

▼M9

10. Užuot taikiusios 6–9 dalis, valstybės narės gali kiekvienam ūkininkui skirti metinę vienkartinę sumą, kuri apskaičiuojama nustatytą hektarų skaičių padauginant iš 25–50 % nacionalinės vidutinės išmokos už hektarą, apskaičiuotos pagal 8 dalį, vertės atitinkančio dydžio.

▼B

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas nustatytas hektarų skaičius apskaičiuojamas bendrą reikalavimus atitinkančių hektarų, kuriuos pagal 33 straipsnio 1 dalį arba pagal 36 straipsnio 2 dalį deklaravo jaunieji ūkininkai, kurie 2015 m. pateikė paraiškas dėl išmokos jauniesiems ūkininkams, skaičių padalijant iš bendro jaunųjų ūkininkų, kurie 2015 m. pateikė paraiškas dėl tos išmokos, skaičiaus.

Valstybė narė gali perskaičiuoti nustatytą hektarų skaičių bet kurias metais po 2015 m., jei ženkliai pasikeičia jaunųjų ūkininkų, kurie pateikia paraiškas dėl išmokos, skaičius arba jaunųjų ūkininkų valdų dydis, arba abu atvejai.

▼B

Metinė vienkartinė suma, kuri gali būti skiriama ūkininkui, neviršija bendros jo bazinių išmokų sumos prieš pradedant taikyti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 63 straipsnį konkrečiais metais.

11. Siekiant užtikrinti paramos gavėjų teisių apsaugą ir išvengti jų diskriminavimo, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl sąlygų, kuriomis gali būti laikoma, kad juridinis asmuo atitinka reikalavimus išmokai jauniesiems ūkininkams gauti.

*51 straipsnis*

**Finansinės nuostatos**

1. Išmokai jauniesiems ūkininkams finansuoti valstybės narės naudoja II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos procentinę dalį, kuri yra ne didesnė kaip 2 %. Iki 2014 m. rugpjūčio 1 d. jos praneša Komisijai apie numatomą minėtai išmokai finansuoti reikalingą procentinę dalį.

Kasmet iki rugpjūčio 1 d. valstybės narės gali peržiūrėti savo numatomą procentinę dalį, kuri pradedama taikyti nuo kitų metų. Apie peržiūrėtą procentinę dalį jos praneša Komisijai ne vėliau kaip iki metų, einančių prieš jos taikymą, rugpjūčio 1 d.

2. Nedarant poveikio pagal šio straipsnio 1 dalį nustatytai didžiausiai 2 % ribai, jei bendra konkrečiais metais valstybėje narėje prašoma išmokos jauniesiems ūkininkams suma viršija pagal šio straipsnio 4 dalį nustatytą viršutinę ribą ir jei ta viršutinė riba sudaro mažiau, negu ta didžiausia riba, valstybės narės finansuoja skirtumą taikydamos 30 straipsnio 7 dalies pirmos pastraipos f punktą atitinkamais metais, taikydamos linijinį sumažinimą visoms išmokoms, kurios pagal 32 straipsnį arba 36 straipsnio 2 dalį turi būti skiriamos visiems ūkininkams, arba abi priemones.

3. Kai bendra konkrečiais metais valstybėje narėje prašoma išmokos jauniesiems ūkininkams suma viršija pagal šio straipsnio 4 dalį nustatytą viršutinę ribą ir kai ta viršutinė riba sudaro 2 % II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos, valstybės narės, siekdamos laikytis minėtos viršutinės ribos, pagal 50 straipsnį mokėtinoms sumoms taiko linijinį sumažinimą.

4. Remdamasi procentine dalimi, apie kurią valstybės narės praneša pagal šio straipsnio 1 dalį, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais kasmet nustato išmokai jauniesiems ūkininkams taikomas atitinkamas viršutines ribas.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

**SUSIETOJI PARAMA**

*1 SKYRIUS*

***Savanoriška susietoji parama***

*52 straipsnis*

**Bendrosios taisyklės**

1. Valstybės narės gali teikti ūkininkams susietąją paramą šiame skyriuje nustatytomis sąlygomis (šiame skyriuje nurodoma kaip „susietoji parama“).

2. Susietoji parama gali būti teikiama šiems sektoriams ir šių rūšių gamybai: grūdų, aliejinių kultūrų sėklų, baltyminių augalų, ankštinių kultūrų, linų, kanapių, ryžių, riešutų, krakmolinių bulvių, pieno ir pieno produktų, sėklų, avienos ir ožkienos, galvijienos, alyvuogių aliejaus, šilkaverpių, sausųjų pašarų, apynių, cukrinių runkelių, cukranendrių ir cikorijų, vaisių ir daržovių ir trumpos rotacijos želdinių.

3. Susietoji parama gali būti teikiama tik tiems valstybės narės sektoriams arba tiems regionams, kuriuose taikant konkrečius ūkininkavimo būdus arba kurių konkrečiuose žemės ūkio sektoriuose, kurie yra ypač svarbūs dėl ekonominių, socialinių arba aplinkosaugos priežasčių, patiriama tam tikrų sunkumų.

4. ►C1 Nukrypstant nuo 3 dalies, susietoji parama taip pat gali būti teikiama ūkininkams, ◄ kurie:

a) 2014 m. gruodžio 31 d. turi teises į išmokas, jiems suteiktas pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 3 skyriaus 2 skirsnį bei 71m straipsnį ir pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 60 straipsnį ir 65 straipsnio ketvirtą pastraipą; ir

b) neturi reikalavimus atitinkančių hektarų, kad galėtų pasinaudoti teisėmis į išmokas pagal bazinės išmokos sistemą, kaip nurodyta šio reglamento III antraštinės dalies 1 skyriuje.

▼M9

_____

6. Susietoji parama yra gamybos ribojimo sistema, ta parama mokama kaip metinė išmoka, grindžiama nustatyto dydžio plotais ir derliumi arba nustatytu gyvūnų skaičiumi, ir apskaičiuojama laikantis finansinių viršutinių ribų, kurias kiekvienos priemonės atveju turi nustatyti valstybės narės ir apie tai pranešti Komisijai.

▼B

7. Juridinio asmens arba fizinių ar juridinių asmenų grupės atveju valstybės narės gali taikyti 6 dalyje nurodytą apribojimą tų juridinių asmenų ar grupių lygiu, kai nacionalinėje teisėje numatyta, kad atskiri nariai gali prisiimti teises ir pareigas, kurios yra panašios į atskirų ūkininkų, turinčių valdos valdytojo statusą, teises ir pareigas, visų pirma jų ekonominio, socialinio ir mokestinio statuso atžvilgiu, su sąlyga, kad jie prisidėjo prie atitinkamų juridinių asmenų ar grupių žemės ūkio struktūrų stiprinimo.

▼B

8. Bet kuri pagal šį straipsnį teikiama susietoji parama turi būti suderinama su kitomis Sąjungos priemonėmis ir politikos sritimis.

9. Siekiant užtikrinti veiksmingą ir tikslingą Sąjungos lėšų panaudojimą ir išvengti dvigubo finansavimo pagal kitas panašias paramos priemones, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus dėl:

a) susietosios paramos teikimo sąlygų,

b) suderinamumo su kitomis Sąjungos priemonėmis ir paramos sumavimo taisyklių.

▼M9

10. Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas yra papildomas nuostatomis, kuriomis siekiama, kad savanoriškos susietosios paramos gavėjai nenukentėtų nuo struktūrinio rinkos disbalanso sektoriuje. Tie deleguotieji aktai gali leisti valstybėms narėms nuspręsti tęsti tokios paramos mokėjimą iki 2020 m. remiantis gamybos vienetais, kuriems savanoriška susietoji parama buvo teikiama praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu.

▼B

*53 straipsnis*

**Finansinės nuostatos**

1. Susietajai paramai finansuoti valstybės narės ne vėliau kaip metų, einančių prieš pirmuosius tokios paramos įgyvendinimo metus, rugpjūčio 1 d. gali nuspręsti panaudoti iki 8 % II priede nustatytos savo metinės nacionalinės viršutinės ribos.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti panaudoti iki 13 % II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos, jei:

a) iki 2014 m. gruodžio 31 d.:

i) jos taikė vienkartinės išmokos už plotus sistemą, nustatytą Reglamento (EB) Nr. 73/2009 V antraštinėje dalyje,

ii) jos finansavo priemones pagal to reglamento 111 straipsnį, arba

iii) joms taikoma nukrypti leidžianti nuostata, numatyta 69 straipsnio 5 dalyje, o Maltos atveju – to reglamento 69 straipsnio 1 dalyje; ir (arba)

b) jos 2010–2014 m. laikotarpiu bent vienerius metus daugiau kaip 5 % jų turimų lėšų sumos iš viso skyrė tiesioginėms išmokoms, numatytoms Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III antraštinėje dalyje, IV antraštinėje dalyje, išskyrus jos 1 skyriaus 6 skirsnį, ir V antraštinėje dalyje;

i) Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III antraštinės dalies 2 skyriaus 2 skirsnyje nustatytoms priemonėms finansuoti:

▼B

ii) to reglamento 68 straipsnio 1 dalies a punkto i–iv papunkčiuose ir b bei e punktuose numatytai paramai finansuoti; arba

iii) priemonėms pagal to reglamento IV antraštinės dalies 1 skyrių, išskyrus 6 skirsnį, finansuoti.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyta metinės nacionalinės viršutinės ribos procentinė dalis gali būti padidinama ne daugiau kaip dviem procentiniais punktais tose valstybėse narėse, kurios nusprendžia bent 2 % savo metinės nacionalinės viršutinės ribos, kaip apibrėžta II priede, panaudoti baltymingų augalų gamybai, nurodytai šiame skyriuje, remti.

4. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, valstybės narės, kurios 2010–2014 m. laikotarpiu bent vienerius metus daugiau kaip 10 % turimų lėšų sumos iš viso skyrė tiesioginėms išmokoms, numatytoms Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III antraštinėje dalyje, IV antraštinėje dalyje, išskyrus jos 1 skyriaus 6 skirsnį, ir V antraštinėje dalyje:

a) Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III antraštinės dalies 2 skyriaus 2 skirsnyje nustatytoms priemonėms, finansuoti;

b) to reglamento 68 straipsnio 1 dalies a punkto i–iv papunkčiuose ir b bei e punktuose numatytai paramai finansuoti; arba

c) priemonėms pagal to reglamento IV antraštinės dalies 1 skyrių, išskyrus 6 skirsnį, finansuoti,

gavusios Komisijos patvirtinimą pagal šio reglamento 55 straipsnį, gali nuspręsti panaudoti daugiau kaip 13 % šio reglamento II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos.

5. Nukrypstant nuo 1–4 dalyse nustatytų procentinių dalių, valstybės narės gali nuspręsti susietos paramos finansavimui panaudoti ne daugiau kaip 3 mln. EUR per metus.

▼M9

6. Ne vėliau kaip bet kurių konkrečių metų rugpjūčio 1 d. valstybės narės gali peržiūrėti savo sprendimą, priimtą pagal šį skyrių, ir nuspręsti nuo kitų metų:

a) nekeisti, padidinti arba sumažinti pagal 1, 2 ir 3 dalis nustatytą procentinę dalį, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į tose dalyse nustatytus apribojimus, arba nekeisti arba sumažinti pagal 4 dalį nustatytą procentinę dalį;

b) pakeisti paramos teikimo sąlygas;

c) nustoti teikti paramą pagal šį skyrių.

Valstybės narės praneša Komisijai apie visus tokius sprendimus ne vėliau kaip pirmoje pastraipoje nurodytą dieną.

▼B

7. ►C1 Remdamasi kiekvienos valstybės narės pagal šio straipsnio 1–6 dalis priimtu sprendimu, ◄ Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais kasmet nustato atitinkamas susietos paramos viršutines ribas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*54 straipsnis*

**Pranešimas**

1. Valstybės narės apie 53 straipsnyje nurodytus sprendimus praneša Komisijai iki tame straipsnyje nurodytų datų. Išskyrus 53 straipsnio 6 dalies c punkte nurodyto sprendimo atveju, pranešime pateikiama informacija apie regionus, kuriems skiriama parama, pasirinktus ūkininkavimo būdus arba sektorius ir teiktinos paramos dydį.

2. Be to, prie 53 straipsnio 2 ir 4 dalyse arba atitinkamais atvejais 53 straipsnio 6 dalies a punkte nurodytų sprendimų pridedamas išsamus konkrečios padėties regione, kuriam skiriama parama, ir konkrečių ūkininkavimo būdų arba konkrečių žemės ūkio sektorių ypatumų, dėl kurių 53 straipsnio 1 dalyje nurodytos procentinės dalies nepakanka, kad būtų pašalinti 52 straipsnio 3 dalyje nurodyti sunkumai, ir dėl kurių pateisinamas didesnis paramos dydis, aprašymas.

*55 straipsnis*

**Komisijos patvirtinimas**

1. Komisija priima įgyvendinimo aktus, netaikant 71 straipsnio 2 arba 3 dalyse nurodytos procedūros, kuriais patvirtina 53 straipsnio 4 dalyje arba atitinkamais atvejais 53 straipsnio 6 dalies a punkte nurodytą sprendimą, jei įrodomas vienas iš šių poreikių atitinkamame sektoriuje arba regione:

a) dėl pasirinkimo galimybių stygiaus atsiradęs poreikis užtikrinti tam tikrą konkrečios gamybos lygį ir sumažinti gamybos atsisakymo riziką bei dėl to kylančias socialines ir (arba) aplinkosaugos problemas;

b) poreikis užtikrinti nuolatinį tiekimą vietos gamybos pramonei ir taip išvengti neigiamų socialinių ir ekonominių bet kokio su tuo susijusio restruktūrizavimo pasekmių,

c) poreikis kompensuoti konkrečiame sektoriuje ūkininkams kylančius sunkumus, kuriuos lemia nuolatiniai susijusios rinkos sutrikimai,

d) poreikis imtis intervencinių priemonių, jei laikoma, kad kitos paramos, kuria būtų galima pasinaudoti pagal šį reglamentą, Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba bet kurią patvirtintą valstybės pagalbos sistemą, neužtenka šios dalies a, b ir c punktuose nurodytiems poreikiams patenkinti.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šio straipsnio 1 dalyje nurodytų sprendimų vertinimo ir tvirtinimo tvarkos taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

*2 SKYRIUS*

***Specialioji išmoka už medvilnę***

*56 straipsnis*

**Taikymo sritis**

Pagalba ūkininkams, auginantiems medvilnę, kurios KN kodas 5201 00, teikiama šiame skyriuje nustatytomis sąlygomis (toliau – specialioji išmoka už medvilnę).

*57 straipsnis*

**Atitiktis reikalavimams**

1. Specialioji išmoka už medvilnę skiriama už reikalavimus atitinkančio medvilnės ploto hektarą. Tik tas plotas bus laikomas atitinkančiu reikalavimus, jei jis yra žemės ūkio paskirties žemėje, kurioje valstybė narė leidžia auginti medvilnę, turi būti apsėtas valstybės narės leidžiamomis medvilnės rūšimis, o derlius jame turi būti faktiškai nuimamas įprastomis auginimo sąlygomis.

Specialioji išmoka už medvilnę išmokama už geros ir tinkamos prekinės kokybės medvilnę.

2. Valstybės narės tvirtina 1 dalyje nurodytą žemę ir medvilnės rūšis laikydamosi taisyklių ir sąlygų, kurios turi būti priimtos pagal 3 dalį.

3. ►C1 Siekiant užtikrinti veiksmingą specialiosios išmokos už medvilnę administravimą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai ◄ priimti deleguotuosius aktus dėl žemės ir medvilnės rūšių patvirtinimo specialiosios išmokos už medvilnę tikslais taisyklių ir sąlygų.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato žemės ir medvilnės rūšių patvirtinimo specialiosios išmokos už medvilnę tikslais ir pranešimų teikimo su tuo tvirtinimu susijusiems gamintojams tvarkos taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*58 straipsnis*

**Baziniai plotai, nustatytieji derlingumo dydžiai ir referencinės sumos**

1. Nustatomi tokie nacionaliniai baziniai plotai:

— Bulgarija – 3 342 ha,

— Graikija – 250 000 ha,

— Ispanija – 48 000 ha,

— Portugalija – 360 ha.

▼B

2. Nustatomi tokie ataskaitinio laikotarpio nustatytieji derlingumo dydžiai:

— Bulgarija – 1,2 t/ha,

— Graikija – 3,2 t/ha,

— Ispanija – 3,5 t/ha,

— Portugalija – 2,2 t/ha.

3. Specialiosios išmokos už reikalavimus atitinkančio ploto hektarą suma apskaičiuojama 2 dalyje nustatytą derlingumo dydį padauginant iš šių referencinių sumų:

— Bulgarija: 2015 m. – 584,88 EUR; 2016 m. ir vėliau – 649,45 EUR,

— Graikija – 234,18 EUR,

— Ispanija – 362,15 EUR,

— Portugalija – 228,00 EUR.

4. Jei konkrečioje valstybėje narėje reikalavimus atitinkantis medvilnės plotas konkrečiais metais viršija 1 dalyje nustatytą bazinį plotą, tai valstybei narei 3 dalyje nustatyta suma sumažinama proporcingai bazinio ploto perviršiui.

5. Siekiant sudaryti galimybę taikyti specialiąją išmoką už medvilnę, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl taisyklių, reglamentuojančių tos išmokos skyrimo sąlygas, atitiktį išmokos skyrimo reikalavimams ir agronominius metodus.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato 4 dalyje numatyto mažinimo apskaičiavimo taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*59 straipsnis*

**Patvirtintos tarpšakinės organizacijos**

1. Šiame skyriuje „patvirtinta tarpšakinė organizacija“ – tai juridinis asmuo, kurį sudaro medvilnę auginantys ūkininkai ir bent viena medvilnės valymo įmonė, ir kuris vykdo tokią veiklą:

a) padeda geriau koordinuoti medvilnės pateikimą rinkai, visų pirma atlikdamas mokslinius ir rinkos tyrimus,

b) rengia Sąjungos taisykles atitinkančias tipines sutarčių formas,

c) gamybą orientuoja į tokius produktus, kurie yra geriau pritaikyti prie rinkos ir vartotojų poreikių, visų pirma kokybės ir vartotojų apsaugos požiūriu,

d) atnaujina produktų kokybės gerinimo metodus ir priemones,

e) pasinaudodamas kokybės sertifikavimo sistemomis kuria rinkodaros strategijas medvilnės naudojimui skatinti.

▼B

2. Valstybė narė, kurios teritorijoje įsisteigusios medvilnės valymo įmonės, patvirtina tarpšakines organizacijas, kurios atitinka pagal 3 dalį nustatytinus kriterijus.

3. Siekiant sudaryti sąlygas veiksmingam specialiosios išmokos už medvilnę taikymui, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi:

a) tarpšakinių organizacijų tvirtinimo kriterijai;

b) gamintojų pareigos;

c) taisyklės, reglamentuojančios tuos atvejus, kai patvirtinta tarpšakinė organizacija neatitinka a punkte nurodytų kriterijų.

*60 straipsnis*

**Išmokos skyrimas**

1. Specialioji išmoka už medvilnę ūkininkams skiriama už reikalavimus atitinkantį hektarą, kaip nustatyta 58 straipsnyje.

2. Jei ūkininkai yra patvirtintos tarpšakinės organizacijos nariai, skiriamos specialiosios išmokos už medvilnę už reikalavimus atitinkantį hektarą, esantį 58 straipsnio 1 dalyje nustatytame baziniame plote, suma padidinama 2 EUR.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

**SMULKIŲJŲ ŪKININKŲ SISTEMA**

*61 straipsnis*

**Bendrosios taisyklės**

1. Laikydamosi šioje antraštinėje dalyje nustatytų sąlygų valstybės narės gali nustatyti sistemą smulkiesiems ūkininkams (toliau – smulkiųjų ūkininkų sistema).

Ūkininkai, turintys nuosavybės arba nuomos pagrindais teisių į išmokas, arba valstybėse narėse, kurios taiko 36 straipsnį, prašantys išmokos pagal vienkartinės išmokos už plotus sistemą 2015 m. ir tenkinantys 10 straipsnio 1 dalyje numatytus būtiniausius reikalavimus, gali pasirinkti dalyvauti smulkiųjų ūkininkų sistemoje.

▼C1

2. Pagal smulkiųjų ūkininkų sistemą skiriamos tiesioginės išmokos pakeičia pagal III ir IV antraštines dalis skirtinas išmokas.

▼B

Pirma pastraipa netaikoma, jei valstybė narė pasirenka 63 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nustatytą išmokų metodą. Tuo atveju išmoka skiriama, jei tenkinamos atitinkamos III ir IV antraštinėse dalyse nustatytos atitinkamos sąlygos, nedarant poveikio šio straipsnio 3 daliai.

3. Smulkiųjų ūkininkų sistemoje dalyvaujantys ūkininkai atleidžiami nuo reikalavimo laikytis III antraštinės dalies 3 skyriuje numatytos žemės ūkio praktikos.

▼B

4. Ūkininkams, kurie, kaip nustatyta, po 2011 m. spalio 18 d. dirbtinai sukūrė sąlygas, kad gautų naudos iš smulkiųjų ūkininkų sistemos, šioje antraštinėje dalyje numatytos išmokos neskiriamos.

*62 straipsnis*

**Dalyvavimas**

1. Smulkiųjų ūkininkų sistemoje norintys dalyvauti ūkininkai paraišką pateikia ne vėliau kaip valstybių narių nustatytiną dieną, bet ne vėliau kaip 2015 m. spalio 15 d. Vis dėlto valstybių narių nustatyta diena negali būti ankstesnė nei paskutinė paraiškų pagal bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą pateikimo diena.

Ūkininkai, nepateikę paraiškos dalyvauti smulkiųjų ūkininkų sistemoje ne vėliau kaip valstybių narių nustatytą dieną arba nusprendę joje nebedalyvauti po minėtos dienos, arba atrinkti paramai gauti pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies c punktą, netenka teisės dalyvauti toje sistemoje.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali nustatyti, kad ūkininkai, kurių tiesioginių išmokų suma pagal III ir IV antraštines dalis yra mažesnė nei didžiausia valstybių narių pagal 63 straipsnį nustatyta suma, būtų įtraukti į smulkiųjų ūkininkų sistemą automatiškai, išskyrus atvejus, kai jie iki valstybės narės nustatytos dienos, kaip nurodyta 1 dalyje, arba vėlesniais metais aiškiai pareiškia joje nebedalyvaujantys. Valstybės narės, kurios naudojasi šia galimybe, laiku informuoja atitinkamus ūkininkus apie jų teisę nebedalyvauti sistemoje.

3. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad apie 63 straipsnyje nurodytos išmokos sumos sąmatą ūkininkams būtų pranešta laiku iki valstybės narės nustatytos paraiškos pateikimo ar pareiškimo apie nebedalyvavimą pateikimo dienos.

*63 straipsnis*

**Išmokos suma**

1. Valstybės narės nustato metinės išmokos kiekvienam smulkiųjų ūkininkų sistemoje dalyvaujančiam ūkininkui sumą, atitinkančią vieną iš toliau nurodytų dydžių:

a) sumą, neviršijančią 25 % nacionalinės vidutinės išmokos vienam paramos gavėjui, kurią valstybės narės nustato remdamosi II priede nustatyta 2019 kalendorinių metų nacionaline viršutine riba ir ūkininkų, kurie pagal 33 straipsnio 1 dalį arba 36 straipsnio 2 dalį 2015 m. deklaravo reikalavimus atitinkančius hektarus skaičiumi;

b) sumą, atitinkančią nacionalinę vidutinę išmoką už hektarą, padaugintą iš dydžio, atitinkančio hektarų skaičių, kuris yra ne didesnis kaip penki, kurį nustatys valstybės narės. Nacionalinę vidutinę išmoką už hektarą nustato valstybės narės, remdamosi II priede nustatyta 2019 kalendorinių metų nacionaline viršutine riba ir pagal 33 straipsnio 1 dalį ar 36 straipsnio 2 dalį 2015 m. deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiumi.

▼B

Sumos, nurodytos pirmos pastraipos a ar b punktuose, yra ne mažesnės kaip 500 EUR ir ne didesnės kaip 1 250 EUR.

Jei taikant pirmos pastraipos a ir b punktus gaunama mažesnė nei 500 EUR arba didesnė kaip 1 250 EUR suma, ji suapvalinama atitinkamai iki tos mažiausios arba didžiausios sumos.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybė narė gali nuspręsti dalyvaujantiems ūkininkams skirti:

►C1 a) sumą, lygią kasmet pagal III ir IV antraštines dalis ūkininkui skirtinų tiesioginių išmokų bendrai vertei ◄, arba

►C1 b) sumą, lygią 2015 m. pagal III ir IV antraštines dalis ūkininkui skirtinų tiesioginių išmokų bendrai vertei, ◄ kurią vėlesniais metais valstybė narė gali koreguoti siekdamos proporcingai atsižvelgti į II priede nustatytos nacionalinės viršutinės ribos pokyčius.

Pirmos pastraipos a arba b punkte nurodyta suma neviršija tos valstybės narės nustatytos sumos, kuri yra ne mažesnė kaip 500 EUR ir ne didesnė kaip 1 250 EUR.

Jei taikant pirmos pastraipos a arba b punktą gaunama mažesnė nei 500 EUR suma, atitinkama valstybė narė gali nuspręsti šią sumą suapvalinti iki 500 EUR.

3. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, Kipre, Kroatijoje, Maltoje ir Slovėnijoje gali būti nustatytas mažesnis kaip 500 EUR, tačiau ne mažesnis kaip 200 EUR, o Maltos atveju – ne mažesnis kaip 50 EUR, tose dalyse nurodytos sumos dydis.

*64 straipsnis*

**Specialios sąlygos**

1. Smulkiųjų ūkininkų sistemoje dalyvaujantys ūkininkai:

a) išlaiko bent turimų nuosavybės arba nuomos pagrindais teisių į išmokas skaičių atitinkantį reikalavimus atitinkančių hektarų skaičių arba pagal 2015 m. deklaruotų reikalavimus atitinkančių hektarų skaičių pagal 36 straipsnio 2 dalį;

b) atitinka 10 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą būtiniausią reikalavimą.

2. Teisės į išmokas, kuriomis smulkiųjų ūkininkų sistemoje dalyvaujantis ūkininkas pagal 32 ir 33 straipsnius pasinaudoja 2015 m., ūkininko dalyvavimo toje sistemoje laikotarpiu laikomos panaudotomis teisėmis į išmokas.

Ūkininko dalyvavimo toje sistemoje laikotarpiu turimos nuosavybės arba nuomos pagrindais teisės į išmokas nelaikomos nepanaudotomis teisėmis į išmokas, kurias reikėtų grąžinti į nacionalinį rezervą ar regioninius rezervus, kaip numatyta 31 straipsnio 1 dalies b punkte.

Valstybėse narėse, kurios taiko 36 straipsnį, smulkiųjų ūkininkų sistemoje dalyvaujančio ūkininko 2015 m. pagal 36 straipsnio 2 dalį deklaruoti reikalavimus atitinkantys hektarai laikomi deklaruotais ūkininko dalyvavimo toje sistemoje laikotarpiu.

▼B

3. Nukrypstant nuo 34 straipsnio, smulkiųjų ūkininkų sistemoje dalyvaujančių ūkininkų turimos teisės į išmokas nėra perleidžiamos, išskyrus paveldėjimo ar numatomo paveldėjimo atveju.

Ūkininkai, kurie teisių į išmokas paveldėjimo arba numatomo paveldėjimo būdu gauna iš smulkiųjų ūkininkų sistemoje dalyvaujančio ūkininko, turi teisę dalyvauti toje sistemoje, jei jie atitinka naudojimosi bazinės išmokos sistema reikalavimus ir paveldi visas ūkininko, iš kurio jie gauna teises į išmokas, turimas teises į išmokas.

4. Kai valstybė narė pasirenka 63 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nustatytą išmokų metodą, netaikydama 63 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos, šio straipsnio 1 ir 2 dalys bei 3 dalies pirma pastraipa netaikomos.

5. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomos dalyvavimo sistemoje sąlygos tais atvejais, kai pasikeitė dalyvaujančio ūkininko padėtis.

*65 straipsnis*

**Finansinės nuostatos**

1. Siekdamos finansuoti šioje antraštinėje dalyje nurodytą išmoką, valstybės narės iš bendros atitinkamoms išmokoms turimos sumos atima sumas, kurias smulkieji ūkininkai turėtų teisę gauti:

a) pagal bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą, nurodytą III antraštinės dalies 1 skyriuje;

b) kaip III antraštinės dalies 2 skyriuje nurodytą perskirstymo išmoką;

c) kaip III antraštinės dalies 3 skyriuje nurodytą išmoką už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką;

d) kaip III antraštinės dalies 4 skyriuje nurodytą išmoką už vietoves, kuriose esama gamtinių kliūčių;

e) kaip III antraštinės dalies 5 skyriuje nurodytą išmoką jauniesiems ūkininkams;

f) ir kaip IV antraštinėje dalyje nurodytą susietąją paramą.

Tuo atveju, kai valstybėse narėse, kurios nusprendė išmokos sumą apskaičiuoti pagal 63 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą, kai tų sumų suma atskiro ūkininko atveju viršija didžiausią jų nustatytą sumą, kiekviena suma proporcingai sumažinama.

▼B

2. Visų išmokų, kurios turi būti skiriamos pagal smulkiųjų ūkininkų sistemą, sumos ir bendros pagal 1 dalį finansuojamos sumos skirtumas padengiamas vienu ar keliais iš šių būdų:

a) atitinkamais metais taikant 30 straipsnio 7 dalį,

b) atitinkamais metais nepanaudotas lėšas panaudojant III antraštinės dalies 5 skyriuje nustatytai išmokai jauniesiems ūkininkams finansuoti,

c) visoms pagal 32 ar 36 straipsnį skirtinoms išmokoms taikant linijinį sumažinimą.

3. Išskyrus tuos atvejus, kai valstybė narė nusprendė metinės išmokos sumą nustatyti pagal 63 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą, veiksniai, kuriais remiantis nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sumos, išlieka nepakitę visą ūkininko dalyvavimo smulkiųjų ūkininkų sistemoje laikotarpį.

4. Jei bendra pagal smulkiųjų ūkininkų sistemą skirtinų išmokų suma viršija 10 % metinės nacionalinės viršutinės ribos, nustatytos II priede, valstybės narės, siekdamos laikytis tos procentinės dalies, pagal šią antraštinę dalį mokėtinoms sumoms taiko linijinį sumažinimą, išskyrus atvejus, kai metinės išmokos sumą jos nustatė pagal 63 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą, netaikydamos 63 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos.

Tokia pati išimtis taikoma valstybėms narėms, kurios išmokos sumą nustatė pagal 63 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punktą, netaikydamos 63 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos, kurių II priede nustatyta 2019 kalendorinių metų nacionalinė viršutinė riba yra didesnė už 2015 m. viršutinę ribą ir kurios taiko 25 straipsnio 1 dalyje arba 36 straipsnio 2 dalyje nustatytą apskaičiavimo metodą.

## VI ANTRAŠTINĖ DALIS

## MEDVILNĖS SEKTORIAUS RESTRUKTŪRIZAVIMO NACIONALINĖS PROGRAMOS

### *66 straipsnis*

### Metinio biudžeto naudojimas restruktūrizavimo programoms

1. Valstybėms narėms, kurios taiko Reglamento (EB) Nr. 637/2008 4 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, pagal to reglamento 5 straipsnio 1 dalį turimas atitinkamas metinis biudžetas nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamas ir laikomas papildomomis Sąjungos lėšomis, skirtomis priemonėms pagal kaimo plėtros programas, kurios finansuojamos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013.

2. Valstybių narių, kurios taiko Reglamento (EB) Nr. 637/2008 4 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, atitinkamas metinis biudžetas, turimas pagal to reglamento 5 straipsnio 1 dalį, nuo 2017 m. sausio 1 d. įtraukiamas į šio reglamento II priede nustatytas jų nacionalines viršutines ribas.

▼B

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

**BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

*1 SKYRIUS*

***Pranešimai ir ekstremalioji situacija***

*67 straipsnis*

**Pranešimo reikalavimai**

1. Siekiant užtikrinti teisingą šiame reglamente nustatytų taisyklių taikymą, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojamai priimti deleguotuosius aktus dėl būtinų priemonių, susijusių su valstybių narių pranešimais Komisijai, teikiamais šio reglamento tikslais, tiesioginių išmokų tikrinimo, kontrolės, stebėsenos, vertinimo ir audito tikslais, arba siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautiniuose susitarimuose, kurie buvo sudaryti Tarybos sprendimu, nustatytų reikalavimų, įskaitant tuose susitarimuose nustatytus pranešimo reikalavimus. Tai darydama Komisija atsižvelgia į duomenų poreikius ir galimų duomenų šaltinių sinergiją.

Gauta informacija atitinkamais atvejais gali būti perduodama tarptautinėms organizacijoms ir trečiųjų valstybių kompetentingoms valdžios institucijoms arba joms gali būti suteikta galimybė susipažinti su ta informacija, taip pat informacija gali būti skelbiama viešai su sąlyga, kad bus užtikrinta asmens duomenų apsauga ir teisėtas įmonių interesas apsaugoti savo verslo paslaptis.

2. Kad 1 dalyje nurodyti pranešimai būtų pateikiami greitai, veiksmingai, tiksliai ir ekonomiškai efektyviai, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomos papildomos taisyklės dėl:

a) praneštinos informacijos pobūdžio ir rūšies;

b) tvarkytinų duomenų kategorijų ir ilgiausių saugojimo laikotarpių;

c) prieigos prie informacijos arba informacijos sistemų, kuriomis naudotis sudarytos sąlygos, teisėmis;

d) informacijos skelbimo sąlygų.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina:

a) pranešimo būdus;

b) informacijos, kuri būtina šiam straipsniui taikyti, teikimo taisykles;

c) praneštinos informacijos tvarkymo tvarką ir su pranešimų turiniu, forma, pateikimo laiku, dažnumu ir galutiniais terminais susijusias taisykles;

d) informacijos ir dokumentų perdavimo ar galimybių su jais susipažinti suteikimo valstybėms narėms, tarptautinėms organizacijoms, trečiųjų valstybių kompetentingoms valdžios institucijoms arba visuomenei tvarką, su sąlyga, kad bus užtikrinta asmens duomenų apsauga ir teisėtas ūkininkų bei įmonių interesas apsaugoti savo verslo paslaptis.

▼B

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*68 straipsnis*

**Asmens duomenų tvarkymas ir apsauga**

1. Valstybės narės ir Komisija renka asmens duomenis 67 straipsnio 1 dalyje nustatytais tikslais. Jos tvarko šiuos duomenis tokiu būdu, kuris būtų suderinamas su tais tikslais.

2. Tuo atveju, kai asmens duomenys tvarkomi stebėsenos ir vertinimo tikslais, kaip nurodyta 67 straipsnio 1 dalyje, jie nuasmeninami ir tvarkomi tik suvestine forma.

3. Asmens duomenys tvarkomi laikantis Direktyvos 95/46/EB ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001. Visų pirma tokie duomenys nesaugomi tokia forma, kurią naudojant duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ilgiau, nei to reikia tikslams, dėl kurių šie duomenys buvo surinkti arba dėl kurių jie toliau tvarkomi, atsižvelgiant į taikytinoje nacionalinėje ir Sąjungos teisėje nustatytus trumpiausius saugojimo laikotarpius.

4. Valstybės narės informuoja duomenų subjektus apie tai, kad nacionalinės ir Sąjungos įstaigos gali tvarkyti jų duomenis pagal 1 dalį ir kad šiuo atžvilgiu jie turi teises, išdėstytas atitinkamai Direktyvoje 95/46/EB ir Reglamente (EB) Nr. 45/2001.

5. Šiam straipsniui taikomi Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 111 –114 straipsniai.

*69 straipsnis*

**Konkrečių problemų sprendimo priemonės**

1. Siekiant išspręsti konkrečias problemas, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kurie yra būtini ir pateisinami ekstremaliosios padėties atvejais. Tokiais įgyvendinimo aktais galima nukrypti nuo šio reglamento nuostatų, tačiau tik tiek ir tokiam laikui, kiek tikrai būtina. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, ir siekiant išspręsti tokias konkrečias problemas bei užtikrinti tiesioginių išmokų sistemos tęstinumą ekstremaliomis aplinkybėmis, Komisija priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, laikydamasi 71 straipsnio 3 dalyje nurodytos tvarkos.

3. Pagal 1 arba 2 dalis patvirtintos priemonės galioja ne ilgesnį nei dvylikos mėnesių laikotarpį. Jei pasibaigus šiam laikotarpiui tose dalyse nurodytos konkrečios problemos neišsprendžiamos, Komisija gali pateikti atitinkamų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kad būtų priimtas ilgalaikis sprendimas.

▼B

4. Komisija apie visas pagal 1 arba 2 dalį patvirtintas priemones per dvi darbo dienas nuo jų patvirtinimo informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

*2 SKYRIUS*

***Įgaliojimų delegavimas ir įgyvendinimo nuostatos***

*70 straipsnis*

**Įgaliojimų delegavimas**

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

▼M9

2. 2 straipsnyje, 4 straipsnio 3 dalyje, 6 straipsnio 3 dalyje, 7 straipsnio 3 dalyje, 8 straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 5 dalyje, 20 straipsnio 6 dalyje, 35 straipsnyje, 36 straipsnio 6 dalyje, 39 straipsnio 3 dalyje, 43 straipsnio 12 dalyje, 44 straipsnio 5 dalyje, 45 straipsnio 5 ir 6 dalyse, 46 straipsnio 9 dalyje, 50 straipsnio 11 dalyje, 52 straipsnio 9 ir 10 dalyse, 57 straipsnio 3 dalyje, 58 straipsnio 5 dalyje, 59 straipsnio 3 dalyje, 64 straipsnio 5 dalyje, 67 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 73 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami septynerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 1 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki septynerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 2 straipsnyje, 4 straipsnio 3 dalyje, 6 straipsnio 3 dalyje, 7 straipsnio 3 dalyje, 8 straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 5 dalyje, 20 straipsnio 6 dalyje, 35 straipsnyje, 36 straipsnio 6 dalyje, 39 straipsnio 3 dalyje, 43 straipsnio 12 dalyje, 44 straipsnio 5 dalyje, 45 straipsnio 5 ir 6 dalyse, 46 straipsnio 9 dalyje, 50 straipsnio 11 dalyje, 52 straipsnio 9 ir 10 dalyse, 57 straipsnio 3 dalyje, 58 straipsnio 5 dalyje, 59 straipsnio 3 dalyje, 64 straipsnio 5 dalyje, 67 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 73 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

▼B

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

▼M9

5. Pagal 2 straipsnį, 4 straipsnio 3 dalį, 6 straipsnio 3 dalį, 7 straipsnio 3 dalį, 8 straipsnio 3 dalį, 9 straipsnio 5 dalį, 20 straipsnio 6 dalį, 35 straipsnį, 36 straipsnio 6 dalį, 39 straipsnio 3 dalį, 43 straipsnio 12 dalį, 44 straipsnio 5 dalį, 45 straipsnio 5 ir 6 dalis, 46 straipsnio 9 dalį, 50 straipsnio 11 dalį, 52 straipsnio 9 ir 10 dalys, 57 straipsnio 3 dalį, 58 straipsnio 5 dalį, 59 straipsnio 3 dalį, 64 straipsnio 5 dalį, 67 straipsnio 1 ir 2 dalis bei 73 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per 2 mėnesius nuo

▼M9

pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų, arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

▼B

*71 straipsnis*

**Komiteto procedūra**

1. Komisijai padeda komitetas – Tiesioginių išmokų komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

24 straipsnio 11 dalyje, 31 straipsnio 2 dalyje ir 67 straipsnio 3 dalyje nurodytų aktų atveju, jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su šio reglamento 5 straipsniu.

*3 SKYRIUS*

***Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos***

*72 straipsnis*

**Panaikinimas**

1. Reglamentas (EB) Nr. 637/2008 panaikinamas nuo 2014 m. sausio 1 d.

Tačiau valstybėse narėse, kurios pasirinko to reglamento 4 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje numatytą galimybę, jis toliau taikomas iki 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Reglamentas (EB) Nr. 73/2009 panaikinamas.

▼M1

Tačiau jis ir toliau taikomas paramos paraiškoms, susijusioms su paraiškų teikimo metais, kurie prasideda iki 2015 m. sausio 1 d.

▼B

Nedarant poveikio 3 daliai, nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą arba į Reglamentą Nr. 1306/2013 ir aiškinamos pagal šio reglamento XI priede pateiktą atitikties lentelę.

3. Šiame reglamente daromos nuorodos į reglamentus (EB) Nr. 73/2009 ir (EB) Nr. 1782/2003 laikomos nuorodomis, daromomis į tokios redakcijos tuos reglamentus, kokia jie galiojo iki jų panaikinimo.

▼B

*73 straipsnis*

**Pereinamojo laikotarpio taisyklės**

Siekiant užtikrinti sklandų perėjimą nuo Reglamente (EB) Nr. 73/2009 numatytos tvarkos prie šiame reglamente nustatytos tvarkos taikymo, Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl priemonių, kurios yra būtinos ūkininkų bet kurioms įgytoms teisėms ir teisėtiems lūkesčiams apsaugoti.

*74 straipsnis*

**Įsigaliojimas ir taikymas**

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dieną*.

Jis taikomas nuo 2015 m. sausio 1 d.

Tačiau 8 straipsnis, 9 straipsnio 6 dalis, 11 straipsnio 6 dalis, 14 straipsnis, 16 straipsnis, 21 straipsnio 2 ir 3 dalys, 22 straipsnio 2 dalis, 23 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, 23 straipsnio 6 dalis, 24 straipsnio 10 dalis, 29 straipsnis, 36 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, 41 straipsnio 1 dalis, 42 straipsnio 1 dalis, ►C1 43 straipsnio 8 ir 13 dalys, 45 straipsnio 2 dalies penkta pastraipa, 46 straipsnio 2 ir 8 dalys, ◄ 49 straipsnio 1 dalis, 51 straipsnio 1 dalis, 53 straipsnis, 54 straipsnis, 66 straipsnio 1 dalis, 67 ir 70 straipsniai bei 72 straipsnio 1 dalis taikomi nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

*I PRIEDAS*

**Paramos sistemų sąrašas**

| Sektorius | Teisinis pagrindas | Pastabos |
|---|---|---|
| Bazinės išmokos sistema | Šio reglamento III antraštinės dalies 1 skyriaus 1, 2,– 3 ir 5 skirsniai | Atsietoji išmoka |
| Vienkartinės išmokos už plotus sistema | Šio reglamento 36 straipsnis | Atsietoji išmoka |
| Perskirstymo išmoka | Šio reglamento III antraštinės dalies 2 skyrius | Atsietoji išmoka |
| Išmoka klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikai | Šio reglamento III antraštinės dalies 3 skyrius | Atsietoji išmoka |
| Išmoka veiklai vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių | Šio reglamento III antraštinės dalies 4 skyrius | Atsietoji išmoka |
| Išmoka jauniesiems ūkininkams | Šio reglamento III antraštinės dalies 5 skyrius | Atsietoji išmoka |
| Savanoriška susietoji parama | Šio reglamento IV antraštinės dalies 1 skyrius | |
| Specialioji išmoka už medvilnę | Šio reglamento IV antraštinės dalies 2 skyrius | Išmoka už plotus |
| Smulkiųjų ūkininkų sistema | Šio reglamento V antraštinė dalis | Atsietoji išmoka |
| POSEI | Reglamento (ES) Nr. 228/2013 IV skyrius | Tiesioginės išmokos pagal programose nustatytas priemones |
| Egėjo jūros salos | Reglamento (ES) Nr. 229/2013 IV skyrius | Tiesioginės išmokos pagal programose nustatytas priemones |

▼**M6**

*II PRIEDAS*

**6 straipsnyje nurodytos nacionalinės viršutinės ribos**

*(tūkst. EUR)*

| Kalendoriniai metai | 2015 m. | 2016 m. | 2017 m. | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Belgija | 523 658 | 509 773 | 502 095 | 488 964 | 481 857 | 505 266 |
| Bulgarija | 721 251 | 792 449 | 793 226 | 794 759 | 796 292 | 796 292 |
| Čekijos Respublika | 844 854 | 844 041 | 843 200 | 861 708 | 861 698 | 872 809 |
| Danija | 870 751 | 852 682 | 834 791 | 826 774 | 818 757 | 880 384 |
| Vokietija | 4 912 772 | 4 880 476 | 4 848 079 | 4 820 322 | 4 792 567 | 5 018 395 |
| Estija | 114 378 | 114 562 | 123 704 | 133 935 | 143 966 | 169 366 |
| Airija | 1 215 003 | 1 213 470 | 1 211 899 | 1 211 482 | 1 211 066 | 1 211 066 |
| Graikija | 1 921 966 | 1 899 160 | 1 876 329 | 1 855 473 | 1 834 618 | 1 931 177 |
| Ispanija | 4 842 658 | 4 851 682 | 4 866 665 | 4 880 049 | 4 893 433 | 4 893 433 |
| Prancūzija | 7 302 140 | 7 270 670 | 7 239 017 | 7 214 279 | 7 189 541 | 7 437 200 |
| Kroatija (*) | 183 735 | 202 865 | 241 125 | 279 385 | 317 645 | 306 080 |
| Italija | 3 902 039 | 3 850 805 | 3 799 540 | 3 751 937 | 3 704 337 | 3 704 337 |
| Kipras | 50 784 | 50 225 | 49 666 | 49 155 | 48 643 | 48 643 |
| Latvija | 181 044 | 205 764 | 230 431 | 255 292 | 280 154 | 302 754 |
| Lietuva | 417 890 | 442 510 | 467 070 | 492 049 | 517 028 | 517 028 |
| Liuksemburgas | 33 604 | 33 546 | 33 487 | 33 460 | 33 432 | 33 432 |
| Vengrija | 1 345 746 | 1 344 461 | 1 343 134 | 1 343 010 | 1 342 867 | 1 269 158 |
| Malta | 5 241 | 5 241 | 5 242 | 5 243 | 5 244 | 4 690 |
| Nyderlandai | 749 315 | 736 840 | 724 362 | 712 616 | 700 870 | 732 370 |
| Austrija | 693 065 | 692 421 | 691 754 | 691 746 | 691 738 | 691 738 |
| Lenkija | 3 378 604 | 3 395 300 | 3 411 854 | 3 431 236 | 3 450 512 | 3 061 518 |
| Portugalija | 565 816 | 573 954 | 582 057 | 590 706 | 599 355 | 599 355 |
| Rumunija | 1 599 993 | 1 772 469 | 1 801 335 | 1 872 821 | 1 903 195 | 1 903 195 |
| Slovėnija | 137 987 | 136 997 | 136 003 | 135 141 | 134 278 | 134 278 |
| Slovakija | 438 299 | 441 478 | 444 636 | 448 155 | 451 659 | 394 385 |
| Suomija | 523 333 | 523 422 | 523 493 | 524 062 | 524 631 | 524 631 |
| Švedija | 696 890 | 697 295 | 697 678 | 698 723 | 699 768 | 699 768 |
| Jungtinė Karalystė | 3 173 324 | 3 179 880 | 3 186 319 | 3 195 781 | 3 205 243 | 3 591 683 |

(*) Kroatijai 2021 kalendoriniams metams nustatoma nacionalinė viršutinė riba yra 344 340 000 EUR, o 2022 kalendoriniams metams – 382 600 000 EUR.

▼M6

*III PRIEDAS*

**7 straipsnyje nurodytos grynosios viršutinės ribos**

*(mln. EUR)*

| Kalendoriniai metai | 2015 m. | 2016 m. | 2017 m. | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Belgija | 523,7 | 509,8 | 502,1 | 489,0 | 481,9 | 505,3 |
| Bulgarija | 720,9 | 788,8 | 789,6 | 791,0 | 792,5 | 798,9 |
| Čekijos Respublika | 840,1 | 839,3 | 838,5 | 856,7 | 856,7 | 872,8 |
| Danija | 870,2 | 852,2 | 834,3 | 826,3 | 818,3 | 880,4 |
| Vokietija | 4 912,8 | 4 880,5 | 4 848,1 | 4 820,3 | 4 792,6 | 5 018,4 |
| Estija | 114,4 | 114,5 | 123,7 | 133,9 | 143,9 | 169,4 |
| Airija | 1 214,8 | 1 213,3 | 1 211,8 | 1 211,4 | 1 211,0 | 1 211,1 |
| Graikija | 2 109,8 | 2 087,0 | 2 064,1 | 2 043,3 | 2 022,4 | 2 119,0 |
| Ispanija | 4 902,3 | 4 911,3 | 4 926,3 | 4 939,7 | 4 953,1 | 4 954,4 |
| Prancūzija | 7 302,1 | 7 270,7 | 7 239,0 | 7 214,3 | 7 189,5 | 7 437,2 |
| Kroatija (*) | 183,7 | 202,9 | 241,1 | 279,4 | 317,6 | 306,1 |
| Italija | 3 897,1 | 3 847,3 | 3 797,2 | 3 750,0 | 3 702,4 | 3 704,3 |
| Kipras | 50,8 | 50,2 | 49,7 | 49,1 | 48,6 | 48,6 |
| Latvija | 181,0 | 205,7 | 230,3 | 255,0 | 279,8 | 302,8 |
| Lietuva | 417,9 | 442,5 | 467,1 | 492,0 | 517,0 | 517,0 |
| Liuksemburgas | 33,6 | 33,5 | 33,5 | 33,5 | 33,4 | 33,4 |
| Vengrija | 1 276,7 | 1 275,5 | 1 274,1 | 1 274,0 | 1 273,9 | 1 269,2 |
| Malta | 5,2 | 5,2 | 5,2 | 5,2 | 5,2 | 4,7 |
| Nyderlandai | 749,2 | 736,8 | 724,3 | 712,5 | 700,8 | 732,4 |
| Austrija | 693,1 | 692,4 | 691,8 | 691,7 | 691,7 | 691,7 |
| Lenkija | 3 359,2 | 3 375,7 | 3 392,0 | 3 411,2 | 3 430,2 | 3 061,5 |
| Portugalija | 565,9 | 574,0 | 582,1 | 590,8 | 599,4 | 599,5 |
| Rumunija | 1 600,0 | 1 772,5 | 1 801,3 | 1 872,8 | 1 903,2 | 1 903,2 |
| Slovėnija | 138,0 | 137,0 | 136,0 | 135,1 | 134,3 | 134,3 |
| Slovakija | 435,5 | 438,6 | 441,8 | 445,2 | 448,7 | 394,4 |
| Suomija | 523,3 | 523,4 | 523,5 | 524,1 | 524,6 | 524,6 |
| Švedija | 696,8 | 697,2 | 697,6 | 698,7 | 699,7 | 699,8 |

▼M7

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Jungtinė Karalystė | 3 170,7 | 3 177,3 | 3 183,6 | 3 192,2 | 3 201,4 | 3 591,7 |

▼M6

(*) Kroatijai 2021 kalendoriniams metams nustatoma grynoji viršutinė riba yra 344 340 000 EUR, o 2022 kalendoriniams metams – 382 600 000 EUR.

▼B

*IV PRIEDAS*

**10 straipsnio 2 dalyje nurodytų ribų koregavimo ribos**

| Valstybė narė | Vertės, išreikštos EUR, ribos (10 straipsnio 1 dalies a punktas) | Vertės, išreikštos hektarais, ribos (10 straipsnio 1 dalies b punktas) |
|---|---|---|
| Belgija | 400 | 2 |
| Bulgarija | 200 | 0,5 |
| Čekija | 200 | 5 |
| Danija | 300 | 5 |
| Vokietija | 300 | 4 |
| Estija | 100 | 3 |
| Airija | 200 | 3 |
| Graikija | 400 | 0,4 |
| Ispanija | 300 | 2 |
| Prancūzija | 300 | 4 |
| Kroatija | 100 | 1 |
| Italija | 400 | 0,5 |
| Kipras | 300 | 0,3 |
| Latvija | 100 | 1 |
| Lietuva | 100 | 1 |
| Liuksemburgas | 300 | 4 |
| Vengrija | 200 | 0,3 |
| Malta | 500 | 0,1 |
| Nyderlandai | 500 | 2 |
| Austrija | 200 | 2 |
| Lenkija | 200 | 0,5 |
| Portugalija | 200 | 0,3 |
| Rumunija | 200 | 0,3 |
| Slovėnija | 300 | 0,3 |
| Slovakija | 200 | 2 |
| Suomija | 200 | 3 |
| Švedija | 200 | 4 |
| Jungtinė Karalystė | 200 | 5 |

▼B

*V PRIEDAS*

**10, 16 ir 18 straipsniuose nurodytos Bulgarijai ir Rumunijai taikomos finansinės nuostatos**

A. Sumos, taikant 10 straipsnio 1 dalies a punktą, ir 16 straipsnyje nurodytoms išmokoms taikomoms nacionalinėms viršutinėms riboms apskaičiuoti 2015 m.:

Bulgarija: 790 909 000 EUR

Rumunija: 1 783 426 000 EUR

B. Bendra papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų suma, kuria papildoma 18 straipsnio 1 dalyje nurodyta bazinės išmokos sistema 2015 m.:

Bulgarija: 69 657 000 EUR

Rumunija: 153 536 000 EUR.

C. Bendra papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų suma, kuria papildomos 18 straipsnio 2 dalyje nurodytos specialios išmokos už medvilnę 2015 m.:

Bulgarija: 258 952 EUR.

▼**M6**

*VI PRIEDAS*

**10 ir 19 straipsniuose nurodytos Kroatijai taikomos finansinės nuostatos**

A. Su 10 straipsnio 1 dalies a punkto taikymu susijusi suma:

382 600 000 EUR

B. 19 straipsnio 3 dalyje nurodyta bendra papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų suma:

*(tūkst. EUR)*

| 2015 m. | 2016 m. | 2017 m. | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. | 2021 m. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 248 690 | 229 560 | 191 300 | 153 040 | 114 780 | 76 520 | 38 260 |

▼B

*VII PRIEDAS*

**Pagal 20 straipsnio 2 dalį prie II priede nurodytų sumų pridėtinos didžiausios sumos**

*(tūkst. EUR)*

| 2015 m. | 2016 m. | 2017 m. | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. | 2021 m. | 2022 m. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3 360 | 3 840 | 4 800 | 5 760 | 6 720 | 7 680 | 8 640 | 9 600 |

▼B

*VIII PRIEDAS*

**41 straipsnio 4 dalyje nurodytas vidutinis žemės ūkio valdos dydis**

| Valstybė narė | Vidutinis žemės ūkio valdos dydis (hektarais) |
|---|---|
| Belgija | 29 |
| Bulgarija | 6 |
| Čekija | 89 |
| Danija | 60 |
| Vokietija | 46 |
| Estija | 39 |
| Airija | 32 |
| Graikija | 5 |
| Ispanija | 24 |
| Prancūzija | 52 |
| Kroatija | 5,9 |
| Italija | 8 |
| Kipras | 4 |
| Latvija | 16 |
| Lietuva | 12 |
| Liuksemburgas | 57 |
| Vengrija | 7 |
| Malta | 1 |
| Nyderlandai | 25 |
| Austrija | 19 |
| Lenkija | 6 |
| Portugalija | 13 |
| Rumunija | 3 |
| Slovėnija | 6 |
| Slovakija | 28 |
| Suomija | 34 |
| Švedija | 43 |
| Jungtinė Karalystė | 54 |

▼B

*IX PRIEDAS*

**43 straipsnio 3 dalyje nurodytas lygiavertės praktikos rūšių sąrašas**

I. Pasėlių įvairinimui lygiavertė praktika:

1) Pasėlių įvairinimas

Reikalavimas – bent trijų rūšių pasėliai, ne daugiau kaip 75 % ploto skiriant pagrindiniam pasėliui, ir bet kuris vienas ar keli iš šių reikalavimų:

— yra bent 4 rūšių pasėliai,

— taikomos žemesnės didžiausios ribos,

— yra tinkamiau pasirenkami pasėliai, pavyzdžiui, ankštiniai, baltymingi augalai, augalai, kurių atitinkamai nereikia laistyti ar apdoroti priemonėmis nuo pesticidų,

— įskaitomos senos, tradicinės ar nykstančių augalų rūšių regiono veislės, jas auginant bet 5 % sėjomainai skirto ploto.

2) Sėjomaina

Reikalavimas – bent trijų rūšių pasėliai, ne daugiau kaip 75 % ploto skiriant pagrindiniam pasėliui, ir bet kuris vienas ar abu šie reikalavimai:

— pasirenkama aplinkai naudingesnė daugiametė augalų sėjomaina ir (arba) paliekama žemė pūdymui,

— yra bent keturių rūšių pasėliai.

3) Žieminė dirvožemio danga (*)

4) Tarpiniai pasėliai (*)

II. Daugiamečių žolynų išlaikymui lygiavertės praktikos rūšys:

1) Pievų ar ganyklų tvarkymas

Reikalavimas – žolynų išlaikymas ir vienas ar keli iš šių reikalavimų:

— šienavimo režimas ar tinkamas šienavimas (dienos, būdai, apribojimai),

— kraštovaizdžio elementų išsaugojimas daugiamečiuose žolynuose ir krūmų augimo kontrolė,

— nurodytos žolių veislės ir (arba) sėjos režimas siekiant atnaujinti žolynus, atsižvelgiant į žolyno rūšį, nesunaikinant didelės gamtinės vertės,

— pašaro ar šieno išvežimas,

— tinkamas stačių šlaitų tvarkymas,

— tręšimo režimas,

— pesticidų naudojimo apribojimai.

(*) Praktikai taikomas 43 straipsnio 12 dalies c punkte nurodytas skaičiavimas.

▼B

2) Didelės ganyklų sistemos

Reikalavimas – žolynų išlaikymas ir vienas ar keli iš šių reikalavimų:

— didelės ganyklos (ganymo laikas, didžiausias galvijų skaičius),

— ganymas ar kalnų piemenavimas,

— vietos ar tradicinių veislių naudojimas ganymui daugiamečiuose žolynuose.

III. Ekologiniu požiūriu svarbioms vietovėms lygiavertės praktikos rūšys:

Reikalavimas – vykdoma bet kuri iš toliau pateikiamų praktikos rūšių bent ariamosios žemės procentinėje dalyje, nustatytoje pagal 46 straipsnio 1 dalį.

1) Ekologinis žemės atidėjimas

2) Didelės gamtinės vertės vietovių, „Natura 2000“ arba kitų biologinės įvairovės apsaugos teritorijų apsauginių juostų suformavimas, be kita ko, palei gyvatvores ir tekančio vandens telkinius

3) Nedirbamų apsauginių juostų ir laukų ribų tvarkymas (pjovimo (kirtimo) režimas, vietos ar nurodytų veislių žolių ir (arba) sėjos režimas, atsėjimas regiono veislėmis, pesticidų nenaudojimas, mėšlo ir (arba) mineralinių trąšų neišmetimas, nelaistymas, dirvožemio sandarinimo nenaudojimas)

4) Laukiniams gyvūnams ar konkrečiai faunai skirtų pakraščių, laukuose esančių juostų ir plotų tvarkymas (žole apsėti pakraščiai, lizdų apsauga, laukinių gėlių juostos, vietos sėklų mišiniai, nenuimami pasėliai)

5) Kraštovaizdžio elementų (medžių, gyvatvorių augalų, miškingos pakrančių augalijos, akmenų sienų (žemės pylimų), griovių ir tvenkinių) tvarkymas (genėjimas, nukarpymas, datos, būdai, atstatymas)

6) Ariamosios durpingos ar šlapios dirvos apsėjimas žole (nenaudojant trąšų ir augalų apsaugos produktų)

7) Auginimas ariamojoje žemėje nenaudojant trąšų (mineralinių trąšų ir mėšlo) ir (arba) augalų apsaugos produktų, nelaistant, dvejus metus iš eilės toje pačioje vietoje nesėjant tos pačios rūšies pasėlių (*)

8) Ariamosios žemės pertvarkymas į ekstensyviai naudojamus daugiamečius žolynus

▼M8

*X PRIEDAS*

**46 straipsnio 3 dalyje nurodyti perskaičiavimo ir svoriniai koeficientai**

| Elementai | Perskaičiavimo koeficientas (m/medžių viename $m^2$) | Svorinis koeficientas | Ekologiniu požiūriu svarbi vietovė (jeigu taikomi abu koeficientai) |
|---|---|---|---|
| Pūdymui palikta žemė (už 1 $m^2$) | Netaikoma | 1 | 1 $m^2$ |
| Žemės pylimai (už 1 m) | 2 | 1 | 2 $m^2$ |
| Kraštovaizdžio elementai | | | |
| Gyvatvorės ir (arba) medžių juostos ir (arba) medžių eilė (už 1 m) | 5 | 2 | 10 $m^2$ |
| Pavieniai medžiai (už kiekvieną medį) | 20 | 1,5 | 30 $m^2$ |
| Laukuose augantys atžalynai (už 1 $m^2$) | Netaikoma | 1,5 | 1,5 $m^2$ |
| Tvenkiniai (už 1 $m^2$) | Netaikoma | 1,5 | 1,5 $m^2$ |
| Grioviai (už 1 m) | 5 | 2 | 10 $m^2$ |
| Tradicinės akmeninės tvoros (už 1 m) | 1 | 1 | 1 $m^2$ |
| Kiti pirmiau neišvardyti elementai, saugomi pagal 7 GAAB, 2 VR arba 3 VR (už 1 $m^2$) | Netaikoma | 1 | 1 $m^2$ |
| Apsauginės juostos ir laukų paribiai (už 1 m) | 6 | 1,5 | 9 $m^2$ |
| Miškininkystės ir žemės ūkio sistemų hektarai (už 1 $m^2$) | Netaikoma | 1 | 1 $m^2$ |
| Prie miško pakraščių esančios reikalavimus atitinkančių hektarų juostos (už 1 m) | | | |
| Nevykdoma gamyba | 6 | 1,5 | 9 $m^2$ |
| Vykdoma gamyba | 6 | 0,3 | 1,8 $m^2$ |

▼M9

| | | | |
|---|---|---|---|
| Trumpos rotacijos želdinių plotai (už 1 $m^2$) | Netaikoma | 0,5 | 0,5 $m^2$ |

▼M8

| | | | |
|---|---|---|---|
| 32 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktyje nurodyti įveisto miško plotai (už $m^2$) | Netaikoma | 1 | 1 $m^2$ |
| Tarpinių pasėlių arba žaliosios dangos plotai (už 1 $m^2$) | Netaikoma | 0,3 | 0,3 $m^2$ |

▼M8

| Elementai | Perskaičiavimo koeficientas (m/medžių viename $m^2$) | Svorinis koeficientas | Ekologiniu požiūriu svarbi vietovė (jeigu taikomi abu koeficientai) |
|---|---|---|---|
| ▼M9 | | | |
| Tarpinių pasėlių arba žaliosios dangos plotai (už 1 $m^2$) | Netaikoma | 1 | 1 $m^2$ |
| Vietovės, kuriose yra *Miscanthus* | Netaikoma | 0,7 | 0,7 $m^2$ |
| Vietovės, kuriose yra *Silphium perfoliatum* | Netaikoma | 0,7 | 0,7 $m^2$ |
| Pūdymui paliktos žemės plotai, skirti medingiesiems augalams (kuriuose auga daug žiedadulkių ir nektaro turinčių augalų rūšys) | Netaikoma | 1,5 | 1,5 $m^2$ |

▼M8

**46 straipsnio 3 dalyje nurodyti perskaičiavimo ir svoriniai koeficientai, taikytini elementams, kurie įtraukti į IX priedo III skirsnyje pateiktą lygiavertės praktikos rūšių sąrašą**

| Ekologiniu požiūriu svarbioms vietovėms lygiavertė praktika | Panaši tipinė ekologiniu požiūriu svarbi vietovė | Perskaičiavimo koeficientas | Svorinis koeficientas | Ekologiniu požiūriu svarbi vietovė (jeigu taikomi abu koeficientai) |
|---|---|---|---|---|
| (1) Ekologinis žemės atidėjimas (už 1 $m^2$) | Pūdymui palikta žemė | Netaikoma | 1 | 1 $m^2$ |
| (2) Buferinių zonų kūrimas (už 1 m) | Apsauginės juostos ir laukų paribiai | 6 | 1,5 | 9 $m^2$ |
| (3) Nedirbamų apsauginių juostų ir laukų paribių valdymas (už 1 m) | Apsauginės juostos ir laukų paribiai | 6 | 1,5 | 9 $m^2$ |
| (4) Pakraščiai, laukuose esančios juostos ir plotai: | | | | |
| Pakraščiai, laukuose esančios juostos (už 1 m) | Apsauginės juostos ir laukų paribiai | 6 | 1,5 | 9 $m^2$ |
| Plotai (už 1 $m^2$) | Laukuose augantys atžalynai | Netaikoma | 1,5 | 1,5 $m^2$ |
| (5) Kraštovaizdžio elementų valdymas: | | | | |
| Pavieniai medžiai (už kiekvieną medį) | Pavieniai medžiai | 20 | 1,5 | 30 $m^2$ |
| Medžių eilė (už 1 m) | Gyvatvorės ir (arba) medžių juostos ir (arba) medžių eilė | 5 | 2 | 10 $m^2$ |
| Medžių grupė ir (arba) laukuose augantys atžalynai (už 1 $m^2$) | Laukuose augantys atžalynai | Netaikoma | 1,5 | 1,5 $m^2$ |
| Gyvatvorės (už 1 m) | Gyvatvorės ir (arba) medžių juostos ir (arba) medžių eilė | 5 | 2 | 10 $m^2$ |
| Miškinga pakrančių augalija (už 1 m) | Gyvatvorės ir (arba) medžių juostos ir (arba) medžių eilė | 5 | 2 | 10 $m^2$ |
| Žemės pylimai (už 1 m) | Žemės pylimai | 2 | 1 | 2 $m^2$ |
| Akmeninės tvoros (už 1 m) | Tradicinės akmeninės tvoros | 1 | 1 | 1 $m^2$ |
| Grioviai (už 1 m) | Grioviai | 5 | 2 | 10 $m^2$ |
| Tvenkiniai (už 1 $m^2$) | Tvenkiniai | Netaikoma | 1,5 | 1,5 $m^2$ |
| (6) Ariamosios durpingos ar šlapios dirvos apsėjimas žole (nenaudojant trąšų ir augalų apsaugos produktų) (už 1 $m^2$) | Pūdymui palikta žemė | Netaikoma | 1 | 1 $m^2$ |

▼**M8**

| Ekologiniu požiūriu svarbioms vietovėms lygiavertė praktika | Panaši tipinė ekologiniu požiūriu svarbi vietovė | Perskaičiavimo koeficientas | Svorinis koeficientas | Ekologiniu požiūriu svarbi vietovė (jeigu taikomi abu koeficientai) |
|---|---|---|---|---|
| (7) Auginimas ariamojoje žemėje nenaudojant trąšų ir (arba) augalų apsaugos produktų, nelaistant, dvejus metus iš eilės nesėjant tos pačios rūšies pasėlių (už 1 $m^2$) | Trumpos rotacijos želdinių plotai; prie miško pakraščių esančios juostos, kuriose vykdoma žemės ūkio gamyba; azotą fiksuojančių pasėlių plotai | Netaikoma | 0,3<br>0,7 už azotą fiksuojančius pasėlius | 0,3 $m^2$<br>0,7 $m^2$ |
| (8) Ariamosios žemės pertvarkymas į daugiamečius žolynus (už 1 $m^2$) | Pūdymui palikta žemė | Netaikoma | 1 | 1 $m^2$ |

▼B

*XI PRIEDAS*

**Atitikties lentelė,**

nurodyta 72 straipsnio 2 dalyje

| Reglamentas (EB) Nr. 73/2009 | Šis reglamentas | Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 |
|---|---|---|
| 1 straipsnis | 1 straipsnis | — |
| 2 straipsnis | 4 straipsnis | — |
| 3 straipsnis | 5 straipsnis | — |
| 4 straipsnio 1 dalis | — | 91 straipsnis |
| 4 straipsnio 2 dalis | — | 95 straipsnis |
| 5 straipsnis | — | 93 straipsnis |
| 6 straipsnio 1 dalis | — | 94 straipsnis |
| 6 straipsnio 2 dalis | — | — |
| 7 straipsnis | — | — |
| 8 straipsnis | 7 straipsnio | — |
| 9 straipsnis | — | — |
| 10 straipsnis | — | — |
| 10a straipsnis | — | — |
| 10b straipsnis | — | — |
| 10c straipsnis | — | — |
| 10d straipsnis | — | — |
| 11 straipsnis | 8 straipsnis | 26 straipsnio 1 ir 2 dalys |
| 11 straipsnio 3 dalis | 8 straipsnio 2 dalis | — |
| 11a straipsnis | 8 straipsnio 3 dalis | — |
| 12 straipsnio 1 ir 2 dalys | — | 12 straipsnis |
| 12 straipsnio 3 dalis | — | 14 straipsnis |
| 12 straipsnio 4 dalis | — | — |
| 13 straipsnis | — | 13 straipsnio 2 dalis |
| 14 straipsnis | — | 67 straipsnis |
| 15 straipsnis | — | 68 straipsnio 1 ir 2 dalys |
| 16 straipsnis | — | 69 straipsnis |
| 17 straipsnis | — | 70 straipsnis |
| 18 straipsnis | — | 71 straipsnis |
| 19 straipsnis | — | 72 straipsnis |

▼B

| Reglamentas (EB) Nr. 73/2009 | Šis reglamentas | Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 |
|---|---|---|
| 20 straipsnis | — | 74 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys |
| 21 straipsnis | — | 74 straipsnio 4 dalis |
| 22 straipsnis | — | 96 straipsnis |
| 23 straipsnis | — | 97 straipsnis |
| 24 straipsnis | — | 99 straipsnis |
| 25 straipsnis | — | 100 straipsnis |
| 26 straipsnis | — | 61 straipsnis |
| 27 straipsnio 1 dalis | — | 102 straipsnio 3 dalis |
| 27 straipsnio 2 dalis | — | 47 straipsnis |
| 27 straipsnio 3 dalis | — | 68 straipsnio 3 dalis |
| 28 straipsnio 1 dalis | 10 straipsnis | — |
| 28 straipsnio 2 dalis | 9 straipsnio 3 dalis | — |
| 28 straipsnio 3 dalis | 31 straipsnio 1 dalies a punkto i ir ii papunkčiai | — |
| 29 straipsnis | — | 75 straipsnis |
| 30 straipsnis | — | 60 straipsnis |
| 31 straipsnis | — | 2 straipsnio 2 dalis |
| 32 straipsnis | 15 straipsnis | — |
| 33 straipsnis | — | — |
| 34 straipsnio 2 dalis | 32 straipsnio 2 ir 4 dalys | — |
| 35 straipsnis | 33 straipsnis | — |
| 36 straipsnis | — | — |
| 37 straipsnis | 12 straipsnis | — |
| 38 straipsnis | — | — |
| 39 straipsnio 1 dalis | 32 straipsnio 6 dalis | — |
| 39 straipsnio 2 dalis | 35 straipsnio 3 dalis | — |
| 40 straipsnio 1 dalis | 6 straipsnio 1 dalis | — |
| 41 straipsnio 1 dalis | 30 straipsnio 1 dalis | — |
| 41 straipsnio 2 dalis | 30 straipsnio 3 ir 6 dalys | — |
| 41 straipsnio 3 dalis | 30 straipsnio 3 dalis ir 7 dalies a punktas | — |
| 41 straipsnio 4 dalis | — | — |
| 41 straipsnio 5 dalis | 30 straipsnio 10 dalis | — |
| 41 straipsnio 6 dalis | — | — |
| 42 straipsnis | 31 straipsnio 1 dalies b punktas | — |
| 43 straipsnio 1 dalis | 34 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys | — |

▼B

| Reglamentas (EB) Nr. 73/2009 | Šis reglamentas | Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 |
|---|---|---|
| 43 straipsnio 2 dalis | — | |
| 43 straipsnio 3 dalis | 34 straipsnio 4 dalis | — |
| 44 straipsnis | — | — |
| 45 straipsnis | — | — |
| 46 straipsnis | — | — |
| 47 straipsnis | — | — |
| 48 straipsnis | — | — |
| 49 straipsnis | — | — |
| 50 straipsnis | — | — |
| 51 straipsnis | — | — |
| 52 straipsnis | — | — |
| 53 straipsnis | — | — |
| 54 straipsnis | — | — |
| 55 straipsnis | — | — |
| 56 straipsnis | — | — |
| 57 straipsnis | — | — |
| 57a straipsnis | 20 straipsnis ir VII priedas | — |
| 58 straipsnis | — | — |
| 59 straipsnis | — | — |
| 60 straipsnis | — | — |
| 61 straipsnis | — | — |
| 62 straipsnis | — | — |
| 63 straipsnis | — | — |
| 64 straipsnis | — | — |
| 65 straipsnis | — | — |
| 66 straipsnis | — | — |
| 67 straipsnis | — | — |
| 68 straipsnis | — | — |
| 69 straipsnis | — | — |
| 70 straipsnis | — | — |
| 71 straipsnis | — | — |
| 72 straipsnis | — | — |
| 73 straipsnis | — | — |
| 74 straipsnis | — | — |

▼B

| Reglamentas (EB) Nr. 73/2009 | Šis reglamentas | Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 |
|---|---|---|
| 75 straipsnis | — | — |
| 76 straipsnis | — | — |
| 77 straipsnis | — | — |
| 78 straipsnis | — | — |
| 79 straipsnis | — | — |
| 80 straipsnis | — | — |
| 81 straipsnis | — | — |
| 82 straipsnis | — | — |
| 83 straipsnis | — | — |
| 84 straipsnis | — | — |
| 85 straipsnis | — | — |
| 86 straipsnis | — | — |
| 87 straipsnis | — | — |
| 88 straipsnis | 56 straipsnis | — |
| 89 straipsnis | 57 straipsnis | — |
| 90 straipsnis | 58 straipsnis | — |
| 91 straipsnis | 59 straipsnis | — |
| 92 straipsnis | 60 straipsnis | — |
| 93 straipsnis | — | — |
| 94 straipsnis | — | — |
| 95 straipsnis | — | — |
| 96 straipsnis | — | — |
| 97 straipsnis | — | — |
| 98 straipsnis | — | — |
| 99 straipsnis | — | — |
| 100 straipsnis | — | — |
| 101 straipsnis | — | — |
| 102 straipsnis | — | — |
| 103 straipsnis | — | — |
| 104 straipsnis | — | — |
| 105 straipsnis | — | — |
| 106 straipsnis | — | — |
| 107 straipsnis | — | — |
| 108 straipsnis | — | — |

▼B

| Reglamentas (EB) Nr. 73/2009 | Šis reglamentas | Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 |
|---|---|---|
| 109 straipsnis | — | — |
| 110 straipsnis | — | — |
| 111 straipsnis | — | — |
| 112 straipsnis | — | — |
| 113 straipsnis | — | — |
| 114 straipsnis | — | — |
| 115 straipsnis | — | — |
| 116 straipsnis | — | — |
| 117 straipsnis | — | — |
| 118 straipsnis | — | — |
| 119 straipsnis | — | — |
| 120 straipsnis | — | — |
| 121 straipsnis | 16 ir 17 straipsniai | — |
| 121a straipsnis | — | 98 straipsnio antra pastraipa |
| 122 straipsnis | — | — |
| 123 straipsnis | — | — |
| 124 straipsnio 1 – 5, 7 ir 8 dalys | — | — |
| 124 straipsnio 6 dalis | — | 98 straipsnio pirma pastraipa |
| 125 straipsnis | — | — |
| 126 straipsnis | — | — |
| 127 straipsnis | — | — |
| 128 straipsnis | — | — |
| 129 straipsnis | — | — |
| 130 straipsnis | — | — |
| 131 straipsnis | — | — |
| 132 straipsnis | 18 ir 19 straipsniai | — |
| 133 straipsnis | — | — |
| 133a straipsnis | 37 straipsnis | — |
| 134 straipsnis (išbrauktas) | — | — |
| 135 straipsnis (išbrauktas) | — | — |
| 136 straipsnis | — | — |
| 137 straipsnis | — | — |
| 138 straipsnis | 3 straipsnis | — |
| 139 straipsnis | 13 straipsnis | — |
| 140 straipsnis | 67 straipsnis | — |

▼B

| Reglamentas (EB) Nr. 73/2009 | Šis reglamentas | Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 |
|---|---|---|
| 141 straipsnis | 71 straipsnis | — |
| 142 straipsnio a– q ir s punktai | 70 straipsnis | — |
| 142 straipsnio r punktas | 69 straipsnis | — |
| 143 straipsnio | — | — |
| 144 straipsnis | — | — |
| 145 straipsnis | — | — |
| 146 straipsnis | 72 straipsnis | — |
| 146a straipsnis | — | — |
| 147 straipsnis | 73 straipsnis | — |
| 148 straipsnis | — | — |
| 149 straipsnis | 74 straipsnis | — |
| I priedas | I priedas | — |
| II priedas | — | II priedas |
| III priedas | — | II priedas |
| IV priedas | III priedas | — |
| V priedas | — | — |
| VI priedas | — | — |
| VII priedas | IV priedas | — |
| VIII priedas | II priedas | — |
| IX priedas | — | — |
| X priedas | — | — |
| XI priedas | — | — |
| XII priedas | — | — |
| XIII priedas | — | — |
| XIV priedas | — | — |
| XV priedas | — | — |
| XVI priedas | — | — |
| XVII priedas | — | — |
| XVIIa priedas | — | — |